

SAUER 202 WILDBOAR FEVER

A képen látható modell illusztráció

- 01 // Egyenes hátú, Hatori típusú tus
- 02 // Forest előagy
- 03 // Acél rendszerkamra extra nagy "Speed Bolt Handle" zárdugattyú fogantyúval
- 04 // Hi-Cap" 8-as kapacitású tár (8+1)
- 05 // Ilaflon bevonatú acél elemek
- 06 // Gyorsítós elsütés
- 07 // 56 cm csőhossz
- 08 // Teljes hosszúság 1100 mm
- 09 // Súly: 4 000 gramm
- 10 // Kaliberek: 6,5x55, .270 Win, 7x64, .30-06 és 8x57IS
- 11 // 3. vagy 5. kategóriájú fával

SAUER 202 SYNCHRO XT

A képen látható modell illusztráció

- 01 // Fekete színű, szintetikus lyukas tus
- 02 // Állítható magasságú pofadék
- 03 // Acél rendszerkamra, gömbölyű zárdugattyú fogantyú
- 04 // Ilaflon bevonatú acél elemek
- 05 // 3-as tár (3+1)
- 06 // Gyorsítós elsütés
- 07 // Csőhossz: 56 cm
- 08 // Teljes hosszúság: 108 cm
- 09 // Súly: 3 500 gramm
- 10 // Kaliberek: minden mini és médium kaliberben (a Sauer kaliberkínálatából)

SAUER
ÜBERLEGENE WERTE

Részletes információk: Blaser Magyarország Kft., 4031 Debrecen, István út 92. Telefon: +36-52/793-312
Mobil: +36-20/505-4241, e-mail: fogarasi.jagd@t-online.hu, www.blaser-hungary.hu

MAGYAR

VADÁSZLAP

CXXXIV. (22.) ÉVFOLYAM 1. SZÁM • 2013/JANUÁR •
ÁRA: 850 FT, ELŐFIZETŐKNEK: 750 FT • www.huntingpress.eu

Magyar Vadászlap 2013/JANUÁR

*Vadászélményekben gazdag,
boldog új esztendőt kívánunk!*

Állj! 3. • A törvény örvényében 15. • Zsákmányunk nyomában 17-19.
Egy jó házból való puska 20-21. • Brigádgazdálkodás 27-29. • Dr. „Tutajos”... 44-45.

VADÁSZLAP Kft.

Cégjegyzékszám: 13-09-102825

Adószám: 13468426-2-13

Közösségi adószám: 13468426

Kiadó-főszerkesztő: **Cseke Sándor**
sandorcseke@vadaszlap.hu

Hirdetés: **Barikád Reklámügynökség**
barikad@invitel.hu

Webáruház vezető: **Elek Erzsébet**
elekerzsi@vadaszlap.hu

Kapcsolat:
1031 Budapest, Rozália u. 59/a.
tel./fax: +36-1/242-0042
flotta mobil: +36-70/702-5000
info@vadaszlap.hu

VADÁSZLAP

ISSN 1215-6159 (nyomatott)

Felölts szerkesztő:
Somfalvi Ervin, somfalvi@vadaszlap.hu

Tervező szerkesztő:
Wéber Ferenc, fefe@vadaszlap.hu

Főmunkatársak:
Agyaki Gábor, agyaki@vadaszlap.hu
Bálint Elemér, balint-elemer@t-online.de
Homonnay Zsombor,
homonnay@vadaszlap.hu

Munkatársak:
Földvári Attila, attila.foldvari@vadaszlap.hu
Kókai Márton, marton.kokai@vadaszlap.hu

Megjelenik havonként
a megelőző hónap utolsó hetében.
Ára: 850 Ft, Előfizetőknél: 750 Ft
Előfizetési díj év végéig: 8250 Ft

**Előfizethető belföldi
postautalványon, átutalással
a VADÁSZLAP Kft.**

65100149-11301439

számú számlájára, a hírlapkézbesítőknél,
a postahivatalokban.

Terjeszti a Lapker Zrt., a Magyar Posta Zrt.
és az alternatív terjesztők.
Erdélyben, Szlovákiában és Szerbiában
terjeszti és az előfizetéseket fogadja
a Color Interpress Kft.
Telefon: +36-1/243-9232,
e-mail: colorinterpress@t-online.hu

Nyomdai előállítás: **Pharma Press Kft.**
Felölts vezető: **Dávid Ferenc**

HUNTING PRESS
vadászati információs magazin

Kapcsolat:
www.huntingpress.eu
info@huntingpress.eu

ISSN 1588-1229 (online)

Az Európai Vadászüjságírók Szövetségének tagja

Címlapfotó: Búgáskor
Blaumann Ödön felvétele

Állj!

Valljuk be, a vadászok ritkán tartoznak a győztesek közé, ha a csatáikat, a villámháborúnak induló, aztán állóháborúvá váló ütközeteiket elemezzük. A földtulajdonosok, a földek művelői, a gazdászok, az erdészek, az autósok, az utak kezelői, az egészségügyiek, a hatóságok... mind-mind „megadásra”, térdre, imára kényszerítik a vadászok 50-60 ezres táborát.

A fentiek tudatában mégis arra biztatom valamennyi vadásztársamat, hogy ne adjuk meg egykönnyen magunkat, harcoljunk az érdekeinkért és ne ijedségből, félelemből, sarokba szorítottan, hanem bátran, szemtől-szembe mondjuk ki, hogy állj!

Nem tűrhetjük szó nélkül, hogy agyalágyult szabályok alapján vérlázító büntetéseket szabjanak ki ránk olyasmért, ami legfeljebb az „ejnye-bejnye” kategóriába tartozik!

Határozottan állítom, a fegyvertartás és engedélyezés során értünk el jelentős sikereket, köszönhetően a Védegyet elnökének. De ezzel párhuzamosan új frontot nyitottak meg ellenünk az állatokkal már nem foglalkozó orvosok és betanított jogászaik.

A krotália-hadműveletre gondolok.

Logikus és elfogadható, hogy jelöljük, tegyük azonosíthatóvá az általunk elejtett vadat, hiszen ezzel kiszűrhető az illegális vadászattal elejtett őz, szarvas, vaddisznó, stb. szállítása, ugyanakkor nyomon követhető a vadhús az élelmiszerlánc minden stációjában.

Lelki szememmel látom az olyan idióta hivatalnokot, aki az asztalába két kézzel kapaszkodik, és ha néha elengedi az asztal szélét, kajánul tapsikol, hogy most aztán van mit ellenőrizni. Persze látom azt a hivatalnokot is, aki kénytelen végrehajtani minden baromságot, amit némelyik rendeletben megfogalmaztak.

De tegyük konkrétá a hadműveletet. A nagyvadász megyékben egymás után szabják ki a vadászatra jogosultakra és a vadászokra a büntetéseket, ha hibáznak a krotáliák használatánál, ha nem egyezik a krotáliaszám a beírókönyvben, a teríték-nyilvántartásban és az egyéni löjegyzekekben.

Somogy megyében például első fokon 30-80 ezer forintos büntetést, 3 hónapos vadászjegy bevontat kaptak azok a vadászok, akik az egyéni löjegyzeükbe nem írtak be minden krotáliaszámot. Figyelmetlenek voltak, legyen rend, tekintsük ezt figyelmeztetésnek, elretentő példának. Néhányan megfellebbezték a határozatot, azoknak a másodfokon eljáró NÉBIH, (a megyei kormányhivatalok földművelési igazgatóságainak a felügyelete, a Nemzeti Élelmiszerlánc Biztosítási Hivatal), nem ámtás és nem félrebeszélés: megtízszerezte a büntetést!

A 70 ezerből 750 ezer forint lett, a 3 hónapból 1 év, vagy még több is. Az indoklás: jogosulatlanul vadásztak, mivel nem volt náluk krotália! (Az eset pikantériája, hogy a házirend szerint, ha valamelyik vadász lőtt egy vadat, azt legfeljebb kizsigerelhette, de nem szállíthatta el, szólni kellett a vadőrnek, aki hozta a krotáliát – ha éppen vett annyit a vadásztársaság – és a vadőr szállította el a vadat.)

Ami a másodfokú eljárásban fölháborító, hogy a Vhr. mellékletére hivatkozva – tehát jogszerűen – a büntetés mértékét a lőtt vad vadgazdálkodási értéke alapján állapították meg. Egy vaddisznó 250, három 750 ezer forint. A NÉBIH határozata ellen nem lehet fellebbezni, az végrehajtható és jogerős. De pert lehet indítani a közigazgatási eljárás ellen... és néhány év múlva talán ítélet is születik. Lehet fizetni az ügyvédet, lehet tárgyalásokra járni, idegeskedni, szomorodni, lélekben összetörni, lemondani a vadászat gyakorlásáról, merthogy „indulásként” tuti, hogy másfél évig nem vadászhat Szarvas József, akinek lassan 40 éve az élete a vadászat, aki nem írt be a löjegyzeükbe három krotália-számot.

Hogy is van ez? Normális, hogy csak akkor vadászhatunk, ha van a zsebünkben – a vad szállításának ellenőrzésére hivatott – egyszer felhasználható, hivatalosan nyilvántartott, szigorú számadású azonosító jel? Normális, hogy az adminisztrációs hibát vétők ugyanolyan elbírálásban részesülnek, mint a valóban illegálisan, jogosulatlanul vadászók, miközben beírták magukat a terület beírókönyvébe, nem lopták el a vadat, szóltak a vadőrnek, stb-stb.

Szerintem nem, amire a normálisan gondolkodóknak is azt kell mondaniuk, mit mondaniuk, harsogniuk, üvölniük, hogy „állj, állj, állj!” ...ezerszer is állj! Kezeket fel, különben...

Térjünk már észhez emberek!

CSEKE SÁNDOR

sandorcseke@vadaszlap.hu

Vadászhölgy érmes vadkanja

Szeptember 29-én, este negyed kilenckor jött ki egy halastóhoz közeli kukoricatarlóra a kan, amely ezeket az agyarakat viselte. 70-75 méterről, lőbotról sikerült eltalálnom. Megpördült és elfutott a nádas felé, de egy második lövéssel helyben marasztaltam 3 méterrel a sűrű előtt. A kan közel két mázsa volt, a 22 centiméter hosszú agyarak 120,1 pontot és aranyérmet kaptak.

Szigeti Zoltánné, Dunaföldvári Vt.

A legkedvesebb

Ezt a bakot szeptember elsején, hajnalban ejtettem el a Rákóczi-falvai Varsány Vt. területén, Simon Zsolt vadászmeister kíséretében, egy fiatal akácosban. A jobb agancsszár 28,5, a bal 23,5 centiméter, korát 6 évesre becsülték a bírálaton. Súlyja kis koponyával 239 gramm. Igen agresszív bak lehetett, hisz a fején számtalan súlyosnak mondható sérülés volt látható. Szerencsém, hogy egy héttel korábban egy bérvadász nem találta eléggé különlegesnek és nem hozta terítékre. 37 éves vadászmultam egyik legkedvesebb őzagancsaként most már ott díszleleg a többi közt. **dr. Ricza Ferenc**

A baranyai Geresdlaki Zrt. üzemi vadászterületén szeptember 5-én, a hajnali cserkelésen sikerült egy igazán erős bikát elejteni. A páratlan tizenhatos agancs tömege 12,56 kilogramm és 227,87 nemzetközi pontot kapott. A szerencsés elejtőt, Nagy Ferencet Schenk Iván ágazatvezető hivatásos vadász segítette a sikerhez.

Agyaki Gábor

Kijött a lépés!

Rekord teríték

November 14-én egy 24 puskásból álló hazai társaság összesen 65 vaddisznót hozott terítékre a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Borsodszirákon, az Agrobál Kft. üzemi vadászterületén. A ragyogó napsütéses időben, a tervezett három hajtás után, amelyekben 50 disznó került terítékre, a vendégek nem igényelték az ebédet, így volt idő egy negyedikre. Ebben lőttek még 15-öt. Ekkora teríték még sosem volt ebben a térségben – 30-45 között

változott a korábbi évek eredménye –, de szabad területen országos viszonylatban is kiemelkedő.

Idénynyitó disznóhajtás

November 24-én tartotta a Kelet-Mecsek Vt. idénynyitó vaddisznóhajtását. A terítéken 29 vaddisznó – közöttük 7 kan – és egy róka feküdt.

Ács István, vadászmeister

Kisboldogasszony napja

Bár esett nagyobb agancstömegű bika is az idei bögésben, de a nemzetközi pontszám alapján a baranyai Bóly Zrt. területén terítékre hozott szarvas viszi a primet. Szeptember 8-án, Kisboldogasszony napján esett, esti cserkelésen. Az agancs súlya 13,08 kilogramm, CIC pontszáma 247,03. A kíséző hivatásos vadász Fabu Gábor volt.

Agyaki

Különlegesség Baranyából

Molnár Krisztián füzesabonyi vadőr vendégként a Baranya megyei Vokány határában, a Tenkes Bérce Vadásztárság területén ejtette el ezt az agancstő-sérült bikát szeptember elsején, Hódosi Csaba kíséretében. Az agancstő kifli alakban „elfolyó” volt, minden bizonnyal egy régi sérülés

lehetett az oka. Az eset pikantériája, hogy egy agancsgyűjtő őrizte az egyik előző évi hullajtott agancsszárát, amelyet eladott az elejtőnek. A különleges agancs súlya 7,3, a tavalyi agancsszáré pedig 1,2 kilogramm.

-hzs

8 kilogramm feletti átlagsúly

A Tapsony és Vidéke Petőfi Vadásztársaságnál szeptemberben 26 bika esett, ebből a bérvadászok által lőtt 19 bika látható a képen (balról jobbra: Gerencsér Gábor hivatásos vadász, Horváth Tibor EB tag, Meiszterics János elnök és Lancz Tamás hivatásos vadász). Az agancsok átlagsúlya 8,5 kilogramm, 2 arany-, 8 ezüst- és 7 bronzérmes minősítést kapott. Az elejtők közül 10 külföldi és 9 hazai vadász volt, ezek közül hatan a vadásztársaság tagjai, akik szintén fizetővendégként vadásztak. Somogy megyében az év bakja (545 gramm) is ezen a területen esett, visszajáró, idős osztrák vadászvendég, Otto Jobstraibitzer hozta terítékre.

-se

Clôture
LACME
Electrique

villanypásztor

kerítésépítés

TORNADO

FORCE 12 FENCING

kerítésfonat

1991

CONT-ECO
20
év
kerítés technika

2011

CONT-ECO
Kerítés technikai Kft.

9700 Szombathely
Szent Gellért u. 17-19.
Tel.: +36-94/325-672
Info: +36-70/9-49-59-69
E-mail: conteco@t-online.hu

www.cont-eco.hu

FILMEK VADÁSZOKNAK! 2500 Ft/db

További filmek:

- Vaddisznóhajtások 1.
- Vaddisznóhajtások 2.
- Vaddisznóhajtások 3.
- Vaddisznóhajtások 4.
- Vaddisznóhajtások 5.
- Vadászévad 2006-2010

Vad és vadászat

Agancsosok

Dámbarcogás

Őzbak bírálata 1.

Őzbak bírálata 2.

Gímbikák bírálata

Dámbikák bírálata

Muflonkos bírálata

100 gímbika

100 őzbak

Őznász

Őzbak csalsípra

Torz agancsú őzbakok

100 lövés vaddisznóra 1.

Megrendelhető

Telefon:

06-70/317-4106

06-70/360-6308

blaumann@vadfotos.hu

www.vadfotos.hu

MINOX
GERMANY

BV 8x56 129.990 Ft

VÁLASZTHATÓ AJÁNDÉKKAL:

Olight
SR50
lámpa

vagy

Mematec
fűthető
talpbetét

- Színhelyes, éles, részletgazdag kép, megújult optikai rendszer
- Nitrogén gáztöltés, kecses forma, kényelmes gumirozás, biztos fogás
- Hosszú garancia, ellenálló alumínium váz

BV 8x42 64.990 Ft helyett 61.990 Ft

BV 10x42 74.990 Ft helyett 69.990 Ft

Ajándék
Olight i3
LED lámpával
(sárga, bíbor
vagy piros)

Leitzhungaria

1071 Budapest, Damjanich u. 11-15.
(Ligetváros Bevásárlóközpont)
Tel.: 06 (1) 485 0517
www.leitz-hungaria.hu

Pál Gyulával,
a vadással

A szalonka és a kafferbivaly

Döbbsenten vettem tudomásul, hogy csak pár nappal idősebb, mint a nagyobbik fiam, mindketten tavaly voltak 46 évesek. De Gyula már túl van az első infarktusan. Talán mert nem stressz-mentes még a sikeres emberek élete sem. A mátraterenyei általánosban és a salgótarjáni gimiben is jó tanuló volt. Különösen a biológiát és a sportot szerette. A szülei mindketten pedagógusok, ő is tanárnak készült. Egy tornabaleset miatt azonban nem lehetett tornatanár. Maradt a biológia, ami miatt a gödöllői egyetemet választotta, és az első üzemszervező agrármérnök szakon végzett. Hogy van üzleti érzéke, ez korán kiderült!

VADÁSZLAP: Miből tud építkezni egy egyetemi hallgató?

Pál Gyula: - Az első évfolyam végén a harmadévesek kinéztek maguknak, hogy jó leszek büfésnek a pinceklubban. Koleszos voltam, szívesen vállaltam a büfé vezetését, egyébként is sokat lógtam a pinceklubban. Ennek köszönhetem, hogy az egyetem minden évfolyamából rengeteg hallgatóval volt alkalmam megismerkedni. A negyedik évben hírt vettük, hogy Gödöllőn pályázni lehet sorházas építkezésre. Tizenketten egyetemisták összeálltunk, minden feltételnek megfeleltünk és kalákában felépítettük a lakásainkat. Tíz évig laktam a családommal ebben a sorházban, amit nagyrészt a büféskedésből és a család tartalékaiból tudtam finanszírozni.

VADÁSZLAP: Sikeres emberekre mondják, hogy jó időben volt jó helyen. Ez Önre is igaz?

Pál Gyula: - 1990-ben végeztem, akkor alakult a kettős bankrendszer és a bankok keresték az agrárszakembereket, főleg akinek mérlegképes könyvelői végzettsége is volt. Így kerültem a Kereskedelmi és Hitelbankba hitelügyi előadónak.

VADÁSZLAP: Vadászott már ekkor?

Pál Gyula: - Még jó öt év kellett hozzá, hogy megvehessem az első puskámat, egy 20-as Merkelt. Az egyetemen hallgattam vadgazdálkodást, mi voltunk az utolsók, akik még dr. Bertóti István óráin és a babati gyakorlatokon ismerkedhettünk a vadászattal. Bár a családomban nem vadászott senki, a barátaim és egyetemista társaim révén kezdett a dolog tetszeni, szívesen mentem hajtani... és a diplomával együtt hivatásos vadász képzettségről kaptam bizonyítványt.

VADÁSZLAP: Meddig volt a K&H-nál?

Pál Gyula: - Két év után az angol nyelvtudásomnak köszönhetően az Európa Kereskedelmi Bankhoz kerültem hitel ügyintézőnek és újabb két év múlva lettem bróker, piac-elemző, majd ügyfélkapcsolati vezérigazgató a Góg Értékpapír Rt.-nél. Ebben az időben a kárpótlási jegyek felvásárlása és értékesítése volt a nagyobb üzlet, amit mi egészen jól csináltunk.

VADÁSZLAP: Milyen érdekes, a magáncég vadászó tulajdonosa csábította el brókernek. Gondolom jól kerestek, és Góg Gáborral együtt jókat vadásztak.

Pál Gyula: - A vadászatnak nem sok köze volt ahhoz, hogy elfogadtam Gábor hívását és nála lettem alkalmazott. Ami igaz, az

igaz. Brókerként sokkal jobban kerestem, mint banki alkalmazotként. Ki is használtam a javuló anyagi lehetőségeimet, és ahol egyetemistaként hajtóskodtam – Babaton – bérbé vettem a vadászterületet és erről tíz évén keresztül le sem mondtam, nem rajtam múlt, hogy mások lettek a bérlők. Igen, ha jól emlékszem Gábornak köszönhetem, hogy megismerkedtem Jung Jenővel, aki később az egyik példaképem lett mint vadgazdálkodó... én meg törzsvendég lettem a sellyei területen.

VADÁSZLAP: Ha jól tudom, üzleti szempontból a 1998-as év nem volt problémamentes...

Pál Gyula: - Nem bizony. Sajnos az orosz tőzsdei válságnak köszönhetően nagyot buktam. Mindenem elúszott, teljesen lenulláztuk magunkat. Ekkor már két éve nős voltam, megszületett a lányunk, kicsit kilátástalanná vált a helyzetünk. Ha nem a gödöllői egyetemre járok, ha nem ismerek annyira embert és a feleségem és családom nem áll mindenben mellettem, nem is tudom mihez kezdtem volna. Az akkor még kis céggént működő Buda-Cash Brókerház tulajdonosa, a szintén agrármérnök Pintér Zoltán fölajánlott egy belsőellenőri állást, amit örömmel fogadtam el... és azóta is a cégcsoportnál dolgozom.

VADÁSZLAP: De nem, mint belsőellenőr!

Pál Gyula: - Hát már nem. Voltam kockázatkezelési igazgató és a harmadik év végén lettem tulajdonos, jelenleg az agrárportfólió és a takarékszövetkezetek integrációja tartozik hozzám. Az 1998-as bukás fő tanulsága volt számomra is, hogy nem szabad egy lábbon állni és folyamatosan építkezni kell. Az első két privatizációnk sikeres volt, ez adott lökést, anyagi háttérrel, hogy fejleszthetünk és ma már jelentős szereplői vagyunk a hazai tőkepiacnak.

VADÁSZLAP: Az agrárportfóliónak része a bélmegyeri vadászkastély?

Pál Gyula: - Igen, mert része a Hidasháti Zrt.-nek. A fejlesztéseket, konkrétan a vadászház rekonstrukcióját és a vadászati ágazatot magánemberként is finanszírozzuk Végh Laci barátommal. A kastélyhoz tartozik... nem is jól mondom, a vadászati ágazathoz tartozik a kastély. A vadászati ágazat a szabad területen történő vadásztatáson kívül a fácánnevelésből és a vaddisznókertből hoz bevételt. Ami a költségek után megmarad, azt a kastélyra költjük. Egyelőre talpon vagyunk!

VADÁSZLAP: Cseterki Imre elnöksége alatt Ön volt a gazdasági alelnöke az SCI hazai szervezetének. Miért lépett ki a vezetőségből? Elege lett?

Pál Gyula: - Nem léptem ki, az új választáson nem indultam, mert úgy gondolom, hogy minden egyesületben a váltófutás elvének kell érvényesülnie. Ez alatt azt értem, hogy aki tisztséget vállal, vállalja az ezzel járó áldozatokat, a munkát, amit el kell végezni és amikor letelt a mandátuma, félreáll és más veszi át tőle a „stafétát”. Nekem letelt a megbízatásom, megtettem, amit meg kellett tennem és átadtam a váltóbotot, de nem lettem hűtlen az SCI-hez, jelenleg is a Felügyelő Bizottság elnöke vagyok. Nagyon fontosnak tartom, hogy van egy klub, ahol komfortos körülmények között mondhatjuk el a vadászathoz kötődő élményeinket, ahol közös érdeklődésű, közös célokért tenni akaró emberek találkoznak, ahol azonos hullámhosszon működik a vadászati életforma. Persze vitatkozunk is, de amíg a viták előbbre viszik a dolgokat, az jó minden közösségnek.

VADÁSZLAP: Van kedvenc vadja?

Pál Gyula: - Hogyne volna. Van olyan vadász, akinek nincs? Nekem a hazai vadfajok közül a kedvencem az erdei szalonka tavaszi vadászata. Amióta nem vadászhatunk szalonkára, kevesebbet megyek ki hajnalban és este szalonkalesre, illetőleg monitoringozni. Ezért is béreltem a babati területet, hogy egy-egy idényben a német vizslámmal – tavaly augusztusban ment el 13 évesen –

30-40-szer kimehessek szalonkázni. Elmondhatom, hogy sok izgalmas vadászatot vettem már részt, de egyik sem ér fel a hazai szalonkázás leírhatatlan élményével.

VADÁSZLAP: Külföldi kedvenc?

Pál Gyula: - A kafferbivaly. Eddig nyolc alkalommal voltam Afrikában és 8 bivalyt lőttem. Volt úgy, hogy egy szafari alkalmával hármat is sikerült elejtenem. Nem keresem a veszélyeket, az épeszűség határán belül szeretek vadászni. Számomra minden egyes külföldi vadászat sokkal többről szól, mint a vadászat, a tájról, az országról, az emberekről, a szokásaikról. Részletes vadásznaplót nem vezetek, de a külföldi vadászatokról készítek emlékeztetőket, mert úgy gondolom, ahhoz túl értékes napok, hogy nyomtalanul elmúljanak.

VADÁSZLAP: Végignézve a jó ízléssel berendezett házát, a tetőtéri trófeatermet, olyan érzésem van, hogy Önt nem érdeklik a rekordok. Jól érzelélem?

Pál Gyula: - „Elrontottak” a mentoraim, mert arra tanítottak, hogy az is vadászat, ha vasárnap, ebéd után kiülhetek a magaslesre és nem lövök semmit. Pontosan nem tudom, hogy hány vaddisznót lőttem – 180-200 között lehet – de egyiket sem lámpával. Nincs is puskalámpám, se semmiféle éjjellátó felszerelésem. Évente négy-öt helyre megyek el bakozni, de nagy bakot csak ritkán lövök, az érdekes agancsokat keresem. Nem hiszem, hogy sokan lőttek olyan bakot, amelyik az agancsa között egy pudvás fatörzset hircbált. Ugyanez a helyzet bögéskor, barcogáskor a bikákkal, közöttük is a különlegest, az érdekést keresem. A disznóhajtásokkal úgy vagyok, hogy el-elmegyek, de egyre jobban élvezem az évi kétszeri fűrészt a Vajdaságban, a bélmegyeri – jól repülő kakasokkal – a fácánózást, egy jó alföldi nyulászatot, kacsázást, libázást... szóval az apróvad vadászatát.

VADÁSZLAP: - Az elefánt nem tartozik éppen az apróvad közé...

Pál Gyula: - Egy rendes bikát tényleg szeretnék lőni. Eddig kétszer voltam Afrikában elefántra vadászni, mindkétszer láttam elefántokat, voltak köztük bikák is, de egyik sem volt lőhető. Ami késik, nem múlik... talán lesz még rá esélyem!

Cseke Sándor

Cibo necesse est!

(Etetni pedig kell!)

Foto: Somfálvi Ervin

Ha ránk zúdul a téli hó, fehér takaró borul a házakra, földekre, a városi embernek a közlekedési gondok jutnak az eszébe. A vadászok-vadgazdák viszont a vad etetésére gondolnak, merthogy a hópaplan vagy a keményre fagyott vastag jég alatt nehezebben jut élelemhez minden vadon élő jószág. Etetni tehát kell, nem a lelkiismeretünk diktálja, nem sajnálatból, hanem kötelességből etetünk. Egy apróvadas megye fővadászát és egy nagyvadas megye erdőgazdaságának vadászati osztályvezetőjét kértük fel, írjanak arról – konkrétan – mit és mennyit etetnek a téli időszakban.

FOTO: Szakács László

Keveréktakarmány – kétnaponta frissítve

Nálunk, a Délkelet-Alföldön, Békés megyében ritkán éhezik tartósan a vad. Ha nagy hó nem takarja el a vetéseket és kellő számban található vadföld a területünkön, akkor különösebb gond nélkül át tudja vészelné ezt az időszakot. Azonban nem mindegy, hogy milyen állapotban teszi ezt! Az oly fontos „értékmérők” (agancstömeg, tojáshozam, alomszám, stb.) eléréséhez a kiváló kondíció elengedhetetlen. Nézzük a lehetőségeket, amelyek megvalósítható és jó eredményt ígérnek.

Fácán

Legkönnyebb a helyzet a fácán esetében. Ez a madár a hidegebb napok beköszöntével magától összeverődik az enyhelyre (tanyasorok, csenderesek, erdőfoltok). Az itt felállított klasszikus fácánetető alatt szívesen fogadja a számára felkínált szemes terményt, ami a gyakorlatban kukorica, napraforgó, búza keverékéből áll. Fontos, hogy egyféle takarmányt (pl. kukorica törtszem) ne etessünk, mert az élelmesebb őzek felfedezik a „potyát” és hamar felléphet a rettegett

bendőacidózis. Így is folyamatosan nő az úgynevezett „papucsos” őzek száma Békés megyében, ami ennek a helytelen etetésnek a következménye.

Természetesen a keveréktakarmány összetevőinek aránya a körülményeknek megfelelően változtatható, nagy hideg esetén a kukorica domináljon benne, míg márciusban például a búza. Nem tévedés, a jó vadgazda egészen a tojásrakás időszakáig – ez általában április közepe – eteti a fácánokat.

Általában októbertől probléma a fácánenyészetekben a felnövekvő madarak „megkötése”. Óhatatlan, hogy a nem zárt környezetben tartott madarak „nyújtózkodni” kezdenek, mivel a nevelő környezetét ekkorra rendszerint felélik. Nincs az az etetőmenyiség, amely alá 3-4 ezer madár befér, ezért a gallyazó helyek környékén szóróutakkal csalogatják haza a madarakat. Erre is tökéletesen jó a fentebb említett keverék, de a szabad ég alatt ez gyakran megázik, penészedik, betegségek melegágya lehet. Ezért lehetőség szerint csak kevés mennyiséget használjunk és kétnaponta frissítsük az etetőket. Ha valaki nem akar sokat bíbelődni a gyakori etetéssel, javaslom, szerezzen be cirokmagot. E növényi mag ugyanis szinte immunis a vízre, nem penészedik és ha egy kicsit csírázik is, az csak még jobb hatású a fácánra nézve.

Mezei nyúl

A legkritikusabb időszak a szeptemberig növekvő állomány elhullásának megakadályozása, ez augusztus végétől október közepéig is tarthat. Ilyenkor főleg lédús takarmányt kell(lene) etetni, gyakorlatilag minden adható, amit a nyúl kedvel (káposzta, saláta, brokkoli). A takarmányozás csúcspontja, a cukorrépa nehezen szerezhető be. Mégis megéri utánajárni, mert ezt fogyasztja a legszívesebben, még fagyott „jégcsap” formájában is. Jó nyulas területen már másnap-harmadnap csak úgy fehéredik a sok megrágott répa, hihetetlen módon koncentrálna a nyúlállományt.

Természetesen nem mindenhol és nem mindenki juthat hozzá ehhez az értékes növényhez. Számukra tudom javasolni, próbáljanak szót érteni azokkal a gazdálkodókkal, akikre az agrár-környezetgazdálkodási támogatás igénybevétele kötelezettségeket ró, ilyen például a zöldtrágyázás a kalászos főnövények után.

Ennek a feladatnak egyre több helyen az olajretek vetésével tesznek eleget, amely novemberre combközépig érő növedéket és jó sárgarépanyi retket hoz. A nyúl (és az őz

FOTO: Szerencsi Gábor

is) szívesen csipegeti zöldjét, de igazán értékes az őszevi befogatáskor válik. A felülre kerülő retek ilyenkor még csípős ízű, de ha a fagy megcsípi, a tartó- és kerekpárhoz hasonlóan édes lesz. Természetesen a nagy hó és hideg beálltával ez már kevés, ilyenkor elő kell venni a jó minőségű lucernaszénát és csöves kukoricát. A hó tetejére lerakott szénára pakoljuk a kukoricát, amelyet a vad minden baj nélkül megtalál. Egy dologra feltétlenül ügyeljünk: inkább sok kisebb kupacot készítsünk, mert a nagyobb etetőhelyre összegyűlő nyulak vizeletükkel és ürülékükkel egymást súlyosan megfertőzhetik!

Kiegészítésként szóba jöhet még puhafák döntése (nyárfa, fűzfa, stb.), melyeknek kergét, rügyét elfogyasztja a nyúl, az ételösztön amúgy is rágásra ösztönzi hosszú tél esetén.

FOTÓ: Mészáros András

FOTÓ: Takács Dániel

Őz

Szinte minden vadászatra jogosult „tavaszi rajtját” meghatározza a bakok vadásztatásából származó bevétel. Nem mindegy tehát, milyen állapotban vág neki a télnek, illetve vészeli azt át, hiszen ez a vad az, amely ilyenkor a legnehezebb körülmények között rak fel agancsot. Különösen így van ez, ha eleve rossz kondícióval megy neki a télnek. Az aszályos nyár és ősz után bizony erősen érződik a következő évi súlyokban, még a leggondosabb etetés esetén is.

Az őz alapesetben a kizöldülő őszi vetéseken és kukoricatarlókon megtalálja táplálékát és szívesen fogyasztja a nyúlak kihelyezett cukorrépat is. Az etetőket a havazások és hideg idő beálltával kezdi el látogatni, ahol lucernaszénával, csöves kukoricával,

illetve az etetővályukban egyéb szemes takarmánnyal illendő neki kedveskedni. Akik a maximumra törekednek, azok a zab, kukorica, árpa, borsó mellett táppal is etetnek, amelyre ha rákapott a vad, akkor azt fogyasztja el leghamarabb. Mifelénk leggyakrabban a Purina őz- és szarvastápot etetik, és valóban kiváló eredményeket érnek el vele. Azonban vigyázat: aki egyszer a tápetetést elkezdi, az csinálja is minden évben, mert az eredmények csak így lesznek mindenkor biztosítottak! Ha a „kötségvetési kényszer” felülírja az efféle takarmányozást, akkor utána lehet kezdeni az egészséget előlőről!

Még egy jelentős tényező, ami a tápetetés mellett szól: ebbe a takarmányba gyárilag bekeverhetők azok a gyógyszerek, amelyekkel a vad egészségi állapota nagymértékben

javítható, példaként elég csak az élősködőkre (bagócsok, férgek, stb.) utalnom. Legjobb az Ivermectin néven ismert gyógyszer. Gondot az okoz, hogy ennek ételmszer-egészségügyi várakozási ideje egy hónap. Mivel táppal csak a téli időszakban etetünk, így praktikus módon a megoldani, hogy a tarvad elejtések október-novemberre korlátozódjanak, így decembertől március közepéig gond nélkül adhatjuk a gyógyszeres tápot. Még egy dolog, ami ide kívánczik: a szilázs etetése. Enyhébb időben (esetleg megszóva, szénával betakarva, úgy nehezen fagy meg) adhatunk az őznek etetőtálcán vagy tiszta, fagyott földre lehelyezve. Saját véleményem azonban az, hogy az őz esetében nincs olyan kiemelt jelentősége a silóetetésnek.

Zuberecz Tibor

Nincsenek csodatakarmányaink

A SEFAG Zrt. vadtakarmányozási gyakorlatát nem lehet egységes rendszerként bemutatni, hiszen az ország legnagyobb vadászatra jogosultja az általa kezelt 8 vadászterületen változatos élőhelyi viszonyok, természeti adottságok és eltérő vadállomány-gazdálkodási feltételek között gazdálkodik. Az eltérő élőhelyi adottságokból és az ebből eredő hasznosítási gyakorlatból fakadóan területenként más-más vadfajok élveznek prioritást.

Egy év szabadterületi takarmányozási intenzitásának görbáját nézve, egyértelműen a téli és a tavaszi hónapokra esik az etetés

csúcsa. Mindezek kihordása az etetőhelyekre – minden évszakban – előre tervezett szakaszokban és mennyiségben történik meg, amelyek nagyságát természetesen az időjárási és egyéb előre nem tervezett vagy tervezhető események módosíthatják – pro és kontra.

A feletetett takarmányok igazán nagy szórást nem mutatnak, „csodatakarmányokról” – értsd olcsó és egyben sok tekintetben kiemelkedő hatású – nem tudunk beszámolni. A jól bevált szemes és csöves kukorica mellett a kukorica-, illetve cirok szilázs, valamint különböző szálal takarmányok etetése történik.

Jellemző az egész éven át tartó – de változó intenzitással folyó – szórózó etetés. A vad vadászati célú helyhez kötése mellett természetesen a mezőgazdaságban okozott károk mérséklését is szolgálhatja a nyári-őszi etetés, de mivel a két cél szinte ellentmond egymásnak, illetve a természetes, lédúsabb táplálék mindig is csábítóbb lesz, csodát még a magasan erdősült területeken sem szabad várni. A bögési időszakban – ahol van rá lehetőség – a helyileg könnyebben beszerezhető lédús takarmányokkal (dinnye, alma) növelhető a vadásztatás sikeressége, és bár ezek eredményességéről is megoszlanak a vélemények, az aszályos, meleg napokon kétségkívül komoly vonzerőt jelenthetnek. A kora őszi időszakban nem jellemző területeinken a takarmányozás, hiszen az összességében majd 3 ezer hektárt kitevő vadföldművelési rendszerünk ezen hónapokra van kihegyezve.

Az etetett szálal takarmányok körét lényegében a bálázott fűszéna, illetve a vadfölddekről esetlegesen még betakarítható zab szalmája jelenti. Megfigyelhető, hogy a kellő méretű és minőségű vadföldekkel ellátott területeken inkább csak a magas hótakaró tartós jelenléte készíti a vadat a szálal takarmány felvételére. A munka java tehát a téli hónapokra sűrűsödik.

A legnagyobb kihívást a lábodi vadászterület vadtakarmányozási feladatai jelentik, itt a legnagyobb a vadállomány nagysága és legváltozatosabb az összetétele. A kérődzők takarmányozásának bázisát a több mint 2000 hektáron termelt és zömében lábbon feletetett szántóföldi növénykultúrák, illetve legelőterületek adják, ezért a vadetetés – a vadaskertek takarmányozását kivéve – csak kiegészítő takarmányozásként és csak az év bizonyos szakaszában jön szóba. Itt két fontos, egymással összefüggő időszakot kell kiemelni: az egyik az október vége, hiszen a barcogásban jelentős súlyvesztést szenvedett dambikáink között ekkorra olyan jelentős elhullás tapasztalható, ami sem szakmailag, sem pedig gazdaságilag nem fogadható már el. Ilyenkor Lábodon elkezdődik a gím és a dám célzott etetése szemes és lédús takarmányokkal. Mivel a vaddisznó-állomány a területen feljövőben van, az idei évtől ezen takarmányokat silótálcán kínáljuk fel. Az „étlapon” ekkor szemeskukorica és szilázs (kukoricából vagy cirokból) szerepel, utóbbit saját forrásból oldjuk meg. A kijuttatás ebben az időszakban folyamatos, vállalkozók segítségével hetente 2 alkalommal kerül ki a takarmány. A tavaszi-nyári időszak-

Az alábbi táblázat a SEFAG Zrt. által kezelt vadászterületek legfőbb jellemzőit foglalja össze az elmúlt 5 év átlagában:

Vadászterület	Nettó kiterjedése (hektár)	Éves szabadterületi elejtés átlaga (egyed)	Élőhely típusa
Nyugat-Zselic	8978	Gímszarvas 120-130 Dámvad 25-30 Muflon 10 Őz 100-110 Vaddisznó 250-300	Dombvidéki, magasan erdősült
Kelet-Zselic	7590	Gímszarvas 100 Őz 90-100 Vaddisznó 200-250	Dombvidéki, magasan erdősült
Lábod	48 264	Gímszarvas 650-800 Dámvad 1700-1900 Őz 210-230 Vaddisznó 700-900	Síkvidéki, közepesen erdősült, mozaikos
Segesd	6245	Gímszarvas 100-120 Dámvad 40-50 Muflon 10 Őz 80-90 Vaddisznó 200-250	Síkvidéki, magasan erdősült
Szántód	17 824	Gímszarvas 600-700 Dámvad 50-70 Muflon 10-15 Őz 120-140 Vaddisznó 500-600	Dombvidéki, közepesen erdősült, mozaikos
Barcs-Középrigóc	3192	Gímszarvas 90-100 Dámvad 30-40 Őz 10-15 Vaddisznó 50-60	Síkvidéki, magasan erdősült
Iharos	5025	Gímszarvas 70-80 Őz 40-50 Vaddisznó 150-200	Dombvidéki, magasan erdősült
Zsitfapuszta	6490	Gímszarvas 100-110 Őz 40-60 Vaddisznó 150-200	Síkvidéki, magasan erdősült

ban a kérődző vadfajokat külön, célzottan nem etetjük, a vadföldek mellett a szórókon a terület minden részén elérhető takarmány van a vad számára.

A vaddisznó takarmányozása Lábodon külön technológiát igényel, hiszen állománya a 2006-2010-es években olyan szintre csökkent, amely a vadászatok eredményességét is negatívan befolyásolta. Ezért döntöttünk 2010-ben a vaddisznó célirányos takarmányozásáról is, hiszen a területen található állományunk a táplálékbázis miatt jellemzően a mezőgazdasági területeket használta, nem kevés mezőgazdasági vadkárt okozva. Célunk volt egyfelől az állománylétszám kismértékű növelése, másrészt a vadkár csökkentése mellett a vaddisznó vadászati lehetőségeinek kiszélesítése is. A klasszikus szórós (földre kiszórt) etetés mellett saját fejlesztésű függesztett, hordós önetetőket is használunk, amelyek beváltották a hozzá fűzött reményeket. Az átlagosan 3 ezer hektáros vadászkerületekben minimum 3 szóró üzemeltetése szükséges.

Szintén fontos változást hozott a túróföldek bevezetése is. A kerületenként 2-4 helyszínen, egyenként 1-1,5 hektár területű földek heti rendszerességgel kerülnek „feltöltésre”. A terület kiterjedése miatt még az optimális logisztikai feltételek mellett is 4 napot vesz igénybe a túróföldek végigjárása. Ez tette indokolttá egy saját erőgép

beszerzését (GPS nyomkövetővel felszerelt LANDINI traktor), s mivel a piacon ehhez megfelelő adapter nem volt fellelhető, ötleteink alapján elkészítettünk egy saját fejlesztésű adaptert. A vontatmány egytengelyes, 5 tonnás, lánckihordós műtrágyaszóró, melynek végére egy hidraulikus vezérlésű tárcsasort szereltünk, így egy adapterrel egy menetben jut ki a takarmány és kerül a föld-

be. Túrőföldjeink egész éven át üzemelnek, így a nyári időszakban, illetve a téli társasvadászatok eredményességében is fontos szerepet játszanak.

Egyes területeken más megoldásokkal is kísérletezünk. A Zselicség sokszor nehezen megközelíthető, de vadászati szempontból kedvező helyein fára függesztett automata önetetőket helyeztünk ki, ez lényegesen megkönnyíti a hivatásos vadász munkáját, hiszen a folyamatos takarmány-biztosítás-

hoz nem kell kétnaponta a féltengelyt kőzni, a beállított mennyiség a kívánt időpontban kerül a szóróra...

Segesdi vadászterületünkön az idei évben került sor bálázott fűszénázis készítésére. A meglehetősen költséges eljárás során előállított, kiváló beltartalmi értékű takarmány az idei télen mutatkozik be, ám magas ára miatt igen figyelmesen kell megválasztani az etetés helyét és idejét. Kiegészítő takarmányként – 100 hektáronként – kősót, hagyományos és szelénos nyalósót biztosítunk.

Zsitifapusztán a vízhiány pótlására a homokos, természetes vízfolyásokban, vízállásokban szegényes területünkön napelemes szivattyúval működő fűrt kutás itatót működtetünk. Az ásott és lefolyásmentessé kialakított itatógödörökről jó a véleményünk, gondolkodunk telepítésükről a disznóskertekben is.

Összefoglalva: évente – szabad területen – szemes takarmányból mintegy 900-1000 tonna, lédúsból 1600-1800 tonna, szálasból 10-20 tonna, sóból pedig 10-15 tonna kerül ki a vad elé. Ehhez jön a vadaskertek egész éven át tartó rendszeres etetése – például szemes takarmányból – amely a szabad területének még majdnem másfélszerese. Így érzékelhető igazán, hogy – napjaink takarmányárai mellett – ezen érték feletetése csak felelősségteljes munkával, előre tervezetten kivitelezve tehető meg.

Varga Gyula és Balog Tamás

■■■ Fotó: Somfalvi Ervin

A HÓNAP VADÁSZLAP FOTÓJA

HÓ VOLT, HÓ NEM VOLT... A TACSKÓ

FOTÓ: AGÓCS PÉTER

A törvény örvényében

Így év végén, önfeledt vezetés közben sem árt belepislantani a viszsza pillantóba, mert több a haszna, mint a kára, hiszen ebben a divatos össznemzeti amnéziában akár egy röpke év alatt is baromi sok mindent el lehet felejteni. Példaként említem, hogy mint a mesében, ahol köztudottan három nap egy esztendő, éppen ennyi idő alatt képeztek úptre OKJ-s bizonyítványt nyújtó „vadgazdálkodási szakembereket”. Mint általában minden, ez is aztán utóbb kiderült. Lett is hatalmas botrány, fogadkozás és jött az átfogó reformok ígérének bűvös mézesmadzagja. Ennek ellenére – mintha mi sem történt volna – most olvastam szaklapi hirdetésben egy államilag elismert, felnőtt okosító „gyár” honlapján egy megdöbbentő „last minute” ajánlatot. Csalogató reklámszöveggé lépett elő, hogy mivel hamarosan be fogják az egészet tiltani, ízibe jelentkezzenek a mit sem sejtő agymosottak. Náluk egy hat számjegyű összeg szigorú

leperkálása után, megkérdőjelezhetetlenül kvalifikált vadászati szakemberekké válhatnak.

Ilyesmi persze csak akkor volna elképzelhető, ha akad olyan súlyos agykárosult, aki elhiszi, hogy létezik a világon olyan szakma, amit három nap alatt el lehet sajátítani. Ha büntetőjogilag nem is, de ez már vastagon súrolja az intézményesített bizonyítványhamisítás fogalmát, mert mások ezt négy évig (de valójában egy életem át) tanulják és még akkor is évekig csak gyakorolhatnak. Vagy vegyünk a visszapillantóból egy másik példát: a mindenki által ismert apróvad tragikumunk „megváltása” ügyében 2011 májusában egy országos szakmai konferencia dörgedelmes állásfoglalást adott ki. Komolyan.

A senki által nem vitatható és messzemenően üdvözlendő javaslatok közül – tudomásom szerint – eddig egy sem valósult meg. Mint mifelénk annyiszor, sajnos ez a prófécia is pusztába kiáltott. Az állásfoglalás alkotói ugyanis egyáltalán nem szükkölködtek az imperatívuszok használatával, mert minden pontjában egyértelműen és haladéktalanul a vitát nem tűrő „kell” szó szerepelt. Ez kell, az kell, csak éppen az nem derült ki, hogy végül ezekért a kitűzött magasztos célokért a maga szintjén – mint nyomtatékkal írták: haladéktalanul – pontosan kinek, mit „kell” tennie.

Kétségtelenül jó dolog és az érdekérvényesítés, a lobbizás egyik újkori hatékony eszközeinek tekinthető, ha a jogalkotó a törvény módosításhoz javaslatokat kér, előzetes párbeszédet kezd azokkal, akikre majdan az alkotandó törvény vonatkozik. Mennek is a maguk útján szűk körben és szervezeten a viták, készülnek a javaslatok, vannak okosak, jók és persze egészen elképesztőek is egyaránt. Mindenesetre az eddigieknél sokkal bővebben – ha netán tényleg komolyan veszik – lesz miből a jogalkotóknak kedvük szerint mazsolázni. Ezt magam úgy képzelem el, mint egy gazdagon megterített svédasztalt, amelyen mindenki talál valami csemegét. A baj csak az, hogy történelmi tapasztalataim szerint – mintegy annak megkoro-

názásul – a végén valami túllihegő bürokrata mindig odabiggyeszt egy darab kutyaszart, amitől az egész asztal ínycsiklandó kínálata azonnal ehetetlenné válik. Eddig ugyanis rendre odakerült a kutyagumi, mert mindig akadt valaki, aki szíves volt azt odabiggyeszteni. Nincs tehát más teendő, mint most vagy az ebet „kell” odakötni a karóhoz vagy azt, aki az előbbi végtermékét szokás szerint, egy óvatlan pillanatban megint oda szeretné csempészni. Az éberség azért kell, mert egyrészt újfent bizvást lehet az ilyesmire számítani, másrészt pedig, mert speciel kutyagumiban soha nem szükkölködünk, sőt még jutna exportra is, mert minden beképzeltség nélkül, ebben igazi nagyhatalom vagyunk.

A magunk elfogadtatásának, az érdekeink érvényesítésének a másik fontos eszköze lehetne a köreinkben ismeretlen, vagy teljesen elhanyagolt, de ma már nélkülözhetetlen és céltudatos PR- tevékenység. Az angloán „piár” szó magyar megfelelője – még nincs rá jobb szó – a közönségkapcsolat. Utóbbi azért nem tudott gyökeret verni, mert a jelentése ennél valójában sokkal több, és ha észreveszünk, ha nem, naponta többször is ilyesmikkel „etetek”.

Ha valaminek a hasznosságáról és nélkülözhetetlenségéről valakit meg szeretnénk győzni, annak számtalan jól bevált módszere van. Egy közös bennük, mindegyik igen csak költséges tevékenység, amire manapság igenis áldozni kellene. Ha például folyvást csak a magunk áldásos tevékenységét dicsérgetjük, az egyszerű reklámtevékenység. Ez pedig egy idő után a meggyőzendő célközönség számára egyre gyanúsabbá válik, és a hatás éppen az ellenkezőjére fordul.

A PR-tevékenység ennél jóval több. Nos, ez a „piár” lényege. Az első lépés, hogy tégy jót és beszélj róla. (Ezen azt hiszem, már régen túl vagyunk.) A második, hogy érd el, mások is beszéljenek róla. Most, hogy az írásos törvényjavaslatok már régen elkerültek a címzettekhez, sürgősen el kellene érni, hogy az egyes sarokpontok a „fontos emberek” között is beszédtemák legyenek. És hol volna erre megfelelőbb alkalom, mint rangos rendezvényeinken, a vadászatokon, a magasleseken, a cserkelések alkalmával vagy a vadászházak fehér asztalai mellett? Meggyőződésem, hogy e jó ügy mellett bárkiből – ha nem is meghatalmazott – de adott esetben akár „rendkívüli nagykövet” is lehetne. Ezért aztán a közeljövő egyik legfontosabb feladata ez volna, és ebben nem lehet megint hibázni, mert hosszú időre meghatározhat minden továbbit. A népi bölcsesség igazsága – hangyányi módosítással – az lehetne, hogy többet ésszel, mint anélkül. Hajrá magyar vadászok!

**Többet ésszel,
mint anélkül!**

HOMONNAY ZSOMBOR
homonnay@vadaszlap.hu

MINDENHOL

TX 125 Enduro

Ár: 449.990.-*

a regisztrációs adót és a forgalomba helyezés költségeit nem tartalmazza

KÉTKERÉKEN

TRAVELLER

elektromos rásegítés (PEDELEC system) | U-Ion akkumulátor
alu váz | shimano váltó | shimano fék

CITY ZERO

elektromos rásegítés (PEDELEC system) | Li-ion akkumulátor
alu váz | shimano váltó | shimano fék | összehajtható

Elektromos kerékpárok: 279.990 Ft-tól

KEEWAY MOTOR

GOCCIA

E - Life style

Márkakereskedők:

Adony Tutu-Car 25/504-419 | Ajka Black Devil 30/209-9411 | Balatonkeresztúr Kor-Autó Kft. 85/376-730 | Budakeszi Interat Weekend Center 23/535-735 | Budapest New-Jet 1/466-4581 | Hajas József 1/256-3559 | Bikers 1/403-4792 | RedHot Motors Hungary 70/383-0135 | SCOOTER.HU 1/782-4162 | Scooter Service 1/405-4869 | Biturbo 1/420-4922 | Tutu-Car 1/285-1241 | Norauto Kft. 1/880-6210 | Cegléd Motorprof Kft. 53/611-133 | Cellódömök Galovich Tamás 95/420-827 | Csömör Norauto Kft. 28/886-500 | Debrecen Juhász Autósbolt 52/420-601 | Diósd New-Jet 20/927-9651 | Dombóvár Vörsi 74/465-723 | Dorog Egúmotors-RS Kft. 30/860-6429 | Dunakeszi Norauto Kft. 1/8806-230 | Dunaújváros Calibra 25/404-318 | Erd Motor Center 2005 23/365-534 | Esztergom Egom-Moped 33/311-937 | Gyöngyös Omega Motor 37/500-721 | Hatvan Motorház 60 20/943-5585 | Hódmezővásárhely First Mobil Center 62/243-262 | Jászberény Moto-Sport Center 57/402-591 | Kaposvár Belmoto Racing 82/526-240 | Kecskemét Czencz-Motors 76/504-599 | Keszthely Motos Scooter Kft. 30/267-9041 | Kistarcsa N V Motors 28/471-350, 30/635-5400 | Komárom Speed 2000 34/306-030 | Körmend Ricsi 2000 94/412-071 | Marcali Kor-Autó 85/510-228 | Martonvásár Motor Center 2005 Kft. 22/460-292 | Miskolc Telemoto 46/304-977 | Mosonmagyaróvár Motor Impex 96/576-220 | Nyíregyháza H-I Pack 82/351-067 | Nagykanizsa K-Zone 93/789-336 | Nyíregyháza Törimpex 42/401-857 | Pécs Tomimoto 20/800-0230 | Steelhorse Motor 72/334-156 | Sátoraljaújhely V-kettő 47/655-212 | Siófok Komi Motor 30/293-3081 | Sopron Egúmotors 99/322-242 | Szeged Eric Motor 70/222-0052 | Székesfehérvár JSI Profil 22/511-200 | Norauto Kft. 22/888-840 | Szentes Elektroglob 63/560-530 | Szolnok Nowa-Ker Kft. 56/377-597 | Törökszentmiklós STR Motors 70/385-7750 | Vecsés Old Rider's 70/339-5882 | Veszprém Top Motor 30/9572101 | Zalaegerszeg Autó-Friedrich 92/598-808

www.keeway.hu

www.gocciabike.com

Zsákmányunk nyomában

Ha jól végezzük a dolgunkat, akkor a vadászat nagyon szép tud lenni, és a csapa végén ott fekszik a zsákmányunk, melyet birtokba vehetünk. Van úgy is, amikor hosszú utánkeresések árán találjuk csak meg a sebzettet és adjuk meg a kegyelemlövést. Ilyenkor a kísérő vadásznak kell gondoskodnia arról, hogy a vad megkerüljön, a vendég elégedetten távozzon és jöjjön vissza jövőre is.

A legjobban télen szerettem, bokáig erő hóban csapázni. A végtelenségbe gyöngyfüzérként vezető rókányom maga az esztétikum számomra. Mert ha valaki látott a nagy fehérségben egy vörösfrakkost, amint elegánsan a saját első nyomaiba lépegetve, zsinórozva húz a célja felé, az igazat ad nekem.

Hajnaltól délutánig követtem a csapat. Végigjártam a patak partját, láttam, hogy elfogyasztott valami halmaradványt, majd kiadós séta után végigbogarásztunk egy kukoricatarlót, amelyet nem szántott be szerencsére a gazdája. Rókám is jól lakhatott az egerekből, amelyeket ott összeszedegtettem a kukoricalevelek alatt. Nyomaiból kiolvashatóak voltak a nagy szökkenések, a gyors, de rövid nekiiramodások.

Mire délután lett, jól kifárasztott, mégsem tudtam otthagyni a nyomot. De megkegyelmezett nekem és még utoljára, amint felértem a dombtetőre, beláthattam a túlsó domboldalba. Ott feküdt a havon, összegömbölyödve, de észrevett, mert két hatalmas ugrással beugrott a domboldalba ássott lyukba. Ekkor még nem volt puskám, így csak egyik erdész barátomnak tudtam elárulni, hogy mit láttam. Másnap délután ki is ment és eredményes volt. Legombolta rókám kabátját, mindkettőnk legnagyobb örömére!

Nyestnyomok a hóban

Amikor Németországban éltem, vasárnaponkénti szórakozásom az volt, hogy Fekete-erdei otthonom közelében, a friss hóban felvettem egy hajnali nyest csapatját.

Vasárnapi nyestvadászatunk eredménye

Nyestem leellenőrizte a tyúkólakat, nyúlketreceket, de eredménytelen maradt. Fehértorkúm kudarcában elkeseredve neki-vágott a szántóföldeknek, melyeket vastag hóréteg takart január-februárban. Az erdőszéleken térdig gázoltam a hóban, hogy tartani tudjam a páros lábú csapatját. Amint beértünk a lucfenyők és duglaziák közé, a nyom gazdája elbizonytalanodott. Keresett-kutatott, minden látható eredmény nélkül. Hirtelen eltűnt, megszakadt a nyom. De tudtam, hogy hol kell keresnem. Elkezdtem körözni és harminc-negyven méterrel arébb megint ráakadtam. Eközben rátaláltam másra is! Egy fa alatt nagy kupac, kisujjni vastagságú madárürülékre. Egy siketfajd kakas éjszakai „hagyatékára"! Tehát nyestem, amint megérezte ezeket az „illatokat" útját a fák tetején folytatta, remélve, hogy a nagy madarat álmában meglepheti. A nyomok azt mutatták, hogy ez nem sikerült neki, mert a nagy halom leszaladó havon kívül, amelyek szegélyezték a nyestem égi útját, mást nem termeltek.

Követtem a fehértorkú páros lábbal szökkenő nyomát és feljutottunk az „Alm"-ra, a havasokra, ahol a jószág tartó német parasztok a meredek oldalakon, nyaranta legeltettek, az egyenesebbjét pedig lekaszálták. A megszáritott, illatos szénát pedig pajtákba gyűjtötték.

Nyestem csapatja elvezetett egy ilyen havasi szénapajtához, amelyet óvatosságból csak messziről vettem tüzetesen szemügyre távcsöveimmel. Sikerült is pár nyomot felfedeznem a pajta körül, amely tudtomra adta, hogy állandóan „lakott" a bűvőhely.

Siettem is haza, hogy értesítem a terület vadászbérlőjét, aki jó barátom volt és ezúttal a vasárnap délutáni szunyókálás helyett jagdterrierjével és két fiával útra keltünk terepjáróján, hogy szemrevételezzük a felfedezésem. Felavattam új drillingemet, vadászéletem pedig szép emlékekkel gyarapodott.

Maradjunk még egy kicsit a hó- és jég birodalmában, ezúttal Grönland szigetén. Utolsó napi vadászat. Délben sikerült meglőnöm egy erős rénszarvas bikát. Előírásosan megnyúztam, kicsontoztam, majd a hátizsákomba gyömöszöltem az egészet, végül pedig elindultam a tundrán a sátrunk felé. Jó öt kilométernyi gyalogtúra várt rám.

Az út felénél felugrott előttem a térdig erő áfonyában egy hófehér sarki nyúl és elfutott vagy ötven métert, majd leült. Lőni nem akartam, elég ez így is, amit cipelnem kell, habár nagyon fájt már kezdettől fogva a fogam a többi különlegességre, amit Grönland nyújthatott.

A sarki nyuszim újból és újból felugrott előttem, szabályosan vezetett a sátram felé. Aztán egy magasabb helyen felértünk egy jeges-havas részre. A nagy fehérség elnyelte a hófehér vadat, de már csak megszokásból és főleg kíváncsiságból követtem a kemény havon az alig kivehető nyomokat. Jó egy kilométert bogozgattam a csapat már, mikor észrevettem, hogy nem a sátram felé vezet, ezért otthagytam.

Már közel voltam a havas rész széléhez, amikor közvetlenül a talpam alól, egy kis mélyedésből kiugrott elém. Nem értettem a nyulat, mert ahelyett, hogy a rejtőzést

A rénszarvas-agancsra akasztva – már nem húzta annyira a nyakam a sarki nyúl

Az utolért bivalybika, melyet ha jól megnézünk, látjuk rajta a golyóink nyomát, mivel rossznéven vette a zaklatást és ezért nekünk jött

nyújtó fehér havat választaná, kifutott az áfonyába és vagy harminc méterre megállt a hátsó lábain.

Egy bolond gondolattól vezérelve lekenyáritottam nyakamból puskámat, az ujjam már tolta előre a biztosítót és térdre ereszkedtem. Mire térdem elsüllyedt az áfonyában, megtaláltam a céltávcsőben az egyhelyben, két lábon álló nyúl fejét. Hátamat húzta a sok hús, agancs, bőr, de talán ez segít hozzá az egyensúlyhoz, hogy megálljon a céltávcsővem tuskéja a fején. Nagyon rugott rajtam a Mauser, majd hanyatt estem, de láttam, hogy lövésem hatására nyulam nemtetszésében dobálja magát. Mire hozzáértem, elcsendesedett. Nem győztem csodálkozni! Golyóm épphogy súrolta a nyakát! Ebbe is bele lehet halni?

Legközelebbi nagy csapázásom már Afrikában történt. Kenyában, 1976-ban vadásztanuló voltam. Egy vendég által megsebzett bivalybikát követtünk főnökömmel és két fekete nyomozóval. Vért alig találtunk, mégis a két nyomozó biztosan haladt a számomra láthatatlan bivalycsapán. Amikor már órákon át, majdnem futva követtük a két feketét hegynek fel, völgynek le, egy márványsima sziklaplatón áthaladva megállást parancsoltam és kértem, hogy mutassák meg, mit látnak ezen a kőpadlón? Meg is mutatták nekem, hogy itt ment a bika, de én a legkisebb nyomot sem tudtam felfedezni. Ekkor az egyik nyomolvasó körmével kirajzolta a bivaly csülkeinek a körvonalát a sziklán. Nehe-

zen tudtam meglátni, pontosabban „érzékelni” a cérnaszálnál is vékonyabb, fényesedő csíkcokkát, amelyet a szarucsülök hagyott vissza a sima kövön. Csak csodálni tudtam a szemüket. Majd tízórai nyomkövetés után sikerült a bivalybikát utolérnünk, és megszabadítani kínjaitól, melyet biztosan aznap éjjel az oroszlánok és a hiénák megtettek volna.

A Namib-sivatag szélén követtem életem leghosszabb nyomát.

Egy vendégünk meglőtt egy öreg oryx bikát. Igaz, csak egy üres húslövése volt

A nyolcvan kilométeres csapa végén a megkerült oryx bika

a vadnak, mert messziről láttuk a combján lecsorduló vért. Kicsit húzta is a lábát, ezért jól meg lehetett különböztetni a többi egészséges nyomtól a sebzettét.

Három napon keresztül egyfolytában rajta voltunk a nyomon. Már-már elértük a bérelt farmlerületünk nyugati határát, amely nyitott volt, kerítés nem lett ide építve a sivatag felé. Épeszű szarvasmarha nem vág neki a homoknak. Oda csak az oryx és a nagykudu, meg a vándorantilopok mennek ki megpihenni és keserű vaddinnyéket eszegetni. A három nap alatt negyven kilométert autóztunk, miközben feketéink felváltva tartották a csapát. Amikor kiértünk a szabad, sivatagi területre, már könnyebb volt a dolgunk, mert a száraz homokon jól látszottak a nyomok. A feketék is felültek a sárvédőre és sasszemeikkel követték a beteg oryx nyomát, irányítva bennünket.

Két vizesgödört is felkerestünk, de mindkettő ki volt száradva, mivel már vagy öt éve kimaradtak a nagy esőzések. Mindenfelé szomjan pusztult állatok tetemeit takargatta be a vándorló homok. Szomorú látvány volt.

Kísértük a nyomot. Egyszer már azt hittük, hogy elveszítjük, mert a sebzett bikánk elérte a gyémántmezők határát. És ha oda be megy, oda mi nem mehettünk volna utána, egy lépést sem, mert az őrségnek megvolt a joga hozzá, hogy használja a fegyverét.

Végre a harmadik vizesgödör bokrai között megláttam a keresett bikát. Már nagyon le volt romolva. Gondolom a sebláz is megtette a magáét. Valószínűnek tartom, hogy megváltás volt számára a golyóm.

A BROWNING X-Bolt

Egy jó házból való puska

A Browning X-Bolt névre keresztelt ismétlőjét a 2009-es IWÁ-n mutatták be először a nagyközönségnek és az elmúlt hónapok során a Browning jóvoltából kölcsönkapott .270 WSM kaliberű, Monte Carlo modellnevű puskát kiadós tesztnek vetettük alá. Az X-Bolt tulajdonképpeni alapja a már jól bevált, eddig Herstalban gyártott European modell módosított, újrakonstruált elsütőszerkezettel (Feather Trigger). Újdonságot jelent az üvegszálerősítésű műanyagtár bevezetése.

A utahi illetőségű John Moses Browning és testvére soha nem gondolta volna, hogy egyszer a családnevük, csupa kisbetűvel írva az öntöltő pisztolyok szinonímája lesz, miként a Mauser testvérek családi neve is az ismétlő puskák szinonímája lett. Az első világháborúdottságot kiváltó végzetes pisztolylövéseket is egy Browning-rendszerű pisztolyból adta le Szarajevóban egy lánglelkű terrorista. A Browning nevet viselő belgiumi Herstalban székelő Fabrique Nationalt a vadász és sportlövész közvélemény elsősorban mint a kiváló sörétes és félautomata golyós puskák gyártóját tartja számon. Ebben az impozáns repertoárban a golyós ismétlők eddig érdemtelenül alárendelt szerepet játszottak.

Az új idők új szokásainak megfelelően, az X-Boltot sem Belgiumban gyártják már, hanem az FN-nel szorosan együttműködő japán Mirokunál, a korszerű CNC-megmunkálás adta összes ár- és minőségi előnnyel együtt. Így garantálható csak az X-Bolt kivitelől függő ezer euró körüli ára is.

Az X-Bolt zárdugattyúja három jól méretezett reteszelszemölcsnek köszönhetően, 60°-ban zár. Ez lehetővé teszi az alacsony távcsőszerelek alkalmazását, ami a pontosságra igen jótékonyan hat. Részben a 60°-os zárásnak, valamint a jól polírozott zárdugattyúnak, illetve a hónolt toknak tulajdonítható a gyors, akadálymentes ismétlés. A zártest végén egy piros, a sötétben is jól tapintható jelzőcsap emlékezteti a vadászt a zár, illetve az ütőszeg feszítettségére. A tusanyakon jól hüvelykujjra álló biztosítólóka

van, hátrahúzott állásban blokkolja a zárdugattyút és az ütőszegét.

A biztosítólóka hangtalanul teszi a dolgát. A zártest fogantyújának tövén felül elhelyezett négyzetes gomb lenyomásával, a biztosított helyzetben lévő zárdugattyú kinyitható, így a puska már biztonságosan üríthető. Ennek a funkciónak a hiánya számos más gyártónál jogos kritikára adhat okot!

Az újratervezett elsütés mindent kúszás- és nyúlásmentesen, pontosan old ki. Az 1600 grammra beállított elsütés a gyári beállítás, de ezt mindenki saját ízlése és vérmérséklete szerint állíthatja be egy, az elsütőbillentyű előtt helyet foglaló csavar segítségével 1500 és 2300 gramm között. Ehhez a művelethez sajnos a tokot ki kell szerelni a tusból. A tok jó felfekvésével és a puska jó hordását a műgyanta-ágyazás biztosítja. Erről az elsütés beállításakor mindenki maga is meggyőződhet. Az utóbbi időkben teret nyerne a fegyvergyártásban a korszerű műszaki műanyagok. Az X-Bolt tára is üvegszálerősítésű műanyagból készül a la Steyer. A tárban médium kaliberből négy, magnum kaliberből pedig három töltény fér el. A kecses vonalú fegyver díófa tusára géppel vágott pikkelyezés jó, még vizes kézzel is biztos fogást tesz lehetővé. A tusatalpon elhelyezett – „Inflex” fantázianévre hallgató – gumipárna jótékonyan kíméli a lövő vállát még a „harapósabb” magnumkaliberek lövésénél is. A már említett extrákhhoz tartozik még a Monte Carlo kivitel elegánsan bordázott csöve is, amely szintén a pontosságot növeli.

Az X-Bolt üvegszálerősítésű műanyag tára

Az X-Bolt könnyen hozzáférhető műanyag tára

A lapos tok tetején négy-négy csavar csak a távcsőszerelek bombabiztos szilárd rögzítését szavatolja, az egy darabból álló és külön rendelhető gyári szerelék pontos tájolását nem! Ezért a távcső felszereléséhez célszerű a puskához gyárilag szállított Picatinny sínek felszerelése a céltávcsőhöz való megfelelő rögzítőgyűrűkkel együtt. Csak így biztosítható a céltávcső minden maradék feszültségtől mentes rögzítése. Természetesen az X-Bolthoz bármilyen más szerelék is szabadon választható a mindenkori családi költségvetés függvényében.

Miként az egy jó házból való puska esetében elvárható, a lőtérén egy Zeiss 4–16x50-es céltávcsővel felszerelve kiváló pontosságot produkált. Mind a Winchester 150 grains Power Point, mind pedig 130 grains Power Max lövedékkel a szórás egy 3 cm-es körön belül volt. A szórás hosszabb sorozatoknál forró csőnél sem nőtt. Német laptársunk (DWJ) tesztelője szintén kiváló eredmé-

nyekről számolt be a .30-06 Spr. kaliberű változatnál; a szórás 5 lövésből 140 és 200 grain-es lövedéktől függően, 1,9–2,5 cm-es körön belül volt.

Az X-Bolt számos változatban készül, kinek-kinek az ízlése és felhasználási funkciója szerint. Így már ezer euro alatt beszerezhető a Composite változat nyílt irányzék nélkül, matta barnított fémfelületekkel és törésbiztos műanyagtussal, míg az itt bemutatott Monte Carlo változatért már 1340 eurót kell a reménybeli tulajdonosnak az asztalra leszámolnia. Ennek fejében azonban tulajdonjogot szerez egy kiváló golyós puska felett, amely még hosszú éveken keresztül megbízhatóan teljesíti feladatát.

BALINT ELEMÉR

Balint-Elementer@t-online.de

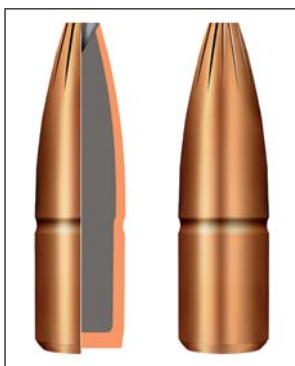

Az X-Bolt Monte Carlo a Zeiss 4–16x50-es céltávcsővel és Browning gyári szerelékkel

Újdonságok a GECO-tól

A több mint száz éves, olcsó árfekvésű, de jó minőségű töltényeket gyártó osztrák GECO két új lövedékkel szerelt patronnal jelent meg a már szinte áttekinthetetlennek tűnő vadásztöltény piacon.

GECO PLUS

A GECO PLUS metszete

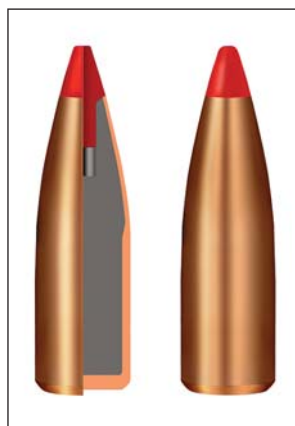
Az egyik új lövedékkel szerelt töltény a „GECO Plus” névre hallgat. Fontos jellemzője az ólommag és a köpeny közötti igen szilárd kötés. Ezért még egy nagytestű vad testébe becsapódva, vagy akár csontot is találva minimális súlyvesztéssel megbízható kimeneti nyílást okoz. Mivel az ólommag és a köpeny kötése igen jó, a lövedék súlyvesztése csekély, ezért a vad húzában alig marad lövedék okozta szennyeződés. Az ellenőrzött felgombásodásról és a maximális energialeadásról a lövedék üreges hegye és hasított csúcsa gondoskodik.

A GECO PLUS felgombásodása

GECO EXPRESS

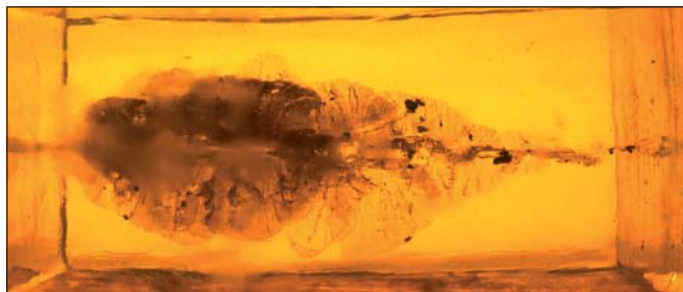
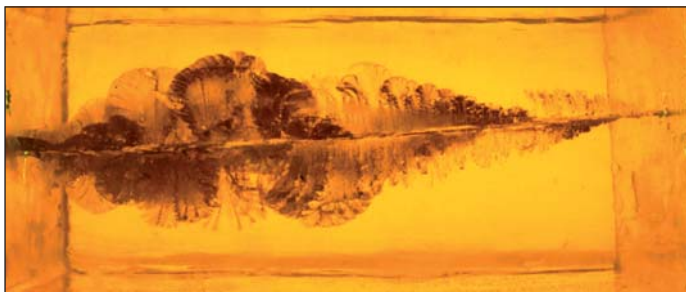
A GECO EXPRESS metszete

A második új GECO töltény a hangzatos, afrikai képzeteket keltő „Express” néven kerül forgalomba. Kezdősebessége igen nagy, így viszonylag nagy lőtávolság esetén sincs szükség a célpont korrekciójára. A lövedék áramvonalas kialakítása szintén kedvezően befolyásolja a röppályát. A műanyag csúcsnak, az alatta lévő üregnek és a speciálisan kialakított köpenynek köszönhetően becsapódáskor a lövedék azonnal felgombásodik, így mélységi hatása a GECO Plus-szal szemben jóval kisebb. Ezért sok esetben számolni kell a kilépő nyílás hiányával és ennek következtében előfordulhat, hogy a rálövés helyén nem marad vér. A GECO Express használata inkább biztos kezű vadászok számára javallott.

A GECO EXPRESS felgombásodása

A GECO PLUS (balra) és EXPRESS (jobbra) hatása a ballisztikai zselatin tömbre. Jól látható a mélységi hatás különbözősége

Az elmúlt nyáron a dániai Ulfborgban tartott bemutató során, a „Sakál napja” című filmből ismert módon magunk is meggyőződhattünk a fent bemutatott töltények hatásmechanizmusáról. A GECO Plus a szemléltető céltárgynak szolgáló görögdinnyét szétrepesztette, míg az Express látványosan szétrobbantotta, éppen úgy, mint a moziban.

Mind a GECO Plus, mind pedig a GECO Express szinte valamennyi Közép-Európában általánosan használt médium kaliberben kapható, a .270 Win.-től 9,3x62-ig. Magnum változataik .270 WSM, 7 mm Rem. Mag. és .300 Win.Mag. kaliberben kaphatók.

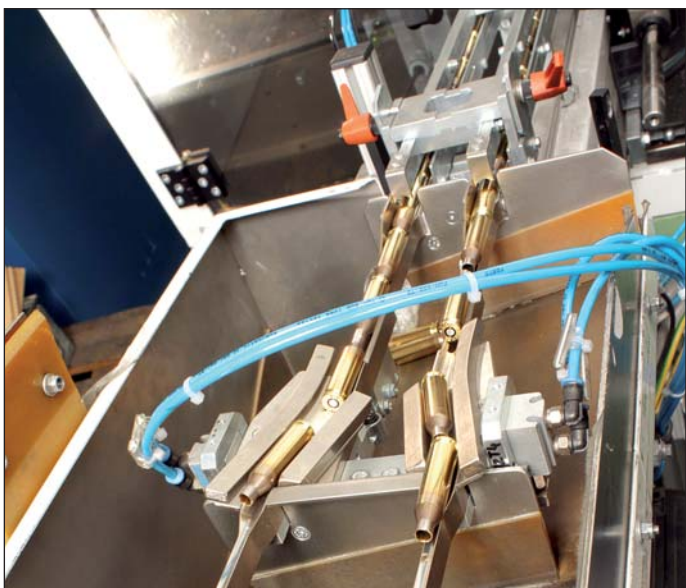
Bálint Elemér

A GECO EXPRESS műanyag lövedékcúcsának behelyezése

A folyamat lelke a tölténygyártó automata

A töltényhüvelyek adagolása a töltőautomatába

A mag bepréselése a sárgaréz hüvelybe

Puskázzunk helyesen!

Megvettem az első puskám. Azzal adták a kezembe, hogy 200 méterig oda lő, ahova célzok. Ez augusztusban történt. Tudtam, hogy érdemes tavasszal és ősszel belőni, hiszen a hőingadozás pont elég ahhoz, hogy centimétereket hordjon félre, de ezenkívül is van egy sor tényező, amelyek miatt érdemes tél és nyár végén kimenni a lőtérre, ha másért nem, hát ellőni tíz-tizenöt löszert. Egy novemberi napon ellátogattam Szentendrére, a Honvéd Kossuth Lövész Klub lőtérére. Prikkel Árpádnak és Fodor Lászlónak hála, olyan puskával jöttem ki a kapun, amellyel már nyugodt szívvel állhatok a téli vadászatok elé, de talán ennél is fontosabb, hogy fegyverkezelésből, célzástechnikából pár óra alatt többet tanultam, mint eddig összesen.

– Kezdő vadász vagyok és ezt szeretném belőni – vezetem fel a beszélgetést, kivéve a tokból 6x42-es, Meopta távcsővel szerelt CZ-537 puskámat. – Már rossz. Kezdő vadász ne lőjön be puskát – hangzott Prikkel Árpád válasza. Hosszú évek alatt gyűlik össze az a tudás, amellyel szakember segítsége nélkül is lehet boldogulni – magyarázta több évtizedes sportlövői és oktatói tapasztalattal.

A „Vadásziskola” című könyvben úgy egy oldalt szentelnek a témának, ám ez édeskevés; a belövésről tanulmányokat lehetne írni. De lássuk az elmélet helyett a gyakorlatot!

Az első lépés a „hidegbeállítás”: kivesszük a zárdugattyút, ráállítjuk a csőtengelyt a célra, hogy pont annak közepét lássuk a csövön át. Ezután belenézünk a céltávcsőbe, hogy hol áll a szátkereszt. Előtte, ha szükséges, ne felejtsük el hozzáállítani a távcsövet a szemünkhöz: a fókuszbeállító szemlencsét tekerve „tisztázzuk ki” a képet, hogy a szátkeresztet lássuk élesen. Optimális esetben ez is a célpont közepén lesz. A hidegbeállításnak új távcső felszerelése után még nagyobb jelentősége van. Ha minden rendben, akkor az első lövés után jöhet a „finomhangolás” a távcső állító tornyaival. A kupakokat leszedve, kattanásonként tudjuk igazítani a cétkeresztet az adott távolsághoz vízszintesen és függőlegesen. A Meopta esetében egy kattanás száz méteren egy centimétert jelent. A „vallatás” során az első

Fotó: Kókai Márton

Prikkel Árpád szemrevételezi a több mint húszéves puskát belövés előtt

lövésnél kiderül, hogy puskám magasat lő. Kezdőknek rizikós 100 méternél messzebbre lőni, így a távcsövet Árpád erre a távolságra állítja be, a harmadik lövés már a cél közepébe talál. Én is próbálom, hátha az én adottságaimmal más az eredmény, de nem kell utána állítani.

A puska tehát be van löve – de mint kiderül, ez a legkevesebb. A hibázások 80 százalékánál a hiba az emberi tényezőnek tudható be, így Árpád jóvoltából ízelítőt kapok

célzástechnikából. A Prikkel-elv a következő: nem elég tudni, hogy mit és hogyan csináljon az ember, ennél sokkal fontosabb a miértje. A titok a fegyver erőhatásainak ismerete. A lövéskor az energiát – a visszarúgást – a vállunk nyeli el, de nem mindegy hogyan: a kulcsszó a csőtengely iránya. Ennek teljesen merőlegesen kell lennie a vállunk, testünk síkjára. Így elmozdulásunk is a csőtengely irányában történik, hátra, majd előre, kvázi teleszkópként, a puska pedig irányban

marad, illetőleg magasságban is minimálisan rúgja el magát. Ha támasztó vállunk nagyon hátul van, a lövéskor a visszarúgás hatására akár 30-40 fokot is rándul a testünk a saját tengelye körül. Ilyen esetben a lövéskor a csövet elmozdítjuk vízszintesen, és mire visszafordulunk és megtaláljuk a célt a távcsőben, hosszú másodperceket veszíthetünk. Tudjuk: ha nem helyezük a tust rendesen a vállgödörbe, akkor könnyen kék foltokat hagyhat rajtunk. Ám arra is ügyelni kell, hogy ne szorítsuk görcsösen, mert minél erősebben tesszük, annál kevésbé nyeljük el az energiát, és az izomremegés is megnézhető a dolgunkat. Testhelyzetünk, megtámasztásunk legyen rugalmas.

Tehát felvesszük a puskát, vállal kicsit előre toljuk, felsőtesttel „belefekszünk”. Az arcunkat a tus pofadékjához szorítjuk, és hátulról közelítünk a céltávcsőhöz addig, amíg teli képet nem látunk és nem tovább. Ügyelni kell a megfelelő távolságra, máskülönben a lövéskor „hülyeségbélyeget” pecsételhet szemöldökünkre vagy homlokunkra a távcső. Ennek veszélye különösen nagy, ha rövid a puska és kénytelen közelebb hajolni a vadász. (Itt jegyezzük meg: ha túl hosszú, akkor nyújtózkodnia kell a lövőnek és így már nemigen lehet kényelmesen megtámasztani.) A bal kezünknek (balkezes lövőnél a jobbnak) csak egy feladata van: tartja a puskát. Ne markoljunk rá, ne szorítsuk. A feltámasztási pontnak – tehát annak a résznek, ahol fogjuk a puskát – a lehető legtávolabb kell lennie, így csökkenthetjük célzás közben a test természetes mozgásából adódó holtjátékot. Ezenkívül a kinyújtott kar jóval stabilabb is. Amikor nem szabadkézből lövünk, akkor a puskát közvetlenül ne támasszuk le sehova, csak a csuklónknak keressünk támasztékot.

A következő sarkalatos pont az elsütés. Nem szabad megmozdítani a puskát, amíg a lövedék el nem hagyja a csövet. Ezt úgy érhetjük el, hogy az elsütő billentyűt szó szerint húzzuk és nem rántjuk. A mutatóujjunk első ujjpercét merőlegesen helyezük a billentyűre, a középső-, a gyűrűs- és a kisujj tartsa a puskát, a hüvelykujj pedig ne szorítsa. Célzás előtt csak félig vegyünk levegőt, hogy ne feszüljön a mellkasunk. Ne várjunk arra, hogy a szálderest teljesen megálljon a célon, mert ekkor agyunk kiadja a parancsot: „Most!”, megrántjuk a billentyűt, megmozdítjuk a puskát és borítékolható a hibázás. 8-10 másodpercig kis területen mozog, ez idő alatt szép lassan növeljük mutatóujjunk húzóerejét, míg elmegy a sütés. Soha ne

A tornyokkal tudjuk beállítani a céltávcsövet a kívánt távolságra. Kezdő vadászoknak száz méter a javasolt

kapkodjunk, akkor sem, ha közel a vad. Egy nyugodt mozdulatsor jóval kevesebb időt vesz igénybe. Ezzel együtt a lövést a lehető leggyorsabban engedjük el, mert a hosszú célozgatással fogy a levegő, megváltozik a látás, vagy megrándulhat egy izmunk. Lövés után ne vegyük el fejünket a fegyvertől, újratöltés után a távcsőben nézzük, eredményesek voltunk-e. Többet is látunk, és sokkal gyorsabban lehet leadni a következő lövést, mintha ismét meg kellene keresni a célt.

És végezetül pár szó a karbantartásról. A puskát lövés után érdemes minden alkalommal kitisztítani, viszont csak szárazon. Így kitakarítjuk az égéstermék, amely nedvességhez jutva korrodálhatja a csövet. Oldószert, olajat azonban elég csak 50-60 lövés után használni, hiszen megváltoztatja a csőfelületet, amelyhez belőttük a puskát, így ezután az első pár lövedéket eldobhatja.

Ennyit az általános tudnivalókról, de mindenkinek – akár több év, évtized után is – mondhat újat egy szakember, aki kívülről látja a lövőt. És ha az elméletet már ismerjük, kipróbáltuk, nem marad más hátra, mint a rengeteg gyakorlás. De csak mértékletesen: inkább sokszor kevesebbet célszerű löni. Egyrészt így lehet egyszerre fejlődni és szinten tartani a tudást, másrészt a sikerélmény miatt. A tapasztalat azt mutatja, hogy az emberben a rossz élmények – a hibázások – sokkal mélyebb nyomot hagynak. Minél többet lövünk, annál több rosszból sikerült lövésünk lesz, és ezek könnyen elvehetik a kedvet a lőtértől, amely pedig nem csak hasznos, de kellemes időtöltés is – nem csak kezdőknek.

FÖLDVÁRI ATTILA

attila.foldvari@vadaszlap.hu

A szentendrei az egyetlen épített lőtér, amelyen háromszáz méterre is lehet löni

ja), a délután pedig a lősporté. Havonta több ezer látogató érkezik ide az ország minden szegletéből. Jelenleg egy igen komoly beruházás előtt állnak: az egész létesítmény teljes befedését tervezik, amihez támogatást is örömmel vesznek.

ELÉRHETŐSÉGEK:

Cím: 2000 Szentendre, Dózsa György út 12-14.

Tel./fax: +36-26/314-558

e-mail: postmaster@hklk.t-online.hu

www.hklk.hu

A Bakony hangja

Igazán büszkék lehetnek a Veszprém megyei vadászok, mert megyéjükben egy olyan vadászkürtös együttes működik, amelyet bármely megye vadászati közössége szívesen tudna határain belül. A Bakony Vadászkürt Egylet vezetőjével, Varga Józseffel veszprémi otthonában beszélgettem.

Az egylet történetének gyökerei egészen az 1970-es évekig nyúlnak vissza. Történt egyszer, hogy meghívták a fiatal fúvósokat kürtölni egy vadászlovaglásra, amelyet a nagyvázsonyi kastélynál rendeztek. A zenekar tagjai piros, úttörő zenekari egyenruhában, vadászkürtök híján egyéb fúvós hangszerekkel próbálták emelni az esemény színvonalát. Mint kiderült, nem kis megrökönyödést okoztak a vadászok soraiban, akik között ott volt a porosz herceg is. Ekkor József eldöntötte, hogy ha egyszer lehetősége lesz rá, egy „rendes” vadászkürt együttesben fogja fújni.

A következő állomás 1991, amikor megalakul a Séd-Party Hagyományörző Fúvós, Kulturális Egyesület. Ez a formáció a fúvós hangszerekkel kapcsolatos hagyományok ápolását tartotta a legfontosabb céljának, így számos ilyen hangszert felvonultató rendezvényen tette tiszteletét úgy, mint katonai, tűzoltó, avagy népzenei események. 2005-ben József javaslatára, aki maga is aktív vadász, az egyesületen belül megalakult a Bakony Vadászkürt Egylet. Komoly anyagi terhet jelentett a ruházat és a megfelelő hangszerek beszerzése, de a mindmáig non-profit módon működő egyesület megfelelő háttérrel biztosított ehhez a törekvéshez.

Jelenleg hatan erősítik az egylet sorait. Van köztük fogtechnikus, orvos, zenetanár, faipari technikus és villamosmérnök. „A vadászkürtölés bizony zene!” – mondja József, a zenét pedig nagy hozzáértéssel, rengeteg gyakorlással és szívvel, lélekkel érdemes játszani, ezért a veszprémi együttes januártól decemberig he-

tente próbál és rendszeresen fellép vadászatokon és vadászati rendezvényeken. Műsorukat lehetőség szerint úgy állítják össze, hogy elősegítsék a vadász-szignálok megismerését, de a vadász-indulók által szórakoztatóak is legyenek. Veszprém megye vadászkürt szignálját az egylet tagja, dr Varga Csaba írta. „A Bakony hangja” címen kiadták első CD-jüket, amely 17 tételt tartalmaz.

Érdekes, hogy a kürtösök 2012 elején, a sümegi vadászbálon nagy sikerrel adták elő a Vadászhimnusz, amelyet eredetileg ventiles vadászkürtre írtak, nem olyanokra, mint amelyekkel vadászatokon kürtölnek. Az egylet több hétig készült erre a fellépésre. „Ezt a művet csak jól érdemes előadni és ráadásul még énekelni is kell benne!” – mondja a vezető.

A kürtölésnek hála, a Veszprém megyei zenészek bejárták már Magyarországot szinte minden szegletét. Voltak már Erdélyben, Ausztriában, idén nyáron pedig Lengyelországba is eljutottak, ahol részt vettek egy nemzetközi kürtversenyen, Tucholában. Három díjjal tértek haza: első helyezést értek el a vadászszignál-verseny legmagasabb kategóriájában, megnyerték a vadászzenei versenyt és a vadászkürt fesztivál fődíját is. Jelenleg két fő támogatójuk van: a HM VERGA Zrt. és a Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt.

Varga József szerint az egylet fő célja a vadászkürtös hagyományok őrzése és ápolása olyan módon, hogy tagjai jól érezzék magukat és mindeközben minőségi zenét tudjanak játszani. Gyakorlatilag 21 éve ezt teszik, a folytatás pedig nem kérdéses... **-kókai**

Brigádgazdálkodás

A 2007-ben kezdődő üzemtervi ciklus előtt a Baranya megyei Sásdi Hegyhát Vadásztársaság jelenlegi 7200 hektáros területének zöme a Sásdi Agro Rt. üzemi vadászterülete volt, a többi részen a korábbi Sásdi Vadásztársaság gyakorolta a vadászati jogokat.

A földtulajdonosok önállóan is képesek lettek volna a vadászati jog hasznosítására, azonban a bérbeadás mellett döntöttek és nem csak földtulajdonosokból álló vadásztársaságot alapítottak. „Úgy gondoltuk, legyen azoknak is vadászati lehetősége, akiknek nincs a területen földtulajdona, de megérdemlük, hogy itt vadászszanak. Barátság és érdekeltség, legyen vad és vadászati lehetőség, de a vadkár se legyen elviselhetetlen.” – mondja Nyári Gyula elnökhelyettes, aki genetikus kutató, s egy közel 300 hektáros családi gazdaság tulajdonosa. A vadászati hatóság által jóváhagyott új területhatárokon belül - a korábbi Sásdi Vadásztársaság tagjainak egy részével - egy új gazdálkodási formát találtak ki, ami maximálisan figyelembe veszi a vadászó földtulajdonosok által művelt földterületek nagyságát és elhelyezkedését. Olyan belső „egységhatárokat” alakítottak ki, ahol egy-egy „brigád” vadászik, s a brigádok felelősek a saját brigádtérületükön a gazdálkodásért, a vadkárelhárításért, az eredményes és a költségeket fedező vadásztatásért – vagy a költségek viseléséért. Kis túlzással önálló gazdasági és vadgazdálkodási egységnek

Nyári Gyula elnökhelyettes

Hammer Attila vadászmaster

Egy emlékezetes őzbak teríték

is nevezhetők lennének a brigárendszerben kezelt területrészek, azonban itt adottságokban, lehetőségekben, taglétszámban és területnagyságban óriási különbségek vannak. A jelenlegi felállásban 8 brigád van, területük nagysága 270 és 2130 hektár között van, taglétszámuk 3-12 fő. Három nagy földtulajdonosnak és szűkebb csapatának van önálló brigádtérülete, a többiek – akik nem kötődnek gazdaságilag egyikhez sem – tartoznak a további öt brigádba. Az induláskor 37 tag volt, számuk 49-re gyarapodott. A tagság fele tekinthető aktív vadásznak, nem kell panaszkodniuk a vadászati lehetőségekre, hiszen évente 190 disznó, 65 szarvas (20 bika), és 80 őz (35 bak) a lelövési tervük, amelyet a brigádtérületek nagyságával arányosan osztanak el.

A vadászterületnek 25 százaléka erdő, azonban legnagyobb része nem összefüggő, hanem apróbb-nagyobb foltokban helyezkedik el. A szarvas szeptemberig tartózkodik itt, s csak decemberben jön vissza. A dombos-völgyes, változatos terepadottságú területek gödreinek, vízmosásainak nagy dőlésszögű partjait borítja az erdő, s közöttük intenzíven művelt szántóföldek vannak. Éppen ezért a vadkárt képtelenség kizárni vagy megakadályozni, így legnagyobb feladat a vadkárelhárítás, amelyet a brigádoknak az elnök és a vadászmaster segítségével kell megoldaniuk. Itt jelentkezik az előnye a földtulajdonhoz kötött brigádtérületnek, amelyik tulajdonos „bevállalja”, hogy több vadat tartson a területén, annak akár több

millió éves vadkára is lehet, amiért nem kérhet mástól kártérítést. Természetesen ahol nem a tulajdonosok vadásznak, ott a kárt a brigádnak kell csökkenteni vagy kifizetni. Ennek érdekében a brigádvezetők kötelező mennyiségű vadkár-elhárítást rendelhetnek el, ahol az egész éjjelt kint kell tölteni a tagoknak, nem lehet „üres” éjszaka a károsítás időszakában. A gazdákkal összefogva korábban próbálkoztak villanypásztor telepítésével, ez nem hozta a várt eredményt, ezért abbahagyták. Csinálnak viszont vegyszeres vadriasztást és gázágyúkat is üzemeltetnek, ennek ellenére több millió vadkárokat kell kifizetniük, amit a brigádnak jutó trófeás vad eladásával (vagy az elejtési jog károsultnak való átadásával) kompenzálnak – saját vadászati lehetőségük rovására. Társasági szinten a trófeás vad 30-40 százalékat próbálják értékesíteni, a többi tagi jogon hozzák terítékre. A tagok lehetőségei majdnem korlátlanok, akire sor kerül, súlyhatár nélkül lőheti meg a neki jutó bakot vagy bikát – ha szerencséje van...

Természetesen a vadkárért jogilag nem a brigádok, hanem a vadásztársaság felelős, s ha egy brigád „mínuszba” kerül, a társaság „meghitelezi” a kifizetendő összeget, a brigád ezt a következő évben – több vad eladásával – köteles „visszagazdálkodni” a társaságnak.

„Nem csak a vadkarral van gond, térségünk erősen fertőzött a megélhetésének szépitett bűnözés által” – panaszkodik Hammer Attila, aki 22 éve vadászik itt, harmadik éve vadászmaster. „A környéken rendszeresen járnak „lopóbrigádok”, egy éjjel akár hektárnyi kukorica termését is ellopják, s a kárvallott gazdák egy része ezt is vadkárként szeretné elszámolni. Az aktívan vadászó tagok segítségére mindig lehet számítani, de nem lehet minden tábla mellett minden éjjel vadász...”

A vadászmaster mellett dolgozik a másik két rutinos hivatásos vadász és az aktívan vérebező Cseh László és Vida Csaba. Az erősen tagolt területen található mintegy 300 magasles mellett évente 20-25 újat építenek, részben a régiek kiváltására, másrészt az erre gyakori viharkárok miatt. A szózatot évente kétszer töltik fel, központi vadetés nincs, a brigádok maguk oldják meg saját területükön. Mindenki csinálhat magánászót, de azt más is használhatja, kevesen élnek vele. A brigádok 1-1 „házi” disznóhajtást is tartanak, ahová vendéget is hívhatnak a tagok – zömében más brigádok tagjait. A fácánzásokra 5-10 vadász megy el, a nyulak száma örövendetesen emelkedik. Éves szinten 80-100 róka lelövésével óvják az apróvadat.

A dimbes-dombos területen sok apró erdőfolt ad bújóhelyet a vadnak

Két éve saját hűtőházuk van, a Mecsek Zrt. keleti területéről is ide szállítják a lőtt vadat. Éves forgalmuk 4-500 nagyvad, amiért a felvásárló hűtési díjat fizet, így ezzel is növekszik a vadhúsból származó bevételük.

Nagy előnye a brigárendszernek, hogy nincs klikkesedés, mint ahogy az a legtöbb nagyobb létszámú társaságban megfigyelhető. A brigádok többször tartanak saját összejöveteleket, azonban a társaság évente kétszer tartott közgyűlése egyúttal az emberi, baráti kapcsolatok elmélyítésére is jó alkalom. Az őszi vadászidény kezdetén kötelező koronglövészetet tartanak a Rűchner-aknai lőtéren, ahol a brigádok közötti löversenyt közös ebéd követi. A második közgyűlés egyúttal az évzáró rendezvény, amikor is kötelező trófeaszemlén mindenki bemutatja a területen zsákmányolt trófeákat, amelyeket közösen bírálnak el és együtt örülnek egymás sikerének.

SOMFALVI ERVIN
somfalvi@vadaszlap.hu

Sásdi Hegyhát Vadásztársaság

elnök és FTK elnök: Fullér Ferenc
elnökhelyettes: Nyári Gyula
vadászmester: Hammer Attila
titkár: Jakab Judit
természetvédelmi felelős: Megyeri Tibor

Eltérő vélemény a vadkárrol

Egyre gyakrabban kerülnek elő a vadászati törvény módosításának vitaanyagai, szaporodnak az egyéni és csoportos vélemények. Elég nagy az összhang abban, hogy a hivatásos vadászok vagy a vadkár helyzete tarthatatlan. De a vadászati berkekből napvilágot látó vélemények – különösen a vadkárt illetően – olyan meglátásokon alapulnak, melyek nemhogy rózsaszín szemüvegen keresztül, hanem egyenesen vakként vizsgálják a mai magyar valóságot.

Szinte mindenki egytől-egyig és egymást túllicítálva a mező- és erdőgazdálkodók vadkár önrészenek emelése mellett kardoskodik. Olyan célokat kitűzve, melyek átgondolatlanok, indokolatlanok és vállalhatatlanok. Ha én a politika prominense lennék, biztosan nagy bajban lennék, hogy mit tegyek, mert nemet nem mondanék a hátszórómat jelentő társadalmi csoport kérésére, de azt is tudnám, hogy lehetetlent kérnek tőlem. Lehetetlent, mert felelőtlenül nem gondolták át, hogy a tárgyalófelek érdekeit olyan mértékben sérti követelésük és elvárásuk, ami kivitelezhetetlen. A mai magyar vadászati képviselőt olyan leányálmokat kerget vagy próbál elintéztetni a mindenhatónak tekintett vezetőivel, ami vállalhatatlan a józan paraszti ész határain belül.

A borsodi vadászkamara javaslatként megjelent, hogy a vadkár 50-50 százalékos megosztása lenne szerintük az igazságos. Aki ezt leírta – akármilyen nagy tudású és magas szintű vezető – azt érdemei elismerése mellett régen fel kellett volna menteni pozíciójából. Elnézést az éles fogalmazásért, de ettől csak durvábban tudnék fogalmazni.

Tételezzük fel a vadkár ügyében, hogy nem mezőgazdaságról van szó, hanem iparról, ahol a termelésben részt vevő dolgozó 50 százalékban selejtet, használhatatlant gyárt. Azonnal kirúgnák a szerencsétlen kétbalkezeset. A mezőgazda sem 50 százalék selejtre, számára kárba veszőre állítja be a termelését. Az általa elvetett egy szem vetőmag az nem pusztán egy szem kukorica, hanem az talajmunka, műtrágya, vegyszer, mindezek szállítása, gépi és emberi elvégzett munka, azaz összességében olyan befektetés, amelyből a vadgazdálkodók semmit sem mondhatnak magukénak. Így az abból keletkező haszon sem illetné meg őket; még ha az a vadtakarmányozás útján csak áttételesen jelentkezik is náluk, akkor sem. Ez a jogosulatlan haszonszerzés, mert a haszon nem a befektetőnél keletkezik.

A befektetése miatt az abból származó teljes profit a mezőgazdát illetné. Ennek fejében a gazdálkodásának kockázatát – aszály, belvív, rovarok, gombák, stb. – az ő hatáskörében tartja a törvény, egyetlen kivétellel. Ez a kivétel a vad. Tehát, ha azt akarjuk, hogy ennek kockázatát is a mező- vagy erdőgazda viselje, akkor az azzal történő gazdálkodást is át kellene adni nekik. Ha magunknak akarjuk megtartani, akkor tennünk kell a feszültség csökkentéséért, mert így is sokat nyelnek miattunk, vadászok miatt, és nem kellene tovább feszítenünk a húrt velük szemben.

Hogy mennyit nyelnek, arra nézzük csak meg, hogy mit mutatnak a számok! Hektáronként a gazdálkodási normának megfelelően a mezőgazda elvet 80 ezer szem kukoricát mondjuk 90-92 százalékos csírázási képességgel. (Meg kell jegyezni, hogy a fémzárolt vetőmagok csíráképesége 98 százalék fölötti!) Ebből neki hektáronként 72-78 ezer tőszámú állományának kellene kialakulni. A fácántól kezdve a mezei nyúlön keresztül az őzig és a szarvasig (és minden más természetben előforduló emlős és madár) az ő munkájából csipeget napi rendszerességgel. Aztán amikor megcsövesedik a kukorica és látható kár alakul ki (törés, taposás), akkor kihívja a szakértőt, aki megállapít 60-65 ezres tőszámot. Azaz a keléshez képest már hektáronként 8-18 ezer tő, azaz 10-22 százalék vesztesége van. De erre senki nem figyel, hanem a 60 ezer körüli tőszámból kiindulva kezdik visszaszámolni az éppen látható 10-20 százalékos vadkárt. Ha a 60 ezer tő hektáronként 80 mázsa kukoricát ad, akkor a 10 százalékos kár 8 mázsát jelent, ami most hektáronként 50 ezer forint. De már az elején 8-18 ezer tő elveszett, ami 10-24 mázsa, azaz 60-140 ezer forint az eredendő kár. Egy közepes gazda 100-200 hektáron gazdálkodik. Ha hektáronként csak 50 ezret veszít vadkárként minden évben, az 5-10 millió veszteség. És a nagyobb számokkal nem is akarok számolni...

Elvárni, hogy valaki ellentételezés nélkül évente ennyit lenyeljen vagy ennek csak a felét, nem vall ép elmére! Már csak azért sem, mert a kiélezett versenyben a vetőmag árából a műtrágyáig és vegyszerekig mindent úgy áraznak be a világban, hogy a 20-40 százalékos vadkárrel nem számolnak. Miért? Mert a világ értelmesebb részén vagy hajlandóak az emberek a hobbijukra időt, energiát és pénzt áldozni és kifizetik a vadkárt; vagy visszaszorítják a vadállományt az elviselhető mértékre. Bár a vad jelenlétében hamarabb ott volt, mint a kukoricavetés, de közel sem ekkora számban!

Ma Somogy megye terítéke meghaladja a 40 évvel ezelőtti országos nagyvad-terítéket, pedig Magyarország már akkor is vadgazdálkodási nagyhatalom volt.

Lenne megoldás arra, hogy az önrész emelése elfogadható legyen, de csak abban az esetben, ha a vad elejtéséből (tagi, bel- és külföldi bérvadászat) és értékesítéséből (trófea és vadhús) származó bevételből az összes kiadás (vadászatra jogosult kiadása + okozott vadkár) arányában a mezőgazda is részesülne. Például, ha a vadgazdálkodó összes vadkár nélküli kiadása 5 millió Ft, a 20 százalék önrésszel csökkentett vadkár 10 millió, akkor 2/3 a vadkár. A vadászatra jogosult teljes számított (!) vadászati árbevétele (tagdíj nélkül, de a tagi elejtések értékével növelten, ha fizet érte a tag, ha nem) 15 millió forint. Ebből 10 millió a mezőgazdát illesse, 5 millió a társaságot. Egyszerű ez, nem? Persze ehhez még az is jogos követelés lenne, hogy a lelövési terveket ne csak a vadászati hatóság, de a földtulajdonosok vagy azok jogi képviselője is ellenőrizhesse és számon kérhesse, emelhesse.

Ha pedig a vadászok nem akarnak ekkora terhet felvállalni, akkor ne a gazdálkodásukat vadtakarmánnyal jócskán ellátó mező- és erdőgazdák ellen fenekedjenek, hanem észérveket felsorolva igyekezzenek az államot, mint tulajdonost bevonni a kérdés megoldásába. Mit tesz az állam, mint tulajdonos a vadjának etetéséért, az állomány szakszerű kezeléséért, az állomány szabályozásért? Alig több mint semmit! Lerázza a terhet magáról és büntet...

Teljesen jogszerű követelés lenne a vadgazdálkodók részéről, hogy csak a vadászati idényben és az azt követő 30-45 napban keletkező kárért legyenek felelősek. A vaddisznó egész évben vadászható, a szarvas viszont csak az év 5 hónapjában. Az állam a vadászati idényt, mint korlátozást a társadalmi érdekekre és a közös értékek megőrzésére hivatkozva állapította meg. Így az állam, mint tulajdonos és szabályzó szerv viselje a korlátozás következményeit!

De nem csak az állami szemléleten kellene változtatni, hanem a saját házuk táján is lenne tennivaló. Sajnálatos módon ki kell jelenteni, hogy a hazai vadászatra jogosultak jelentős része rejtett rablógazdálkodást folytat. Rabló, mert a bérvadászat bevételeiből kívánja egyre nagyobb részben fedezni a saját szórakozásának költségeit is. Rabló, mert a magas termény- és üzemyanyagárrakra hivatkozva egyre kevesebbszer és egyre kisebb mennyiséggel (automata szórók) eteti a vadat – így az kénytelen máshol jóllakni. Rabló, mert az okozott károkat tisztességtelen módon egyre kevesebbszer ismeri el, fizeti ki. Rabló, mert a saját szórakozásának árát minden téren mással akarja megfizettetni!

Szomorú, de tény, hogy a hazai vadászati kultúra nem ismeri azt a szintet, hogy nem csak egymás között kell rettenetesen etikusnak lennünk (sajnos ez sem megy), hanem úgy kellene viselkednünk a gazdálkodásunk vezetése közben, hogy gazdasági és társadal-

mi környezetünk részéről is kifogástalan úriembereknek tartsanak minket. Az elmúlt évek-évtizedek alatt olyan irányt vett a hazai vadgazdálkodás, amely a lehető legrosszabb felé vezetett. A vadgazdálkodási szakma bármennyire is profi, a tényleges napi és helyi gazdálkodás és vezetés a spórolós dilettánsok kezébe került.

Azok a szakemberek, akik nem csak régóta birtokolnak vadászjegyet, hanem a gazdálkodásban is eredményesen részt vettek, az örökös viták és belső harcok miatt lemondtak. Sok, helyükbe lépő azt képzeli, hogy mivel 10-20-30 éve van vadászjegye, ezáltal már ért a vadgazdálkodáshoz. Pedig jobb esetben csak annyit tud, hogyan kell a süldőt 30 méterről a szórón meglőni.

Az iskolázott és erre felesküdt vadörök huszadrangúak a tervezésben és végrehajtásban, alig többek, mint az IB és a tagság kapcarongya. A földtulajdonosokkal, a földhasználókkal, az autósokkal, a környezetvédőkkel és még ki tudja hány társadalmi csoporttal hadban álló vadászok most egy újabb lépést akarnak tenni afelé, hogy a legmélyebbre süllyedjenek és azt mondják, hogy a vadkár megosztása fele-fele arányban igazságos!!! Gondoljunk már bele, mit szólnánk ahhoz, ha munkánk gyümölcseként vásárolt autónkat valaki kalapáccsal összetörné, aztán azt mondaná, hogy 50-50 százalékban osztozzunk a káron, mert az ő kalapácsán is sérülések keletkeztek!

De a vadkár rendezése során nem elfogadható indok az sem, hogy szegény az egyesület. Ha valaki lovas kocsival nekimegy egy álló Ferrarinak, és a fényezésen sokszázézes kárt okoz, nem kérdezi senki, hogy van-e rá pénze, hogy a kárt kifizesse. Ő okozta, ő fizet!

A vadkár csökkentése hatékonyan és hosszú távon a nagyvad létszámának csökkentésével érhető el! A többi módszer – vadkár-önrész emelése, más hibájaként történő felhánytorgatás – csak struccpolitika részünkről! Lassan oda fogunk jutni, hogy a nagyvad olyan mértékben szaporodik el hazánk jelentős részén, hogy lesznek vidékek, ahol majd teljesítménybért fognak fizetni annak a hivatásként vadászónak, aki tevékenyen részt vesz a vad létszámának apasztásában. Nem kellene ezt megvárni, mert ekkor már akkora lesz az általunk kiváltott feszültség, a társadalmi-gazdasági környezetünk felháborodása, hogy a jogalkotó elveszi tőlünk a vadgazdálkodás jogát. Teszem hozzá, hogy teljesen jogosan tenné...

DR. GODÓ NÁNDOR

godo.nandor@t-online.hu

Kutya egy ügyek

A vadászkutyások, ha találkoznak, mi másról beszélnének, mint egyből a kutyáikról. Vagy dicsekszenek, vagy panaszkodnak, de mindig szeretettel beszélnek a legjobb, a leghűségesebb vadászbarátjukról. Két ilyen történetet jegyeztem le, az egyik elszomorított, a másik feldühített... a gazdik naivságáról nem is beszélve.

Első történet

Képzeld eltűnt a kutyám!? – mondta a barátom. Volt ugyanis neki egy nagyon szép, barátságos, alapidomított, fegyelmezett, de lövésre érzékeny négy és fél éves rövidszőrű magyar vizslája. Mesélte, hogy olvasta az egyik vadászfolyóiratban, hogy „Apportproblémás, fegyelmezetlen, nevetlen, lövésfélő, lövésre érzékeny vadászkutyák tanítását vállalom!”

Úgy gondolta, hogy ezt kipróbálja, hátha ez a „hozzáértő” kiképző kijavítja a kutya hibáját. Fel is hívta telefonon a kutyakiképzőt, aki már aznap este személyesen jelentkezett nála és elmondta, hogy ez piti ügy és ennél nehezebb eseteket is megoldott már. Hasonló problémák megoldásában szinte csodákra képes, ezt bizonyíthatja több vadásztársa is. Felvette a summás kiképzési pénz és elvitte a kutyát, megígérte, maximum két hónap múlva vadászati alapvizsgával fogja visszahozni. Mivel a kutya a család kedvence is volt, a gazda folyamatosan telefonon érdeklődött az állapotáról. A kiképző eleinte készséggel vette fel a telefont, sőt képeket is küldött, de később már azt mondta, hogy 20 perc múlva visszahívja, utána pedig már fel sem vette a telefont. A gazda két hónap múlva kérte vissza a levizsgázott kutyát, mire a következő választ kapta: sajnos a kutyát nem tudta levizsgáztatni, mert kiképzés közben egy nyúl után elfutott és eltűnt, ezért vissza sem tudja adni.

A gazda tehetetlennek tűnt, ezért felkereste a Békés megyei kisvárosban működő kiképzőt, M. Dávidot, aki sem a portájára, sem a kennelekhez nem engedte be, így nem tudott meggyőződni arról, hogy a kutyája valóban eltűnt... vagy csak gazdit váltott?

Második történet

Bori – egy rövidszőrű német vizsla – a szépsége mellett már korai ügyességével kitűnt a többi kutya közül. A vadásztársaim arra biztattak – meséli a gazda – érdemes lenne profi kutyát faragni belőle. Erre nekem nincs időm, ezért kerestem egy kutyakiképzőt. Örültem, amikor felhívtam telefonon és a vonal túlsó végén a kiképző elmondta, hogy ismeri a kutyám összes felmenőjét és Boriról is látott már fotókat. Gratulált hozzá és garantálta, hogy az év munkakutyáját faragja belőle. Már másnap el is jött 330 kilométert autózva, mondván nem tudott aludni a kíváncsiságtól és a kutyát is látni szeretné. Nincs mit tagadni, az első találkozáskor elnyerte a bizalmamat és úgy láttam Borit is.

Aláírtuk az előre elkészített szerződést, amely kimondta, hogy először alkalmassági vizsgát, majd tenyész-vizsgát tesz a kutyám és amennyiben nem lesz első díjas, a képzési díjat visszafizeti. Kifizettem egy havi tartás és képzési díjat, meg egy oltást. Megegyeztünk, hogy a kiképzés előtt a kutya átesik egy csípőizületi szűrésen, ettől függően döntünk a további idomításáról. Természetesen ennek a díját is kifizettem.

Még aznap este megnyugtató hírt kaptam. Bori csípője teljesen dysplázia-mentes és nagyon jól érzi magát.

Két hónapot töltött a kutyám a dinnyetermesztésről híres tanyavilágban. Ez alatt számos fotót és videót kaptam a fejlődéséről és a munkájáról. Eljött az alkalmassági vizsga ideje, amit Bori játszi könnyedséggel teljesített. A következő próbatétel egy mezei kereséses verseny volt, amit szintén eredményesen végrehajtott.

Közben – különböző okokra hivatkozva – kisebb-nagyobb összegeket kellett átutalnom a kiképzőnek.

Két és fél hónap elteltével Dávid könnyes szemmel hozta vissza a kutyát. Sajnálta, hogy vissza kell adnia, mert annyira jó. Tetszett a hiúságnak, és megbeszéltük, hogy az őszi tenyész-vizsgára újra elviszi.

Nagyon örült családom Bori hazatérésének, sokat jártuk együtt a mezőt és ismételtük a begyakorolt feladatokat. Szerettem volna kiállításra nevezni, de nem tudtam, mivel a törzskönyve a kiképzőnél maradt és hirtelenjében nem tudta előkeresni, mert valahová elkeveredett.

Július végén eljött és magával vitte Borit és az újabb tízezreket. Ettől kezdődően nem értem el telefonon és semmi jelet nem adott magáról és a kutyámról. Amikor eljött az ÖTV ideje, előző nap sms-t küldött, hogy Bori megbetegedett, így nem tudja a vizsgán indítani.

Rosszat sejtettem és felhívtam a rendezőséget, akik közölték, hogy a kutyám nincs is nevezve, a nevezési határidő már három hete lejárt és a kiképző a két megengedett kutyát már nevezte, de egyik sem a Bori volt.

Autóba ültem egy barátommal és leautóztunk Békésbe. A kiképzőt a házuk udvarán találtuk, látszott, hogy nagyon megijedt, de üdvözölt és behívott minket. Édesanyja elénk jött és köszönés helyett

kizavart bennünket a telkéről. „*Takarodjanak ki innen, várják meg az utcán a kutyájukat!*” A kiképzőnk elintézte az egészet azzal, hogy ne foglalkozunk az anyjával, mert sajnos idegbeteg, viszont kitessekel az utcára. Aztán pórázon előhozta a kutyát. Örömmel láttam, hogy jó kondiban van és egy pár perces bemutatóval az új tudását is bizonyította. Dávid sokszorosan bocsánatot kért és esküdözött, hogy a három hét múlva következő vizsgán eredményes lesz Bori.

A következő három héten újra napi kapcsolatunk volt. Ismét eljött az ÖTV ideje, ahol maximális ponttal sikeres vizsgát tett a kutyám. A sikeren felbuzdulva a kiképző felajánlotta, hogy a következő szombaton elindulna Borival egy kvalifikációs versenyen. Örömmel fizettem ki neki a nevezési díjat és minden más költséget, amit kért.

Izgattottam utaztam el a versenyre, szerettem volna dicsekedni a kutyámmal.

Ekkor derült ki, hogy sem a kutyám, sem a kiképzője nem nevezett a versenyre. Amikor tőlem a nevezési díjat elkérte, már nem is lehetett nevezni.

Másnap egyedül autóztam le hozzá, de csak a mamát találtam otthon, aki ordítva hozta tudomásomra, hogy „*feléjük csak az a bűnös, aki tömegbalesetet okoz és takarodjak a házuk elől, mert hozza a vasvillát és a mellkasomba vágja!*” A további konfliktus elkerülése érdekében elmentem a legközelebbi rendőrszere. Mire elpanaszoltam a történetemet, megjelent Dávid is és közölte a rendőrökkel, hogy Bori az ő kutyája, az ő nevének szerepel, nekem semmi közöm hozzá. De ha akarom, megvehetem, mert eladó. Csak a rendőrök korrektségének és a „*kiképző jó hírének*” köszönhettem, hogy addig kérdezzették, amíg belekeveredett a saját hazugságaiba és végül sírva mindent bevallott.

Hazament a kutyáért, úgy kaptam vissza Borit, hogy csontra le volt soványodva, a lelki sérüléséről nem is beszélve. Dávid bocsánatot kért, vállalta, hogy mindent kifizet, mert nem szeretné, ha ebből ügy lenne. Kártérítésre nem tartottam igényt, csak azt kértem, tíz napon belül azt adja vissza, amit kifizettem neki. Azóta sokszor tíz nap telt el, a levelemre, a telefonjaimra nincs válasz. Egyszer csak telefonon hívtak a megyesegyházi rendőrségtől, hogy Dávid anyukája feljelentést tett ellenem, mert bántalmaztam őt...

Mészáros Iván

Szerkesztőségünk az első történet kapcsán telefonon megkereste a kiképzőt, aki – ha bármit írunk róla – először sajtóperrel fenyegetőzött, aztán hangot váltott és készségesen minden jogtalanul felvett összeg visszafizetését vállalta. Természetesen nem fizett. A módszereit, a viselkedését jeleztük a Német Vizsla Klub Egyesület vezetőségének, kértük vizsgálják ki az ügyet, mert – véleményünk szerint – M. Dávid árt a tisztességes kutyakiképzők, a német vizslások jó hírének.

Elhisszük, előfordulhat, hogy – még teletakttal a nyakán is – eltűnik egy kutya, nem a föld nyeli el, valaki tisztességtelenül befogja. Azt is elhisszük, hogy M. Dávid eredményesen oktat kutyákat, de az csalásnak tűnik, hogy a tulajdonos hozzájárulása nélkül a nevére íratja a kutyákat és ezen a címen „olcsóbban” nevezi őket a vizsgákra, megkárosítván ezzel a saját egyesületét is. M. Dávid a kutyaidomításból él, hogy ezzel mennyit keres, nem tudjuk, mert zsebre dolgozik... Azért kíváncsiak lennénk, a fenti két történetet, hány másik történettel egészíthetnénk ki?!

Ne add fel!

Már jó párszor előfordult, hogy fiatal vérebesek a következők miatt kértek tőlem tanácsot. Itt a bögés, sorozatban ennyi és ennyi bikát nem találtak meg. Mi lehet az oka? Hagyják abba? A második kérdésre a válaszom az volt, hogy ezt semmilyen körülmények között ne tegyék. Aki már egyszer elkötelezte magát a vérebezés mellett, annak semmi esetre sem szabad feladnia.

Foto: Somfalvi Ervin – a felvétel illusztráció

Az első kérdésre, hogy mi lehet az eredménytelenség oka, arra aligha lehet egyértelműen válaszolni. Mivel nem létezik két egyforma utánkeresés, így eleve a körülmények sem lehetnek teljesen egyformák. Annyi, de annyi összetevője van egy véreb munkának, hogy azt képtelenség lenne felsorolni. Éppen ezért nem szabad meghátrálni az esetleges sikertelenség vagy eredménytelenség esetén, még ha egymás után többször is előfordul. Nyilván nem büszkeségből írom le, de az idei szeptember volt az első, amikor egyetlen sebzett bikát sem sikerült terítékre hoznom. Aligha a véreb hibájából adódott ez az eredmény, hiszen a második száz eredményes munka, nem a véletlennek vagy a tapasztalatlanságnak köszönhető.

Tanulásgként szeretnék egy-két esetet feleleveníteni.

- Az idei idényben nem olyan utánkeresés volt, amikor az égvilágon senki, semmi olyan bizonyítékot nem tudott felmutatni (lőjellek, vér, csont, velő, vágott szőr, stb.) ami egyértelműen bizonyította volna, hogy a bikát eltalálták. Itt egyedül a kollégák szavahihetőségére lehetett támaszkodni (amihez nem fért kétség), hogy igenis meglőtték a bikát. Biztosan így is volt. Kerestük is mi szorgalmasan, többször újra nekiindulva a „rálövés helyétől”, de sajnos nem volt eredmény.

- Egy másik esetben nagy kukoricatáblában lőttek rá a bikára késő délután. Pár csepp vér volt csupán, amit találtak. Másnap reggel innen indultunk. Az éjszaka nagy forgalom volt a táblában. Mindenhol friss szarvasnyom. Az emberi orr számára is érezhető volt a szarvaszag. Röviden: a véreb felvette a csapatát, majd a rálövés helyétől kb. száz lépésre még találtunk egy kukoricalevélen kent vért. Sokáig követtünk egy teljesen vér nélküli bikanyomot. Párszor újrakezdtük, de az eredmény ugyanaz volt. Két nap múlva az illetékes kolléga látta ugyanott bögni a bikát, kis sötét folttal az oldalán. Pár nap múlva eltűnt a bika és a hónap végén megtalálták elpusztulva.

- Karapancsára hívtak előző este sebzett bikát keresni. Mindent nagyon jól csináltak a kollégák, nem zavarták meg a sebzettet, így másnap délelőtt nagy reményekkel kezdtük a munkát. Az első szakaszon annyi volt a vér, hogy kerülni kellett a bokrokat, hogy ne kenjük össze a ruhánkat, ahol álldogált, ne lépünk bele a vértócsába, mert az a későbbi vezeték munkája során nehezíthet a dolgunkon. Ahogy lenni szokott, egyre kevesebb lett a vér, míg odaértünk egy nádas, zombékos részhez. Itt előre küldtem a kollégám a vendégekkel egy hídon, mi pedig keresztül az egyre mélyebb vízen, ami mire átértünk, nem csak a csizmámat lepte el, hanem az alsógatyámat is. Innen szinte teljesen megszűnt a vérzés. Ettől a helytől kb. 250 méterre találtuk a következő cseppet. Újra víz keresztelte az utun-

kat, semmivel sem volt alacsonyabb vagy melegebb, mint az előző. Kezdtünk közeledni a szerb határ felé és ismét víz állta az utunkat. Ez már akkora volt, hogy nekem vissza kellett fordulnom, de Jankovich Richárd kollégám a túlsó oldalon megfogta az átúszó vérebet és megvártak, amíg megkerültem a mély csatornát. Innen most már egyenesen a határ felé vettük az irányt. Itt volt egy keskeny átjáró és természetesen ezt választotta a bika is. Ezen a helyen találtuk az utolsó csepp vért, amit a vendégeknek is megmutattunk. Ez igazolta, hogy a véreb idáig kiváló vezeték munkát végzett. Csupán az i betűre nem kerülhetett fel a pont, mert odaát már nem követhettük.

- A szomszéd területre hívtak keresni. A vendég egy bikának ellőtte a lábát. Másnap reggel, amikor találkoztunk mondják, hogy van egy újabb sebzés is. No de kezdjük az estivel. Körülbelül 500 méteres nagyon jó vezeték munkával megtaláltuk a már dermedt bikát. Mint kiderült, még utána lőttek, és az egyik lövedék a combon keresztül a lágy részekbe hatolva okozta a pusztulását (ez volt az idei első megtalált bika, de már bögés után). Gyerünk a következőhöz. Mondják, hogy itt az égvilágon semmi sebzésre utaló jelet nem találtak, de biztosan benne van a golyó. Bizonyítékul Blaumann Ödön megmutatta nagyszerű felvételét, amin egyértelműen látszik, hogy a bikát akkor érte a találat, amikor már mozgásban volt, hátul, lágy részen. Elkezdtük keresni. Ebben a részbe előttünk szalad be egy kisebb rudli, de látszott, hogy a vérebet egy nyom nagyon érdekli. Lassan tudtunk haladni, mert váltó váltó mellett, fekhely fekhely mellett volt. Az indulás helyétől kb. 300 méterre az egyik fekhelyben volt egy csepp vér (ennyi volt az összes). Innen körülbelül 150 méterre egy kefesűrű kökényesben előttünk felugrott a bika. Igen ám, de megint csak az országhatár közelében voltunk, csak most éppen horvátok voltak a szomszédok. Mint utólag kiderült, valójában jártunk mi Horvátországban is, csak akkor még nem tudtuk. Szép lett volna, ha megfognak, és puskástól bekasztliznak. Még egy darabig követtük a bika friss nyomát, majd a kollégáknak és a vendégeknek elmondtam, hogy a bika még nem elég beteg, nincs legyengülve és csak hajszával lehetne terítékre hozni, de ezen a helyen nem merem elengedni a vérebet. Érvelésem mindenki elfogadta, de ismét nem került fel a pont az i betűre.

- Még volt pár hasonló eset, amelyek eredménytelenek voltak. A fentiekől függetlenül tudom, hogy a vérebem jó, bízom benne, hogy majdcsak megtörik ez a negatív sorozat. Mindenesetre, ha mással hasonló történik, kérem, ne adja fel, én sem adom fel soha.

ZILAI JÁNOS

zilajancsi@citromail.hu

Szent Hubertus Vadászverseny vizslás vadászok részére

Több mint 10 évvel ezelőtt a Drótszörű Magyar Vizsla Szakosztály indította útjának ezt a versenyformát. Pár év szünet után, amelynek talán az egyik oka az érdektelenség volt, a Magyar Vizsla Klub vette át a Szent Hubertus verseny rendezésének feladatát. Idén ismét a „drótosok”, azaz a szakosztály utódja, a Magyarországi Drótszörű Magyar Vizsla Tenyésztők Egyesülete rendezte meg a vadászversenyt. Ez az a versenyforma, ahol az összpontszám 70 százalékát a vadász, kisebbik, 30 százalékát, a kutya munkájának értékelése adja. A vadász 4 löszert vihet magával és csak kétlövetű puskát használhat, illetve öntöltő fegyverébe csak két löszert tölthet. Maximum két vadat lőhet és vehet fel az engedélyezett vadfajokból. A vadász csak a vizslája által megállt vadra lőhet rá! A vadász tevékenysége során pontozásra kerül a vadászati jártasság, pontosság, a biztonság, az ügyesség és a sportszellem. Ezen a versenyen nagyon fontos a vadásznak a vadászati gyakorlata és a versenyfutama biztonságos lebonyolítása érdekében minden pillanatban fel kell mérnie az utak, épületek, bírók, nézők irányát és távolságát. A sportszellem értékelése során figyelembe vesszük, hogy a vadász milyen viselkedést tanúsít a vaddal, a saját kutyájával, a bírókkal, szervezőkkel és a versenytársaival szemben. A kutya munkájának elbírálása elsősorban a képzettségre és ösztönös tulajdonságokra irányul.

A versenyen szinte kivétel nélkül remekül képzett ebekkel vettek részt az indulók. Előfordultak fiatalkori túlfűtöttségéből eredő hibák, amit azonban a vezetők sikeresen korrigáltak.

Voltak rutinos vadászok, hivatásos vadászok, akik egy kicsit „túlziglalták” ezt a versenyt és olyan hibákat követtek el, amit versenyhelyezeten kívül sosem vétettek volna. Azt a stresszt, ami ilyenkor a résztvevőkben felgyülemlik, nem lehet se gyakorolni,

se imitálni. Épp ezért, ha valakiben van elég elhivatottság és nem adja fel egy esetleges sikertelenség után, annak csak azt tudom tanácsolni, hogy meg kell ragadni minden alkalmat, lehetőséget a versenyzésre, szokni kell ezt a különleges helyzetet a kutyának, vezetőnek egyaránt!

Szeretnénk megköszönni azoknak, akik a versenyünk mellé álltak és támogatásukkal segítettek a munkánkat, valamint Szarka Ferencnek, aki nélkül ez a verseny ilyen magas színvonalon nem jöhetett volna létre!

Összetett eredmény:

1. **Tauber István** – Isegrimm aus der Köngwald rövidszörű német vizsla kannel
  2. **Lovas Gusztáv** – Zöldmáli Lovas Dezső drótszörű magyar vizsla kannel
  3. **Gerzsei-Boros Gábor** – Vadasárki Magor Babona rövidszörű német vizsla szukával
- Noveczki Katalin**

Véreb emlékverseny Szlovákiában

A XIV. Friedrich Konrad emlékversenyt a szlovákiai Tatranské Zruby-ban rendezték október 17-21. között. Nagyon kellemes, napsütéses kora őszi időjárás fogadott bennünket, amely szerencsére kitarított a rendezvény végéig. A vendéglátó Szlovák Véreb Klub igen kitett magáért. Jól előkészítetten, folyamatosan, látványosan tájékoztatta térkép-melékleten, információs táblán a rendezvény résztvevőit a verseny állásáról. 11 versenyző kutyának a három „munkanap” során 17 sebzett vadról érkezett jelentés a környékbeli vadászterületekről, melyek közül volt, amelyik 20 km-re, és volt olyan, amely 130 km-re volt a rendezvény központjától. A munkák, és a hozzájuk kapcsolódó háromfős bírói körök természetesen sorsolva lettek. Jómagam az egyes bírói kör tagjaként Franz Dalponte svájci vezetőbíró és Peter Karabel szlovák bíró társammal három véreb munkáját bíráltam. Voltak közöttük szép, eredményes és bírálható, valamint bírálhatatlanul rövid munkák. Akadt egy gyenge sebzés is, amely nem bizonyult megtalálhatónak. Mindegyik általunk bírált kutya bajor hegyi véreb volt.

Az eredményekről: Az első három helyen szlovák kutyák végeztek. Negyedikként német, ötödikként pedig megint csak szlovák kutya szerzett helyezést. Rangsorban a 6. helyen végzett Ozvári Zoltán Zemplén-Erdei Léna nevű, saját tenyésztésű hannoveri véreb szukájával. Viszonylag rövid 400 m alatti vezeték munkával, rövid hajszával hozta terítékre a reggeli sebzésű, hason lőtt

szarvastehenet. Itt kell megemlítenem, hogy a bíró kollégák a bajor hegyi véreb temperamentumához vannak szokva, s valószínűleg emiatt nem értékelték kellően aktívnak a hannoveri véreb kétségkívül megfontoltabb vezetékmunkáját. Nem szívéni kívánom Zoli barátom és kutyájának a munkáját, de azt gondolom, hogy a nem túl szerencsés sorsolás ellenére becsülettel helytálltak. Azt persze tudnunk kell, hogy a SEFAG Zrt.

szántódi erdészeténél hivatásos vadászként szolgáló Zoli az egyik legtapasztaltabb hazai vérebes és Szlovákiában sem először indult már versenyen.

Azt gondolom, hogy egy alaposan megszervezett nívós vérebversenyen vehettük részt, ahol számolnak velünk, magyarokkal.

**Szabó Ádám
teljesítménybíró**

Mindenes Vizsla Vizsga

A vadászkutya vizsga és versenyszezon utolsó rendezvényét tartotta a Német Vizsla Klub Egyesület a Baja melletti Vaskúton, október 27-én. A rendezvény házigazdája a Vaskúti Kossuth Vadásztársaság volt, de komoly szerepet vállaltak a lebonyolításban a környékbeli vadászatra jogosultak is, a Felsőszentiváni Vt., valamint a Dávodi Délvidék Vadásztársaság, ahol a vízi munkákat rendezték. A rendezvény vezetőbírója Szikinger János, a Német Vizsla Klub Egyesület alelnöke, tenyésztési vezetője volt, aki egyúttal a házigazda szerepét is betöltötte. A vizsgákra harminc nevezés érkezett, ebből tizenkettő a mindenes vizsgára, tizennyolc az ÖTV-re. A magas nevezés miatt a rendezők hét bírói kört alakítottak, amiből két kör az Őszi Tenyészvizsgát bírálta. A vezetőbíró elmondása szerint jól felkészített kutyák jelentek meg a vizsgán, amit az eredmények is alátámasztanak. A mindenes vizsgára nevezett tizenkét kutya közül mindössze négy nullázott, az ÖTV-nél mindenki sikeresen vette az akadályokat.

Agyaki

Postabontás

Úgy döntöttünk, nem változtatunk a rovat elnevezésén, marad a „Postabontás”, holott az igazság az, hogy már nem nagyon kap szerkesztőségünk „csigapostát”, azaz postás által kézbesített levelet, az elektronikus levelezés mindent kiszorított. A honlapunkon megjelenő – saját és másoktól átvett – aktuális cikkekhez szólnak hozzá Olvasóink, melynek egy egészen kis szeletkáját a nyomtatott lapban is érdemesnek tartjuk a megjelenésre.

2012. december 5-étől – elsősorban a kommentárok hitelessége és a sértő sárdobálás elkerülése miatt – megszüntettük a hozzászólók névtelenségét.

Névvel és e-mail címmel – regisztrálva és bejelentkezve – feltehetően többen fogják érdemben kritizálni vagy kiegészíteni a honlapra felkerülő, vagy a lapban megjelenő információkat.

Gyakorlott vadász lőtte le a hajtót Kunágotán

A Szemők család legidősebb fia, a 33 éves József vesztette életét abban a vadászbalesetben, amely november 29-én történt a Békés megyei településen. Egy nádas hajtottak meg a szabálytalanul megrendezett vadászatot, József hajtó volt, a nádasban érte a halálos lövés.

A vadászat előtti napokban többször is láttak egy kisebb vaddisznókondát Kunágotá határában, amely a halastó környékén lévő nádasba vette be magát. A vaddisznó vadászatot öt vadász és két hajtó vett részt. A hajtót a hátán érte a lövés, a lövedék a mellkasát kiszakítva távozott. A rendőrség szerint a lövést leadó vadász, E. József egyáltalán nem bizonyosodott meg arról, hogy vaddisznóra tüzel. A foglalkozás körében elkövetett, halált okozó gondatlan veszélyeztetéssel gyanúsított 48 éves medgyesegyházi férfi elmondása szerint oda lőtt, ahol mozgást látott. Ugyanakkor szakértőkkel azt is vizsgálták, milyen egyéb szabályokat sérthettek meg a hajtás során, azt ugyanis előre be kellett volna jelenteni – tájékoztatott Szombatiné Varga Andrea, a Békés Megyei Rendőr-főkapitányság szóvivője. De nem ez volt az egyetlen furcsa körülmény: a hajtókat az ilyenkor kötelező láthatósági mellény nélkül küldték az Urbáni-tó körüli nádasba.

Az egyik napilap munkatársai felkeresték otthonában a szabadlábbon védekező, Nimród-díjjal kitüntetett E. Józsefet. Csak a feleségével tudtak beszélni, aki annyit

mondott: férje az eset óta fel sem kelt az ágyból, üveges tekintettel néz maga elé. A Dombiratosi Béke Vadásztársaság elnöke, Süli Ernő még szerkesztőségünknek sem volt hajlandó nyilatkozni a történetekről.

A kommentárok:

A társaság elnöke nem nyilatkozik. Vajon miért? Itt már nem beszélhetünk gondatlan veszélyeztetésről, hiszen egy ember meghalt. Az előbbi állítás a másik hajtó vonatkozásában lehet inkább helytálló, hiszen ő nem sérült meg, de az élete veszélyben volt. A vadászt gondatlanságból elkövetett emberöléssel kellene megvádolni! Lehet vizsgálandó, de minden a vadász felelősségét kellene, hogy megállapítsa. Enyhítő körülményként mit lehetne felhozni? Szerintem semmit. A sárga mellényt meg hagyjuk. Aki nem veszi fel, az nem vehet részt a vadászatot, ennyi. Haza kellett volna küldeni a hajtót. Nem ez történt nem, mert valamiért sürgős volt ez a vadászat. Minden mindegy alapon mégis elkezdtek a vadászatot. Vajon a remélt siker reményében már előre eladták a vadhúst és mindenáron ez a cél lebegett a vadászok szeme előtt? Lehet, hogy fogyott a türelem is, mert nem nagyon volt mit lőni? Volt-e vaddisznó a környéken egyáltalán, vagy csak a vadászokat ugrasztották be? Sajnos, nem egyedi esetről van szó és nem is az utolsó. Lesz még ilyen „baleset”. Mondhatnánk, hogy össze-vissza lövöldöznek egyes vadásznak nevezett egyének, nem tévednénk sokat. A korábbi eseteket nézve volt olyan, hogy a vadásztársát nézte valaki vaddisznónak. A vadór lelővi a gazdája mellett szaladgáló kutyát, mert valami fenevadnak

nézte. Tiszta örület, lassan már a határba se lehet biztonságban kimenni. Erdős, bokros területre meg egyenesen életveszélyes, mert jön egy nagytudású vadász és lelő mindent, ami mozog! És ez nem vicc! **(Gergő)**

Szörnyű, hogy egy éven belül – a Baranya megyében, szintén egy fiatal hajtó életét követelő, tavaszi „zöldhajtás” óta – ez a második halálos baleset. Az én társaságom részben a terület adottságai, részben pedig az igencsak megszigorított szabályok szerint már évek óta nem szervez disznóhajtást. A YouTube-on szoktam kielégíteni a „hiányérzetemet” videók nézegetésével. Főleg a német videókon lehet megfigyelni, hogy milyen akkurátusan jelölik ki a lőállásokat, a lőirányokat, és azt is, hogy a hajtók kivétel nélkül égővörös láthatósági mellényben vannak, sőt a vadászok is többnyire narancsvörös kabátot, sapkát viselnek! Az ilyen „háztáji hajtások” – amelyek során minden szabályt felrúgnak – nem csak a mindenk felett legfontosabb emberéletben okoznak jóvátehetetlen kárt, hanem az egészét tekintve szabálytiszta vadásztársadalom megítélésében is! **(folkmanm)**

Nem szerencsés ez a „gyakorlott vadász” megfogalmazás. Miben volt gyakorlott? Az ölésben? Mert az nagyon jól sikerült! De mint vadász, miben volt gyakorlott? A szabályok sorozatos megszegésében, amely aztán a gyakorlott fejére végül is meghozta a kiérdemelt jutalmát. Én mindig ledöbbenek, mikor a halált okozó, vadásztársát vagy a hajtót vagy egyéb személyt fegyverével megölő vadászról a kollégái váltig

bizonygatják, hogy milyen képzett, gyakorlott és szakmailag toponon lévő személy az ő vadásztársuk. Ezt kivétel nélkül minden halálos vadászbalesetet elkövető, gátlástalan stüsziről elmondják. Hát, ha ezek a vadásztársadalom legjobbjai és még ki-tüntetettek is, akkor itt valami helyrehozhatatlanul el van rontva! **(forsterh)**

Nagyon szomorú és sajnálatos, hogy meghalt egy ember. Én csak egy nagyon jó tanáromnak, Karakas Istvánnak a szavait írnám le, aki Csongrádon tanított: „Fiúk, nagyon figyelmesek legyenek a vadászon, győzödjének meg pontosan, mielőtt lövést tesznek! Mert ami kiment a csőből, azt visszatenni nem tudják, és ha baj van, azért felelni kell!” Amikor fegyvert emelek egy vadra, akkor mindig a fülembe csengenek Karakas tanár úr szavai. **(puskás antal)**

Lehet itt a felháborodott hozzászólókat lehurrogni, hogy várjuk ki a vizsgálat végét, meg hogy nincs tisztázva az eset. Uraim! A tények magukért beszélnek. Bejelentetlen társasvadászon lelőttek egy embert! Ennyi! A többi már csak súlyosbító tényező. Egyetértek azzal, aki az egész társaság működését felfüggeszteni. Valószínű, hogy nem ez volt az első ilyen mutyi vadászat, csak azokon még nem történt baj. Nem véletlenül nem nyilatkozik a kedves elnök úr, hisz még meg kell beszélni a többiekkel, hogy mit mondjon. Igen, a Vadgazda hozzászólónak igaza van, hogy bárki lehet vadász-mester mindenféle szakmai előképzettség nélkül. Ellenben én a mi társaságunkból indultam ki, mert nálunk bizony alapszabályba foglaltuk, hogy kizárólag megfelelő szakmai előképzettséggel választható bárki is vadász-mesterré. A nevében is benne van – MESTER –, a legjobb a szakmában. Aki eddig hozzászólott tudja, hogy a legnagyobb „szabálytalanságot” követték el, amit csak lehet. Vizsgálat ide, vagy oda, az emberölés, az emberölés. Maximum nem szándékos gyilkosság. **(Vadász)**

Hogy mennyire nem a szakirányú végzettség függvénye a már jelenségnek is mondható alföldi vaddisznó hajkurászás, íme két vadászatra jogosultnál máig ismétlődő esetek: Egyéni vadászati naplóba bejegyezve, ugyanazon biztonsági körzetben, a délelőtti órákra több vadász. Ez idáig rendben is van, vadászati hatóság nem igen tud belekötni, nyomozati jogosultsága nincs, így kénytelen elhinni, hogy ott nem társasvadászat, nem nagyvad terelő- vagy hajtóvadászata történt.

Lehangoló mindezek mellett az a tény, hogy ezeknek a „kecerészeknek” szervezője, irányítója felsőfokú vadgazdálkodási képesítéssel rendelkező vadász-mester-fővadász, aki a Magyar Vadászatért Érdemérem tulajdonosa. Hogy hab is legyen a tortán: mindezek tudója a társaság törvényes működéséért felelős személy, aki mellesleg kamarai elnök is!

A másik eset főszereplője csak középfokú szakirányú képesítéssel rendelkező vadász-mester, aki kicsit lazábban veszi a jogszabályi előírásokat, mert ő mára „beírókönyvvel” sem trükközik. Egyszerűen maga mellé veszi a haverokat és megy hajtani, ami szerinte csak riglizés és az nem tilos. Hála valakinek itt már volt „bukovári” és a büntetés sem maradt el: 1-1 év vadászjegy-bevonás, plusz 100-100 ezer forint pénzbüntetés. (Fellebbezés után a vonatkozó törvényi előírásokat nem ismerő vadász-mester pénzbüntetését 250 ezer forintra módosították.) Talán egy hatósági körlevél ideig-óráig önmérsékletre inthetné az „intenzíven vadgazdálkodó” alföldi vadásztársainkat. **(László)**

Nem vakon tapogatóznak a rapsicok

Papp Gyula, a Veszprém megyei vadász-kamara elnöke annak apropóján beszélt erről, hogy ismeretlenek azok vadászok, akik a hétvégén a Magyarpolány melletti erdőben lelőttek négy szarvast, és évente több milliós anyagi károkat okoznak. A Napló online munkatársának kifejtette: orvvadászat mindig is volt, csak a szintje változik. Sajnos kevés a tettenérés, inkább a helyszínen hagyott állati maradványokból, nyomokból következtetnek arra, hogy orvvadászat folyt a területen. Míg korábban a trófeára utaztak, ma inkább a húsert lövik a vadat, ami azt mutatja: megélhetési vadászról van szó.

A kommentárok:

Elnézését kérem Papp úrnak, és szeretném leszögezni, hogy a véleményem nem az Ő szaktudását vonja kétségbe, de én azt gondolom, hogy megélhetési vadászás nincs. Főleg nem ilyen mértékű. Üzletszerű vadászás bizonyosan van, de az nem a megélhetés, hanem inkább a „divatos harácsoló, ide nekem mindent, más nem érdekel, és nem számít” stílusú, sokszor társaságon belül keresendő, vagy éppen onnan kikerült emberek között fellelhető egyed, aki sosem volt igazán vadász! **(Sebestyén Lajos)**

Egyetértek Sebestyén úrral! Nem ócska puszkáját odvas fába rejtő, a zsákmányát háztizsákban hazacipelő, a családját jobb híján vadhússal ellátó orvvadászról van szó. Ez bizony üzlet, terepjáróval, éjjellátóval, drága fegyverrel felszerelve. Az így „előállított” vadhús után nem fizetnek adót, áfa-t, tehát a kár messze túlnő a vad és a vadhús értékén. Ennek hatékonyan csak úgy lehetne az elejét venni, ha a piacukat – az értékesítési láncukat – tennék tönkre. Ezért szerintem az orvvadászat területi ellenőrzése mellett a húsárúsítás és az éttermek szigorúbb ellenőrzésére volna szükség. **(Stüsz)**

Magánlevélnek indult, aztán a levél írója, Feiszt Ottó hozzájárult a közléséhez. Köszönet érte. Olvasóinktól pedig elnézést kérünk, tekintsek helyreigazításnak az észrevételeket.

Kedves Sanyikám!

Már hosszabb ideje, hogy írni akartam Neked, de most ez a „6-7 tonna tömegű” bivaly kijavításra szorul, mert természetesen csak mázsákról lehet, és van szó, a „Szerencsére” című írásodban.

Amiért korábban is írni akartam az Elek Szilvia rovata, ahol be-becsúszik egy-két „szarvashiba”! Például a búbosbankáról szóló mesében (szeptemberi szám), valójában egy vadgalambnak (gerlének) kellene szerepelnie, mert az ő hangja a „túuudom, túuudom”. Meg szegény bankát nem azért hívják bűdösnek, mert a fészekedőben benn maradna „minden ételmaradék” hanem azért, mert érintésre, vagyis, ha meg akarják fogni, akkor kloakája bűzmirigyéből undorító szagú váladékot lövell ki. Ezért hívja a népnyelv bűdös-bankának! A hangja pedig „pu-pu-pu”. Valószínű, hogy ebből van a latin neve: Upupa epops L. Tehát, nem tudom honnan került volna a népmesébe, amit én gyerekkoromban „A szarka és a gerle”-vel hallottam!

Sajnos a novemberi számban a kék bálna ismertetője alatt egy hosszú szárnyú bálna fényképe van. A dongódenevér szárny mérete pedig hibás. Szárny fesztávja kb. 14-15 cm, ami a képen láthatóan sem lehet 22-26 mm-es szárnyakkal.

Végül is a VADÁSZLAP egy szaklap, amibe, véleményem szerint, ne kerüljenek hibás dolgok, még a gyerekeknek szánt írásokba sem! Gondolom, ezzel Te is egyetértesz.

Amúgy tetszik a lap!

Vadászúdvözléssel: F. Ottó

AIGLE

PARCOURS ISO Prestige

- normál, csatos és zippes kivitelben
- vászon, neoprén és bőr béléssel
- 37-50-es méretben

PARCOURS ISO 2

- csatos kivitelben
- neoprén béléssel
- khaki színben
- 40-47-es méretben

PRINZA GTX

- Gore-tex® kivitel
- hőtartó béléssel
- oldalt végig zippes
- 40-46-os méretben

STALKER WP

- 40-47-es méretben

SEVERSKY WP

- Kiváló minőség
- kedvező ár
- 40-46-os méretben

Horváth és Társa Kft.

8800 Nagykanizsa, Kísrác utca 1.

Telefon és fax: 06-93/319-384

www.csizma-nagyker.hu

DIANA Vadász-Felnőttképző Alapítványi Szakképző Iskola

OKJ-s képzéseink:

- fegyverműszerész nappali tagozat; államilag támogatott (16-23 éves korig)
- vadgazdálkodási technológus (2 év)
- vadász-vadtenyésztő szakképesítés (1,5 év)
- vadász-vadtenyésztő szakképesítés és érettségire való felkészítés (3 év)
- vadgazdálkodási technikus (1 vagy 2 év)
- fegyverműszerész (1 év)
- vadászpuskaműves szakképesítés (1 év)
- vadászpuskaműves mesterképzés (1 év)
- természet- és környezetvédelmi technikus (2 év)
- halász, haltenyésztő (1 év)
- lovasútúra-vezető szakképesítés (1 év)
- lőtartó és -tenyésztő szakképesítés (1 év)
- belovagló szakképesítés (1 év)
- vízkútfúró (1 év)
- erdésztechnikus (2 év)
- erdészeti szakmunkás (motorfűrészelő, fakitermelő)
- aranykalászos gazda szakképesítés
- méhészt (1 év)
- panziós, falusi vendéglátó (1 év)

Államilag akkreditált képzéseink:

- vadászati preparátor (1 év)
- vadászattvezető (1 hét)

Érdeklődni:

6640 Csongrád, Jókai Mór u. 14.

Tel.: 06-63/483-790, 06-30/437-0923,

06-30/857-4245

e-mail: tiktarsag@dianaszki.hu

www.dianaszki.hu

Nyilvántartásba

vételi szám:

00199-2009

Barátság Gyógy- és Wellness Szálló*** superior Hajdúszoboszló

VADÁSZ FARSANG

Farsangi jókedvvadászat Hajdúszoboszlón a Barátság Gyógy- és Wellness Szállóban*** superior

2013. február 8-10.

Ajánlatunk: 2 éjszaka félpanzió plusz ellátással (svédasztalos reggeli, fitness ebéd, büfé- vagy menüválasztásos vacsora), szombaton farsangi zenés műsoros büfévacsora, 5db farsangi tombola, animációs programok, fürdő- és szaunahasználat

Sztárvendég:
ÉNEKLŐ
SZAKÁCSOK

Kétágyas szobában: 29.900.-Ft/fő-től

Az ár az idegenforgalmi adót nem tartalmazza, 18 éves kor fölött 450 Ft/fő/éj.

Szállodánk SZÉP kártya elfogadóhely!

Élje át Ön is a Harmadik Évezred pihenését!

H-4200 Hajdúszoboszló, Mátyás király sétány 19.

Tel.: 52/558-571 • Fax: 52/558-575

E-mail: sales@baratsag.hu • Web: www.baratsag.hu

„Blacklight” Kamera Karácsonyi akció!

Mini BLACK ~~50 000 Ft~~

47 500 Ft

Extra BLACK ~~77 200 Ft~~

73 340 Ft

MMS BLACK ~~120 600 Ft~~

114 570 Ft

www.blacklightkamera.hu
www.pinewood.se/hu

LANDIG

PROFI VÁKUUM CSOMAGOLÓK

A csomagolt vadhús sima hűtőben

3-5 nap helyett 40 napig,

mélyhűtve pedig 36 hónapig tárolható.

PIACVEZETŐ EURÓPÁBAN

Profí vákuum csomagolók már

72 300 Ft-tól

Made in Germany

Magyarországi forgalmazó:

Silver Kiss Kft.

7557 Somogytarnóca,

Károlyi Mihály u. 12.

Tel./fax: +36-82/461-693

2013

E számunk mellékleteként – előfizetőinknek – ajándékba adtunk egy 2013-as vadásznaptárt. Ebben az írásban röviden ismertetjük a naptárban szereplő vadfajokat.

Hidvégi Béla trófeagyűjteményei

*a keszthelyi Helikon Kastélymúzeumban
és a soproni Erdészeti Múzeumban*

Címlap

Marco Polo Argali (*Ovis ammon polii*)

Nevét a XIII. századi velencei kereskedő után kapta, mivel ő volt az első nyugati, aki beszámolt erről a vadról. A világ egyik legismertebb és legelegánsabb argali alfaja, ennek vannak a leghosszabb szarvai és mivel meglehetősen nehéz elejteni, igen áhított vadászsákmány. A kosok marmagassága 110-120 centiméter, súlyuk akár 140 kilo-

gramm is lehet. A juhok testmérete jóval kisebb. Téli szőre jelentősen hosszabb, így a hideg hónapokban a vad megtévesztően nagyobb-nak látszik. A legnagyobb feljegyzett vadjuh-szarvat is Marco Polo argali hordta a fején: 190,5 centiméter hosszú. Ez egy talált szarvpár, amelyet az afgán emír adott 1895-ben Lord Robertsnek ajándékba. Főbb elterjedési területe a Pamír, ahol 4600-5800 méteres magasságban él, ez alatt csak ritkán fordul elő.

Január-február

Hangai argali (*Ovis ammon ssp. hangaii*)

Eleinte kisebb testű altáji argalikként vadásztak erre az alfajra, kedvezőbb áron, de így sem nagyon tudták eladni. Jött a nagy ötlet, hogy árulják őket hatalmas Góbi argalikként. Ekkor viszont a korábbi góbi argali listavezetők sértődtek meg, hogy az övéké ezáltal hátrébb csúszott a rangsorban. Végül salamoni döntést hozva, új

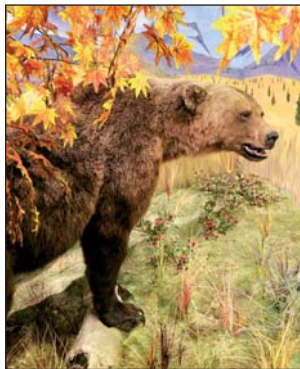
alfajt, mint Hangai argalit hoztak létre. A legtöbb kos a 2346 méter magas Üshigin Nuruu hegyen ejtették el, amely a Hangáj-hegység legdélibb részén található.

Góbi argali (*Ovis Ammon Darwini*)

A három mongóliai argali közül a legkisebb természetű, a Góbi sivatag hegyes részein, az ország déldélnyugati régiójában honos alfaj. Régióta népszerű a világ vadászai körében. Átlagos szarvhossza 100-115 centiméter, tehát valamivel rövidebb, mint az altáji argalié, valamint súlyuk is kisebb. Az első emlékeztető világrekord góbi argalit Mike Adams lőtte 1991-ben, ennek jobb szarva 134,6 centiméter hosszú volt, átmérője a tövénél pedig 45,7 centiméter, ám azóta ezt számos nagyobb trófea követte.

Március-április

Kamcsatkai barnamedve
(Ursus arctos beringianus)

Ez a barnamedve második legnagyobb alfaja, mérete nem sokkal marad el a kodiak medvétől: marmagassága 1-1,5 méteres (két lábra állva akár 3 méter magas is lehet), súlya elérheti a 700 kilogrammot. Azért kapta nevét a Távolszigeten található félszigetről, mert ott él a legnagyobb állománya, de előfordul Kelet-Szibéria tajgavidékein

is. Teljes testnagyságát 11 éves korára éri el. A bocsok legalább két évig anyjukkal maradnak, majd 4-6 éves korukban válnak ivaréretté. Ez a vad alapvetően távol tartja magát az embertől, ám köztudottan kiszámíthatatlan, így akár veszélyes is lehet; nem egyszer fordultak már elő tragikus balesetek, noha a kamcsatkai barnamedve az ember által viszonylag gyéren lakott területeken honos.

Jávorszarvas
(Alces alces)

Ez a legnagyobb élő szarvasféle a Földön. Valaha sokkal nagyobb területen volt honos, ám életre fokozatosan csökkent. A Kamcsatka-félszigeten több ezer éve jelent meg. A zord éghajlat, a sok hó, a szűkös élelem miatt nem ment tovább a félsziget belsejébe, ezért 1978-ban helyi szakemberek 45 jávort telepítettek be oda

a Csukcs-félszigetről, ahol a világ legnagyobb természetű jávorai élnek. A Kamcsatka-folyó völgyében már enyhébb a klíma, több a táplálék az állománynak, amely így igen jól gyarapodott: az utóbbi húsz évben csaknem 3 ezerre nőtt. Mostanra szinte minden évben esik itt a világranglista előkelő helyére kerülő bika.

Jegesmedve
(Ursus maritimus)

Az Északi-sarkvidék déli részén élő faj, az egyik legnagyobb szárazföldi, ragadozó emlős. Testhossza 2,5-4 méter, a hímek súlya meghaladhatja a fél tonnát. Tömött bundája a legjobban szigetelő a ma élő emlősöké közt. Az igazi szárazföldre igen ritkán látogat, élete nagy részét a befagyott óceánon, lassan sodródó jégmezőkön tölti, és szinte

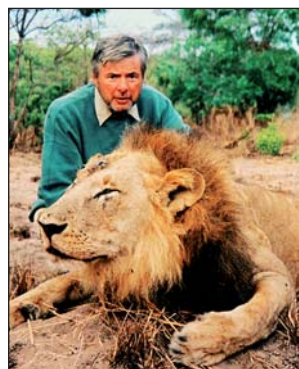
állandóan vándorol zsákmány után kutatva, akár napi 70 kilométert is. Csúcsragadozó, fő tápláléka a fóka. Zsákmánya szagát több mint egy kilométerről megérzi, akár 40 kilométer/órás sebességgel is tud futni és remekül úszik, akár 10 km/órával is.

Május-június

Bongó
(Tragelaphus eurycerus)

Az erdőlakó antilopok közül ez a faj nő a legnagyobbra. Testhossza 170-200 centiméter, marmagassága 110-130 centiméter, testsúlya 250-300 kilogramm. Mindkét ivar visel szarvakat, ezek hossza 75-100 centiméter, a nőstényeké rövidebb. Alkonyatkor és éjszaka aktív. Nem területi vad, 4-7 tagú csoportokban él, amelyeket egy tehén

vezet, gyakran egy bika kíséretében. A bikák azonban többnyire magányosan élnek. Két alfaját különböztetik meg: a nyugati bongót és a keleti, vagy más néven kenyai bongót. Elsősorban a hegyi erdők bambuszzónájában és Afrika trópusi esőerdeiben él. Leveleket, hajtásokat, sarjakat eszik. Udvarlásnál a hím kinyújtott testtel megy a nőstény mellett. Mintegy 9 hónapnyi vemhesség után egyetlen, mintegy 20 kilogramm súlyú borjú születik.

Oroszlán (*Panthera leo*)

Ez a legnagyobb természetű és legelterjedtebb nagymacska. A kifejlett hímek könnyen felismerhetőek a sörényükről. Marmagasságuk körülbelül 120 centiméter, súlyuk elérheti akár a 250 kg-ot is. A nőstények jóval kisebbek a hímeknél. Fekete-Afrika legnagyobb részén megtalálhatóak, főleg a fás területeken fordulnak elő. 20 évig is élhetnek. Falkában élő ragadozók, ezek

a „családok” nagyobb részben nőstényekből, kölykeiből és egy vagy néhány egymással rokoni kapcsolatban álló hímből állnak, amelyek a felnőtt nőstényekkel párosodnak. A többi macskafélétől eltérően csapatban vadásznak: nyakra támadnak és vagy elroppantják, vagy súlyos vérvesztést okoznak.

Július-augusztus

Kafferbivaly
(Syncerus caffer)

A tulkok nemzetségének egyetlen Afrikában élő képviselője. A kafferbivaly a nyílt szavannától a sűrű bozótosokig mindenhol előfordul. Átlagosan egy kifejlett hím marmagassága 1,5 méter és tömege 650-700 kilogramm, míg a nőstény 10-15 centiméterrel kisebb és tömege 500-600 kilogramm között van. Rendkívül erős vad, az emberen

kívül kevés természetes ellensége van, képes megvédeni magát az oroszlánoktól is. A csorda összetétele nemtől és kortól független, de léteznek csak bikából álló csapatok is.

Szeptember-október

Vapiti (*Cervus elaphus canadensis*)

A vapiti a világ egyik legnagyobb szarvasféléje, Észak-Amerika és Kelet-Ázsia legnagyobb emlőseinek egyike. Neve a „wapiti” amerikai indián szóból származik, amelynek jelentése „fehér far”, vagy „sápadt szarvas”. A kifejlett bika súlya körülbelül 320 kilogramm, marmagassága mintegy másfél, hossza két és fél méter. Kedveli az erdőket és az erdőszéleket, itt füvekkel, lágyszárú növényekkel, levelekkel és kéreggel táplálkozik. A nyár folyamán naponta 4-7 kilogramm táplálékot fogyaszt. Csak a bikák viselnek agancsot, amelyet minden évben elhullajtanak. A kifejlett vapitik az év nagy részében általában egymű csoportokba gyűlnek. Bögés alatt harcolnak egymással a hármükben levő tehenekért. Az Amerikai Egyesült Államokban gazdasági jelentősége miatt vadásszák: a vadasparkok bevételhez jutnak a vadászengedélyekből.

Hátlap

Kőszáli kecske (*Capra*)

A kőszáli kecskék a magas hegyeket lakják, ahol csupán kevés más emlős tud megélni. Legfeljebb csak a leghidegebb téli időszakokban ereszkednek le valamivel mélyebben fekvő vidékekre. Az elnevezés öt különböző alfajt takar. Az egyes alfajok testalkatra és színre nagyon hasonlítanak egymáshoz, viszont szarvuk és erősebben, vagy gyöngébben kifejlődött szakálluk révén némileg különbözőek. Európában két fajuk él, a spanyol kőszáli kecske (*Capra pyrenaica*) és az alpesi kőszáli kecske (*Capra ibex*). A kőszáli kecskefajok közül valószínűleg a szibériai kőszáli kecske (*Capra sibirica*) fordul elő a legnagyobb területen, az Altaj-hegységtől a Himalájáig egész Közép-Ázsiában.

November-december

Havasi kecske (*Oreamnos americanus*)

A havasi kecske az észak-amerikai kontinens északnyugati felén él. Nem a házi kecske, hanem a zergék rokona. Szakállja is inkább toroksőrénnyel. A hímek irhája vastag, főleg a combokon, ahol akár 2 centiméteres is lehet, szarvuk 20 centiméternél is hosszabb. Testhossza 140-154 centiméter, farokhossza 10 cm, marmagassága hímeknél 90 centiméter, a bakok testsúlya a 130 kilogrammot is meghaladhatja. Nagyon jól mászik és ugrik. Patáinak éles a széle, a belseje pedig olyan rugalmas, mint a gumi, könnyen rátapad a kövekre. A mohák és zuzmók egész évben a táplálékához tartoznak, de nyáron túlnyomórészt füvet és sásfélét, télen fászszerűakat eszik. Természetes ellensége a puma és a barnamedve.

Alaszkai vadjuh (*Ovis dalli*)

Az alaszkai vadjuh Észak-Amerika északnyugati részén honos. A szárazabb élőhelyeket kedveli: havasi legelőket, sziklás, köves területeket. Tudományos nevét William Healey Dallról (1845-1927) kapta, aki egy amerikai természettudós volt. Színezete a fehértől a piszkos-barnáig terjed. A kosok szarva hajlott és sárgásbarna, a juhoké kisebb, karcsúbb és kevésbé görbült. A két nem külön-külön csapatban él, csak a párzási időszakban jönnek össze, novembertől decemberig. Nyáron, amikor nagy a táplálékhiány, sokféle növénytel, míg télen száraz, fagyott fűvel, ágakkal, mohával és zuzmóval táplálkozik.

Két fiatalról, akik valóban hozzátehetnek a vadászati szakmához

A jövő záloga

„Hát ezek a mai fiatalok...” – hallom lépten-nyomon az „öregektől”. Mondják ezt jogosan azok, akiknek volt céljuk, lett hivatásuk és van mivel büszkélkedniük hivatásos vagy éppen sportvadászként. Nos, számukra okozhat kellemes csalódást a szegedi Kiss Ferenc Erdészeti Szakközépiskola két diákja, Panyor Diána és Vad Viktor. És nem csak azért, mert Viktor az első, Dia pedig a második lett az idei Országos Ifjúsági Vadászvetélkedőn...

Kutyabolond – Dia Debbyvel, Julcsival és Gubancsal

Az első meglepetés az volt, amikor Viktor nem tegezett vissza a válaszelevelében. A következő, hogy Diána következetesen magázott egészen a személyes találkozásunkig. Gondoltam, a kor-különbség teszi, de tévedtem: a jólneveltség, amelytől elszoktunk a „fő” városban. A formaságokon hamar túlestünk. Bár a találkozásakor már sejtettem, a villamoson egyértelmű lett: egyikük sem nagyvárosi ember. Miután Dia felsóhajtott, hogy „már megint ez a tömeg”, rákérdezek, honnan érkezett Szegedre. Pitvarosról, mondja, egy kis faluból Mezőhegyestől nem messze. De nem „szögedi”, sőt még csak nem is csongrádi Viktor sem, aki a Békés megye északi csücskében található, néhány száz lelkes Kertészszigeten, majd a tízezres, nagyvárosnak szintén nem nevezhető Szeghalom peremén gyerekeskedett. Nem is igen lelik a helyüket a megyeszékhelyen és a baráti körük sem a városba való. „A szegediek más emberek” – szögezi le summásan Viktor.

A vadászatig egyik fiatal útja sem volt hosszú. Diána szülei sportvadászok, így belenőtt ebbe a szenvedélybe. Úgy döntött, hogy

a hobbija lesz a szakmája és mindent meg is tesz ezért: az Országos Ifjúsági Vadászvetélkedőn – amelyen a Kiss Ferenc Erdészeti Szakközépiskola egyébként évről évre kiemelkedően szerepel – tavaly ő végzett az első helyen, és megkapta az iskola legnagyobb tanuló elismerését, a legjobbaknak járó Kiss Ferenc díjat is. Két nővérét ugyan nem érintette meg a vadúzás és az erdőzúgás, húga viszont szintén ebbe az iskolába jár. Dia „szerelme” a vadászat mellett, illetve azon belül a kutyázás, Julcsi nevű német vizslájával szeret vadászni a legjobban, de rajta kívül van egy magyar vizsla és egy vizsla-véreb keverék is a Panyor-háznál. Viktor még Kertészszigeten lett a vadászat, a természet rajongója. Gyerekkora óta tudta, hogy ezzel akar foglalkozni, noha családi kötődése nincsen, bátyját sem „fertőzte meg” ez a szenvedély. Nem csak a vadászat, de az ahhoz fűződő kulturális örökség, a hagyományok is érdeklik: tagja az iskola tagjaiból verbuválódott Kiss Ferenc Vadászkiért-együttesnek, amely 2011 áprilisában a VKE Magyar Vadászkiért Egyesület

pusztavacsi részkögyűlésén megkapta a legmagasabb, „A” kategóriás minősítést.

A családi háttér és a gyerekkori vonzalom meghatározta a csapásirányt. Amikor középiskolát kellett választani, Viktor a szegedi intézmény mellett döntött; az igen jó hírű Kiss Ferencről első kézből hallott sok jót. Dia előre tájékozódott a lehetőségekről, és maga jutott arra a következtetésre, hogy ez

a legjobb választás, ha vadóri pályára készül. Egyikük sem csálódott. Ha már iskola, végig is kalauzolnak az intézmény folyosóin. Délután három óra van, de az épület szinte üres. Az emeleti aula – amelyet a szarvasagancsok mellett a neves természetfotós, Máté Bence képei díszítenek, aki szintén itt tanult – kong az ürességtől. Ennek oka egyszerű: a szakköröket, gyakorlatokat máshol, külső helyszíneken tartják. Az iskola egyetlen hiányossága, hogy a szakmai profil ellenére Szeged belvárosában van – mondják, miközben benézünk a tantermekbe. A tíz osztályba körülbelül 300-an járnak, így a hangulat családias és a tanárokkal – például az iskola csapatát az országos versenyre felkészítő Juszku Istvánnal és Kiss Andrással – is szoros, már-már baráti a kapcsolat. Ezzel együtt Szegeden az oktató még mindig „tanár úr” és nem – a modern példát követve – „a Juszku meg a Kiss”, még akkor sem, amikor nincsenek jelen.

Az idei megmérettetésről szólva Viktor elmondta: bár rendre kiválóan szerepel az iskola csapata ezen a versenyen – ő maga tavaly

Foto: Kiss Andrásné Márta

A győztes csapat – balról jobbra: Panyor Diána, Juszku István, Vad Viktor, Kiss András, Török Tímea

harmadik lett –, senki nem várja el a diákoktól a győzelmet, nincs rajtuk nyomás, így nincs teljesítési kényszer. Talán pont ezért, a feszültség hiánya miatt nem csak ők szerepeltek jól Diával, de a Török Tímea iskolatársukkal alkotott csapatuk is első helyezett lett. Versenyrutin ide vagy oda, Viktor bevallotta: az utolsó pillanatban mindig elfogja a vizsgadrukk. Az élményen és az ajándékvázán kívül egyébként mással is kedveskednek az első helyezettnek ezen a megméretetésen: Viktor dámbikát lőhet Gyulán, Dia pedig tavaly muflonra vadászhatott Mátrafüreden. A csapatversenynek is van földija, idén ez egy látogatás Dévaványán, tűzokdörgés idején.

Diána a tanév végén, Viktor pedig egy esztendővel rá kapja meg az erdő- és természetvédelmi technikus végzettséget. De míg a fiatalembert már 2012-ben, érettségi után felvették a soproni Nyugat-magyarországi Egyetem erdőmérnöki karára, Diának már idén helyt kell állnia a munkaerőpiacon. Mivel nap, mint nap hallani a fiatal szakemberek elvándorlásáról, adja magát a kérdés: megfordult a fejükben, hogy külföldön próbáljanak szeren-

csét? A válasz lehetne meglepő is, de kettejüktől nem az: kórusban, gondolkodás nélkül vágják rá a határozott nemet. És akkor mihez kezdtek majd itthon? – firtatom. Diána álma egy hivatásos vadász állás egy vegyes vadász területen és mellette kutyázna. Tisztában van vele, hogy az előbbit megtalálni nehéz (nőként különösen), az utóbbit pedig elkezdni. De irigylésre méltó optimizmussal mosolyodik el: „Csak akarat kérdése.”

Viktor inkább az erdőzet felé kacsintgat, ezért is jelentkezett Sopronba továbbtanulni. Azt mondja, ha úgy hozza az élet, lehet mással is foglalkozni, nem csak a szakmával, de a vadászat akkor is mindig része lesz az életének.

Nem csak a vadászatra, vadgazdálkodásra igaz: jó szakembereket bizony képeznek ma is és van, aki „kalandvágyból marad” hazánkban. Az idősebb nemzedékek képviselőinek pedig érdemes az ifjakon tartaniuk a szemüket, segíteni őket, átadni a tudást, tapasztalatot. Rajtuk is múlik. Így egyszer majd azt mondhatják: „*tényleg nem olyanok, mint mi voltunk; jobbak*”.

-fa

A Kiss Ferenc Vadászkürt-együttes – balról jobbra: Vad Viktor, Kovács István, Nagy Dániel, Zahorán György

Dr. „Tutajos”...

Egy kis könyvtárban ülünk, de képzeletben, térben és időben is messze járunk. Beszélgetőtársam gyermekevei településén, Pestszentlőrincen, én Bácsalmáson. Ő a grundon éppen „artistaként” produkálja magát, én valahol a Kígyós-patak partján, tollfejdíszes „indiánként” a pézsmapatkányok képében leledző hódok után nyomozok. Személyiségünk fejlődésének titkai felett töprengve ugrottunk vissza a tovatűnt múltba, mert álmaink, jellemünk és sorsunk alakulása szempontjából a gének, a szülői minták és az iskolai tanulmányok mellett a gyermekkor élményei is meghatározó erejűek...

A 86 éves dr. Roxer Egon erdőmérnök, nyugalmazott egyetemi docens, a matematikai statisztika erdészeti alkalmazásának hazai meghonosítója fiatalos hévvel magyarázza, hogy a grund több volt, mint játszótér. A grund kicsiben leképezte a valós életet. Elvárásai voltak, törvényei, melyek megsértését azonnal megtorolta a közösség. Csak a teljesítmények, a tettek adtak tekintélyt. Ő például tudott kézen járni, szaltózni és kapusnak se volt utolsó. Jó sora egy artista fiával hozta össze, aki egy tömegverekedés során a grund összes „nagyfiúját” a földre küldte, majd felségítette őket és békét ajánlott nekik. Ez a gesztus a felnőtté vá-

lás folyamatában aztán, sajnos, szép lassan semmivé lesz, teszi hozzá, s a gyermekkor világából ezzel vissza is térünk a történelem viharai által formált mai valóságba.

A Roxerek cipszerek voltak, azaz szepességi szászok. E sajátos kultúrájú német népcsoport első telepesei a 13. században települtek a Magas-Tátra vidékére, ahol magyar nemességet is kaptak. Roxer Egon apai nagyapja nemes rókusfalvi Roxer Jenő volt, anyai nagyapja Weiszenberger Rudolf, pécsi püspöki főjóság-kormányzó, felesége édesapja Ducsay Jenő tüzér alezredes, neves lovas, a magyar military bajnokság 1936. évi bajnoka, aki aztán 1943-ban

nyomtalanul eltűnt a doni harcok kegyetlen, téli forgatagában...

A változásokról, a megpróbáltatásokról beszélgetünk, melyek vagy elsodorják, vagy megedzik az embert. 1944. december 6-án Sopronban, ahová 18 évesen erdőmérnöki tanulmányai megkezdése céljából érkezett, (ám arra a fronthelyzet alakulása miatt akkor már nem kerülhetett sor), egy autójavitó üzemben élte át a város bombázását. Az autó, amelyen éppen dolgoztak, egy fa tetején landolt. Sokáig csak erre a képre emlékezett, minden más körülményt lenullázott a légnyomás. Aztán jött a katonai szolgálat, majd a hadifogság. Ám érdekes módon nem a borzalmakat őrizte meg az emlékezete. A háború befejeztével Ausztriában egy parasztnál dolgozott, akinek a lova nem tűrte az idegent. Ő gond nélkül csutakolta. Az egyik tehén nyakán nagy daganat volt, szenvedett, nem engedte magához az állatorvost. Lefogása és megnyugtatója a kezelés előfeltétele volt, amit végül is az erős magyar fiatalemberre bíztak. De nem kellett viaskodnia. Fogta a tehén szarvát, beszélt hozzá és az állat tűrte a fájdalmas beavatkozást...

Természetesen, én is azt kérdeztem mindezt hallva, amit annak idején a csodálkozó osztrák gazda kérdezett. Mi volt a titka? És Roxer Egon nekem is azt válaszolja, amit ott és akkor az osztráknak mondott. Fogalma sincs..! Aztán, rövid hallgatás után a kásádi nyarokról, majd évekről kezd mesélni, ahol az anyai nagypapa által kezelt birtokon a vakációit töltötte, és ahová Weissenberger Rudolf halála után le is költöztek. Ha van titok, hát az nem más, mint a Fekete István által a „Tüskevár” című regényben megírt, természet közeli élet, a kiskamasz Tutajos élményvilága, melyet a kásádi halastavak vízi világában ő maga is megélhetett...

Kásád Magyarország legdélebbi, patakok és tavak által határolt települése, Beremendtől 3 kilométerre. Roxer Egon tíz éves korában már puskával a vállán járta a vizek partját (32-es kis sörétese volt), 12 évesen pedig már egy 16-ost birtokolt. Tizenöt éves korában felnőttként kezelték a falu lakói, mert hibátlanul ellátta a halászmesteri feladatokat. Az ő Matula bácsija egy öreg pásztor volt, meséli, aki beszélgetett az állatokkal, s akinek a szelíd szavára azok hallgattak is. Szeretett és tudott is főzni, mindenből – még gémből, sőt rókából is! – kitűnő ételt kotyvasztott. Nem az a fontos, milyen a hús, hanem hogy milyen a szakács, mondogatta. Jóindulatú megközelítésével állatot és embert egyként jobb belátásra tudott bírni, és ezt a hozzáállást Roxer Egon értékes örökségként őrizte és gyakorolta is élete későbbi korszakaiban...

Erdőmérnöki diplomáját 1951-ben vette át, s ezt követően 1986-ig, nyugdíjba vonulásáig egyetemi oktató volt. Vadász-

élményei túlnyomó többsége a Soproni-hegységhez köti. Mindkettőnkét régóta foglalkoztatnak a vadászat és a jellem összefüggései, s örömmel töltött el, hogy ezzel kapcsolatban az én véleményemmel egyezők a tapasztalatai. Jó vadász csak jó ember lehet. A vadászat, az autózézetés és a sport az egyéniség legmélyén megbúvó ösztönöket, tulajdonságokat is felszínre hozza, hangsúlyozta, határozottan állítva, hogy előbb-utóbb e tevékenységek során mindenki feltárja valós énjét, mint ahogy az annakidején a grundon is történt...

Vadászélményekről, trófeákról társalgunk, már csak azért is, mert beszélgetőtársam azt javasolja, hogy neves tanártársai, dr. Bencze Lajos és dr. Kőhalmy Tamás professzorok egyetemnek adományozott trófea-hagyatékát mindenképpen nézzük meg. Vannak természetesen saját trófeái is, de hosszú vadászélete legértékesebb „zsákmány-gyűjteménye” talán mégis az a sok-sok megfigyelés, egyedi észlelés, melyeket nem lehet ugyan feltenni a falra, ám lényegüket tekintve mégis trófeák.

Elsőnek 1987-es, Soproni-hegységbeli uhu-észlelését említi. Ez a ritka madár Burgenlandban honos, a határ magyar oldalán azonban korábban még nem találtak vele. Ma már költ is nálunk. Egy másik madaras története se mindennapi. A magasles, melyen ült, egy nádas és kukoricás találkozási területére nézett. Az ültetvény szélén egy fácánkakas szemezgetett, közelében pedig egy nyúl üldögélt, amikor is nagy sebességgel egy héja érkezett. A kakas beröppent a sűrűbe, a lendületét vesztt, pórul járt héja így hát a nyúl mellé ereszkedett. A tapsifüles megszagolta, a héja a szárnyával felé csapott,

A kásádi tavak „Tutajosa”...

de aztán már nem törődtek tovább egymással, ki-ki a maga dolgát intézte. A nyúl eszegetett, a héja pedig a fejét forgatva nyilván már egy újabb akció tervét szövögette.

Furcsább emlék is akad. A tisztáson egy őzsuta csipeget, amikor feltűnik egy róka. Nézik, majd közelítik egymást. Amikor egymás mellé érnek, szembefordulnak, orruk összeér. Sőt, mintha köszöntés gyanánt össze is dörzsölnék az orrukat, mint ahogy azt egyes eszkimó és polinéz törzsek tagjai teszik, szívélyes üdvözlés gyanánt...

Úgy tűnik, az állatvilágban is van valamiféle etikett. Egy kidölt fenyőfán üldögélve, a répaszeletekkel feltöltött szórón táplálkozó fiatal bikákat, szarvasteheneket és borjakat nézegette, amikor a bokrok sűrűjéből hirtelen erős zörgés hallatszott. Az „ebédlőasztal” körül mindenki megremevedett, majd lassú, már-már ünnepélyes vonulással el is távolodott tőle. Egy nagy bika érkezett, a „nagyúr”, aki hatalma és méltósága teljes tudatában mindjárt enni is kezdett, miközben az „alattvalók”, sorukra várva, tiszteletteljesen körbeállták...

Nekem is vannak hasonló történeteim. A közelmúltban például láttam egy sakál és egy róka életre-halálra menő üldözései versenyét, de elszállt a beszélgetésre szánt idő, ránk esteledett. Dr. Roxer Egon azzal búcsúzik, hogy legközelebb majd a matematikáról is szót kell ejtenünk, mely arra tanítja az embert, hogy ne beszéljen a levegőbe felelőtlenül, ami, ugye, a vadászaton is túlmutató, meglehetősen aktuális figyelmeztetés... ♡

A barátság is vadászélmény...

Puliszkás születésnap

Tankó István, Gyergyószentmiklós

A putnai kalyiba előtt lobog a tűz és a fölé akasztott kandérban melegszik a víz. Születésnapí túrópuliszkát főzök több évtizedes barátomnak, Isvánnak, aki most 70 éves. Itt ül Laci cimborája is. Szótlanul nézzük a tüzet. A pattogó csutakok szikraözönére kapjuk fel a fejünket és megered a nyelvünk.

Két embert ismerek, aki szeret és tud is gyalogolni, az egyik Isván! Hóban, fagyban, esőben, hőségben, ő csak megy. Az évet általában téli nyomászással kezdjük. Nemcsak a fáradságot, de a hideget is bírja. Télen-nyáron itt fürdik a patakban. Tavaly is jég közt sistergett a víz és ő a gubbenőbe csórén feküdt belé, s úgy szórta a vizet, mint a vízirigó. A sok városi ember még lajbiban is citerezna, ha látná. Néhány évvel ezelőtt Bucsintetőn, éjszaka mínusz tíz fok alatt derékig érő havon aludtunk kint ketten a derékaljnak leterített fenyőgallyakon. Később adtam neki egy „big foot”-nak nevezett rövid, széles siléctet, amivel azért könnyebb a járás. Síelni is szeret, de az erdőben legjobb a hóráf. Volt, hogy hármas elágazású fehérfenyő gallyat kötött bakancsára és úgy ment a kerges hó tetején.

Nagyon szereti a lovakat. Kedvenc lovának nevét emlegette és becézte mindig, hogy hozzá megy Gyergyóba, mármint Juliskához. El is terjedt, hogy székely szeretője van. Akkor is csak kacagott. A tűz hamvadni kezd, Laci néhány fenyőcsapot vet reá, s újra fellobbannak a lángok. Volt, amikor Gyergyószentmiklósról Meggyestetőre lovagoltak. A nagy hóban és a hegyről lecsúszó jégfolyamon reggeltől estig gyalog többet vezették száron a lovakat, mint ahogy nyeregben voltak.

Máskor a gyergyói mezőn éppen a patakon át lovagoltak, amikor a kísérő kutyák rókát ugrasztottak a havas sejmékből. A vörös koma csepőtébe vetette magát, a kutyák usgyi utána. A lovasok vágatában követték a csaholó alkalmi kopófalkát. Árkon-bokron keresztül tartott a hajsza, míg nem a kimerült kutyák, csatakos lovak, izzadt lovasok elől a róka kereket oldott.

A kandérban forni kezd a víz. Az enyhe szellő elkapja a gózt. A zacskóból lassan szórom a törökbúzából őrölt durva lisztet, ahogy nálatok mondják a kukoricadarát, és fakanállal keverem. A szélső égbenyúló fenyő tetején holló korrant.

Emlékszel-é, fordulok Isván felé, amikor fehér hollót találtál. Isván bólint, Laci egymerő fül lesz. Váratakan rönköket pakoltunk a kocsira, amikor holló korrantott vézeset. Egy ülő csapott le reá, s már el is tűntek a mező ritkás fenyői mögött. Isván az irányba erősen futni kélt. Fél óra múlva hozta már a fehér hollót, amit az ülő fogott meg s a mogyorós szélén hagyott. Ez aztán „ritka, mint a fehérholló”! – mondtuk volt valamennyien. A pásztrok is csak néztek, ilyet még ők sem láttak!

Keverem a puliszkát, s eszembe jut, hogy mennyit törtük magunkat kora tavaszokon a siketfajdok után. Éjjel kettőkor háromkor indultunk, hogy messzi a fenyves gerincen még sötétben helyt légyünk. Sokszor derékig érő hóban küzdöttük fel magunkat. A végsőkig szenvedtünk, de ott voltunk. Máskor már előző délután kimentünk s a nagy hidegben egy-egy földig ágas fenyő alatt aludtunk. Egyszer teliholdnál a hóhátán lopakodó hiúzt a fenyő alól néhány méterről fotóztad le s virradat után több dürgő nagykakast. A sűrű bogak közt nyomászva kinyílt a kamera hátlemeze és az egész tekercs tönkrement. Hej de vakartad a fejed Isván! Máskor még hajnali sötétben a hó alatti búvópatakba szakadtál be és hónaljig csurom vizes lettél. Egész nap úgy lested a dürgést és még csak nem is tüsszentettél. Előfordult, hogy dürgéskor a vadonban embernyomokat találtunk a havon. Kétfelé váltunk és úgy követtük, míg végül vadorzókat fogtunk. Mehettünk aztán a rendőrségre tanúskodni.

Vászonra borítom a sárga tömeget, s a tűz mellett melegen tartom. A kandérba szalonna kockákat vágok s kiolvasztom. Amikor

már barna, fakanállal belézagatom az összeállt puliszkát és feleannyi túró, úgy hogy egyenletesen oszoljon. A puliszka darabok közé olvad a túró. Messzéről mintha szarvasbögést hozna a szellő. Állj héj! – villanyozódom nyomban, s a temérdek emlékből néhányat előkapok.

Maros mellett Rozsdáséban sejméken erősen kerültük a csepő-tében bőgő bikát, de az a törpenyíresbe ment, ahol egy másik bikát evett a fene. Amikor odaértünk, előttünk alig húsz-harminc méterre csapott össze a két hatalmas állat. Csattogtak, kopogtak az agancsok, rengeteg egy ideig nyuvasztották egymást. Életre-halálra. Nem bírtak egymással. Nagysokára az egyik megugrott s a győztes úgy harsogott, hogy belsők rezgett belé.

Bucsintetőn bőgtek a bikák, amikor egy vadorzóval Isván ejszen egyszerre ment rá ugyanarra a bikára. A lajbiját én találtam meg, amit előbb levetett. Aztán Isván elugrasztotta a bikát, nehogy meglője a lopi puskás. Tudod-e, fordulok Isvánhoz, amikor Bucsintetőn láttad azt a ménkű nagy bikát, valami 300 pontosat! A revés rossebet emlegetted, akkora! Emléke benned mákony, azóta is. Azt emlegeted egyvégtibe.

No aztán a sóúti bükk csutakosban bőgő bika! Kürttel a lábunkhoz csaltad be. El sem akart menni! Dühösen harsogott, szemközt feszülve bomlott agancsával csépelte a csepőtét, szinte nekünk rontott! Elmenni alig akart. Legalább 15 kilós másfél méteres agancsával gyufaszálként tépte a bokrost. Hatágú koronával királyként feszített. Az volt aztán a bika! Rá fél órára a messzi Hammaszmezőn távcsővel láttuk parádézni, a bőréből akart kibújni ott is.

Na meg a Bucsintetői dagonya. Az Istennek sem bőgtek a bikák! Mondtad, hogy menjünk a messzi ősfenyvesben megbúvó dagonyához. Mégis semmi! Aztán elkezdte kürtöddel bőgni, majd markoddal téhenhangot utánozni. Negyedóra múlva a környék összes bikája bőgött!

Hallod-é, aztán a néma szarvasbögés! A bikák csak tátogtak és hang nem jött ki a torkukon. Később a farkasok kezdtek tutulni egymásnak. Azért volt a nagy hallgatás. Farkassal is találkozta fényesnap, nézted is a video kamerával és utána a csuda evett meg, mert elfelejtetted benyomni a felelvevögombot.

Közben elkészült a puliszka. Barátaim eszik emberesen, Laci megjegyzi, hogy már csak a sült medvetalp hiányzik róla! Kell ezt mondania – s máris torlódnak a medve emlékeink.

Isvánra nézek. Emlékszel-e, amikor Ekemezőben teliholdnál ereszkedtünk a hátsó résről, ejszen nézzük meg, hogy a medve ott van-é. Megláttuk a kis feketét, nem vett észre. Mondtam, hogy kicsi medve, odamegyek és megijesztem, videózd. Mentem is, Isván is videózott, de amikor odaértem, felállt a gödörből – ember – akkor láttuk, hogy az egy nagy medve! Lám páztunk istenesen, csak nézett bennünket közelről, aztán végre egyed neki az erdőnek. A két lámpától már jobban tartott, mint az egytől.

Hát, amikor még a hajnal előtt Putnáról a meredek sötét fenyvesben vakon kaptattunk felfelé. Egy helyütt erősen érzett a medveszag. Egy fa mellett megtorpantunk. Hosszú percekig vártunk. Hirtelen recsegés-ropogás-földindulás és a fenyőről mellénk suppan a medve. Ledermedtünk. Ahogy jött, azon nyomban el is szökken! Szerencsére!

Egy bőgő bikát figyeltünk soká, aztán a Hármashatár felé indultunk. Még mindig a szarvasbögés bővölete zibbasztott mindkettőnket, amikor egy bükkjulatközi szedresben két kövér medvebocs szinte élénk gurult. Hej, hátráltunk volna nyomban, de az anya ott termett, két lábra állt, és dühösen ránk morrant. Isván kapta elő a paprika sprét, de szerencsére az egyik bocs eliramodott, a másik utána. Az anya négy lábra ereszkedett, s hátrafordított fejfelé állandóan bennünket nézve bocsai után sietett.

Isvánnal egy vendégnek szerettünk volna medvét mutatni. Gyönyörű teliholdnál ki is ültünk a Hammaszmező öreg bükkfái közelében egy fenyő alá. A bükkmakkra bárhonnán jöhetett medve, ezért hárman háromfelé fordultunk. Az idő múlásával éberségünk csappant és a köd is leszállt. Egyikünk-másikunk talán még bóbiskolt is. A kísérteties félhomályban Isván vette észre, hogy egy hatalmas medve óvatosan pár méterre belopott bennünket. Amikor rájött, hogy felfedeztük, egyetlen hatalmas ugrással eltűnt a sűrű ködben.

Hála Istennek, hogy itt vagy és születésnapod alkalmával Isten éltesse! Na, fogjuk meg a pálinkás kupicánkat, Isten-Isten! – fenékgig. ♡

Áprily Lajos

Hóban

Az erdőszélen lopva róka jár
s csapás végén havas bozótba fordul.
Mint holt kastélyon bűvös mese-zár,
a hó a sí alatt halkan csikordul.
A köd mögül rekedten szól a „kár”,
jeges bajusszal ballag a favágó;
az útnál megváltó napokra vár
s vércseppeket hullajt a kecskerágó.
Felborzolt tollal ül a hím-pirók,
hózuzmarát szitál az ág le rája,
félálomban lát nyár-illúziót
s olyankor szól althangú fuvolája.

Téli reggel

Ködben ember haladt.
Páncélos hó harsant a súly alatt.
Szakadt a fátyol: hegytetőre ért.
Nap villogtatta bükkcserjén a dért.
Gallyak hóbarlangjába cinke szállt,
fény szédítette s egy napos titok,
s dermedt rügy-csipkerózsikák között dalolt:
- Nyitni fog - nyitni fog - nyitni fog!...
Feje felett
azúr-kék szajkó-toll csillant a fán
s hókristályos lett kalap és kabát:
a rikoltozva rebbenő madár
leverte rá a cifra bükk havát.
S amerre járt:
hegyek ontották rá a napsugárt
s hó-szikra kápráztatta - milliárd!...
Köd várta lent.
A ködbe visszament
s házába tért derült aszkétaként.
Két szemben a csodálkozás kigyúlt:
- Sötét ember, honnan hozol ma fényt?

Reggeli

Csontos Éva

Kegyetlen hideg van, s mi itt ülünk hajnal óta. „Marha”. Ennyit mondott csak Erzsi, mikor hajnali négykor vadászruhát öltöttem. Tizenöt éve élünk együtt, de a mai napig nem érti viszonyomat a vadászathoz. Nem érti, de beletörődött. Nekem ennyi is elég.

Két órája vagyunk játéka a fagyos erdőnek, aki ma nem adja könnyen egy lakóját sem. Szememmel próbálok jelezni apámnak, mert sem a szám, sem a kezem nem bírom mozgatni. Kérdő tekintetemre könnyed vállrándítás csak a válasz. Rendben – gondolom magamban – maradjunk még egy keveset, bár egyre kevesebb esélyt adtam a lövés lehetőségének.

Szeretem a telet, mert azt képzelem, hogy ilyenkor kifagynak a lényegtelen gondolatok az agyamból. Csak melázok. Ez jó. Oh, apám váratlanul megbök könyökével, s puskája immár a vállán, majd lő. És lő megint. Dupláz, hogy biztosra menjen. Csend. Én a fejem vakarom.

- Ez megvan fiam – s bagószínezte fogaival rám nevet. S így nevet rám mindig harminc éve, ha becsapódni hallja lövedékét. Van, ami sosem változik. Ezért szeretek apámmal vadászni.

- Gondolod? Nem is tudom...

- Megvan, ha mondom – erősködik, s ezzel egy időben már hívjuk is a vadórt, Lajost, akit én mai napig Lajos bácsinak hívok. Máshogy nem is tudnám megszólítani.

Lajos bácsi már régóta dolgozik apámnak, nagyon szerény, visszafogott ember. Soha nem vitatkozik, apám nagyon kedveli.

Apám hívását követően rendszerint fél órán belül feltűnik. Most hagymaszaggal érkezik, s erről eszembe jut, hogy ma még nem reggeliztünk, s milyen jó volna most egy darab szarvas kolbász anyám parasztkenyérével. Rögvest el is szégyellem magam, hiszen mit gondolnának rólam az öregek, hogy a „lövés szent mámorában” én olyan földi dolgokra gondolok, mint a reggeli.

Nekifogunk a keresésnek, de elég nagy a bozót. Sok lehullott gally, s földön heverő fatörzs nehezíti dolgunkat, s én egyre kevésbé bírom abban, hogy apám valóban eltalálta azt a disznót. Látom Lajos bácsin, hogy ő is ugyanazt gondolja, amit én, de nem szól egyikünk sem.

- Biztosra veszem, hogy lelőttem – mondja apám, de hangjában már érezni a kételyt. Kínosan hosszú ez a nyomasztóan egyértelmű csend.

- Az lehet, hogy lelőttem – kezdi halkán Lajos bácsi – de hogy nem, az biztos.

Csak ez a szolgállelkű vadór tudja ilyen egyszerűen és tisztelet-tudóan megfogalmazni gondolatait. Apám szája mindenesetre elvékonyodik.

- Véryomot nem láttunk – próbálkozom én is – régóta keressük már, menjünk és reggelizzünk meg édesapám.

- Te is csak a gyomrodra tudsz gondolni – förmed rám.

- Én csak azt mondom...

- Te csak, te csak – mérgeledik apám.

- Szóval én csak azt mondom, hogy délután visszajöhetünk még.

Most be kellene már mennünk, hogy megmelegedjünk kicsit.
– Apám türelmetlenül legyint, de megindul az autó felé, s mi mindketten követjük. A vitába Lajos bácsi nem szól bele, jól ismer már minket.

Otthon édesanyám kolbásszal, fehér szalonnával és maga süttötte parasztkenyérrel vár. Ezt hívjuk vadászreggelinek. Kisvártatva megérkezik az öcsém. Ő is leül közénk.

- Lőttetek valamit?

Nekem tele a szám, de apám rögtön rávágja.

- Nem. Nem volt szerencsénk.

Én pedig nem mondok semmit, mert pontosan érzem, hogy már apám sem hiszi, hogy tényleg hallotta a lövedék becsapódását. Nem tudom, hogy mikor bizonytalanodott el hitében először. Talán akkor, amikor rám förmedt a keresés végén.

- Nocsak – zárja rövidre Öcsi, s jókorát kortyol a forralt borból.

- Hát igen – reflektál semmitmondóan apám.

- Aztán szombaton kiülünk? – kérdi János öcsém.

- Mehetünk. Jössz velünk? – fordul felém apám.

- Nem tudok, most hétvégén dolgozom – felelem.

- Értem, akkor majd legközelebb.

Vadászkalandokról kezdünk mesélni egymásnak, s a szoba élni kezd. Többször mesélt régi történetek új köntösben kezdenek pompázni. Mindenki derül. Itt apám és öcsém kapja a főszerepet, kisvadász vagyok én hozzájuk képest. Telt hahoták és kipirult arcok jelzik anyámnak, hogy a Lajos bácsitól kapott demizson kiürült.

Nemsokára János telefonjának éles pityegése köszönt minket a jelenben. Öcsém készülődni kezd, veszi kabátját.

- Hova sietsz?

- Ma én vigyázok a gyerekekre – mondja öcsém.

- Ibolya hol van? – kérdi apám lassan, nagyon lassan.

- Osztyalálalkozón.

- Megint? – szúr oda apám.

- Mi az, hogy megint? – kezd kakaskodni az öcsém, s én sejttem, hogy mi lesz a folytatás.

- Anyád mondta, hogy tegnap Lili nem ment iskolába, és egész nap te voltál vele.

- A mi dolgunk Édesapám.

Parázs vita veszi kezdetét apám és öcsém között. Gyakori ez náluk. Két makacs, büszke ember veszekszik öt éve már mindig, amikor János öcsém felesége szóba kerül. Egyikük sem enged. Bika módjára feszül egymásnak két szikár és kérges lélek, s egyre nehezebben gyógyuló sebet ejtenek. Hegekkel teli már mindkettő. Korábban csak egymást sebeztek, mostanság már magukat is. A vitákat követően apám rendszerint a fotelba rogy le, János pedig féktelen száguldásba kezd a kihaltak hitt utakon. Más generáció. Más generáció?

Egyébként most is, mint mindig, anyám próbálja menteni a helyzetet, csendesít és hártja a villámokat.

- Jól van. Legyen ez a ti gondotok – zár apám.

- Úgy legyen – felel János sértődötten, s az ajtót nem sikerül hangtalanul bezárnia.

- János! – kiabál utána apám.

- Igen? – nyit vissza Öcsi.

- Szombaton pontos legyél! – förmed rá apa.

- Ötkor – biccent János, s bezárja maga után az ajtót.

Most nem beszélnek majd egymással szombatig. Akkor békében vadásznak majd, de a vadászvarázslat elmúltával ismét hajba kapnak. Csak vadászaton békélnek meg egymással. Igen, van, ami sosem változik.

Kimegyek anyámhoz a konyhába. Hosszasan nézem. Egyre kisebb.

- Fiam, – hüppög anyám – Istennek hála vadásznak mindketten. Bólintok, s Ő zellerzöldet pakol a fácánlevesbe. ♡

Ne csak a hagyományos étkeket készítsük az ünnepek idején

Karácsonytól újévig

A klasszikus karácsonyi, újévi ételek nem sorolhatók éppen a legkönnyebben emészthető „lájtos kaják” közé. Éppen ezért az egyszerűbb, könnyebben elkészíthető, s talán nem is olyan nehéz étkek pihenést jelentenek a két gyomorpróbáló esemény között. Aki szereti a nyelvet, érdemes év közben valamennyi lótt nagyvadból kivenni (sokan eldobják), s lefagyasztva eltenni. Varázslatos, könnyű és finom különlegességeket lehet készíteni belőlük. S persze az sem baj, ha felkészülünk az óév többszörös elbúcsúztatását követő macskajajra...

S.E.

Omlett vad májjal

Hozzávalók: 20 deka máj, 5 deka vöröshagyma, 1 csokor petrezselyemzöld, pár karika erőspaprika, 6 tojás, 5 deka vaj, 1 csipet bors, 1 csipet majoránna, 1 csipet pástétomfűszer, ízlés szerint só

Elkészítés: A májat kockára vágjuk, a megpárolt, aprított hagymához hozzáadjuk és tovább pirítjuk. Megfűszerezzük, majd petrezselymet és paprikakarikákat rakunk hozzá. A maradék vajon 6 tojásból száraz omlettet, tojáslepenyt készítünk. Az omlett egyik felére halmozuk a májat, óvatosan ráhajtjuk az omlett másik felét és melegen tálaljuk.

Abált vadnyelv paprikával

Hozzávalók: bármilyen vadnyelv, babérlevél, egész bors, só, fokhagyma, vöröshagyma, édesnemes pirospaprika

Elkészítés: A vadnyelveket (vaddisznónál a pofa- és tokahúst is lehet) feltesszük főzni babérlevéllel, egész borssal, kis sóval, fokhagymagerezdekkkel, vöröshagymával. Puhára főzzük, főzőlevében hagyjuk kihűlni, ezután kivesszük és lehúzzuk róla az érdes, külső fehér „bőrt”. Porcelántálra szépen elhelyezzük, meghintjük piros fűszerpaprika-őrleménnyel, majd roppantott fokhagymával és hidegre téve hagyjuk kifagyni. Foslós friss kenyérral és hagymás krumplisalátával az igazi.

Vadas vadnyelvből

Hozzávalók: 1,5-2 kiló vadnyelv, 1 fejvöröshagyma, 3 sárgarépa, 2 petrezselyem gyökér, só, bors, 1-2 deci fehérbor, 2 evőkanál cukor, 4-5 babérlevél, két csapott evőkanál liszt, egy bögre tej.

Elkészítés: A nyelveket megmossuk és feltesszük főni. Főzés közben a kialakult habot leszedjük. A nyelveket jó órát főzzük és utána kitesszük hűlni. Ha már megfogható, akkor letakarítjuk a fehér bőrréteget róla. Ezután a nyelveket felvágjuk falatnyi darabokra és a megtisztított, megmosott zöldséggel, sóval, borssal, babérlevéllel visszatesszük főni abba a lébe, amiben megfőttek. A lé két-háromujjnyira lepje be a húsokat. Ha felforr, akkor takaréklángon pároljuk tovább. Ha megpuhult a zöldség, a húsokat kiszedjük és a zöldséget péppé turmixszoljuk. A babérleveleket vegyük ki belőle. A cukrot egy kis edényben felrakjuk a tűzre karamellizálni. Világosbarnára pirítjuk, vigyázva arra, hogy ne égjen meg. Ha kész, felöntjük a borral és addig forraljuk, amíg a cukor el nem olvad. Ezt beleöntjük a turmixolt zöldségekbe a hússal együtt. Feltesszük forni, vigyázva, hogy oda ne égjen. A lisztből meg a tejből sima habarást készítünk és ezt is beleöntjük. Az egészet még 10-15 percig főzzük. Ha kész, akkor tésztával vagy krokettel tálaljuk.

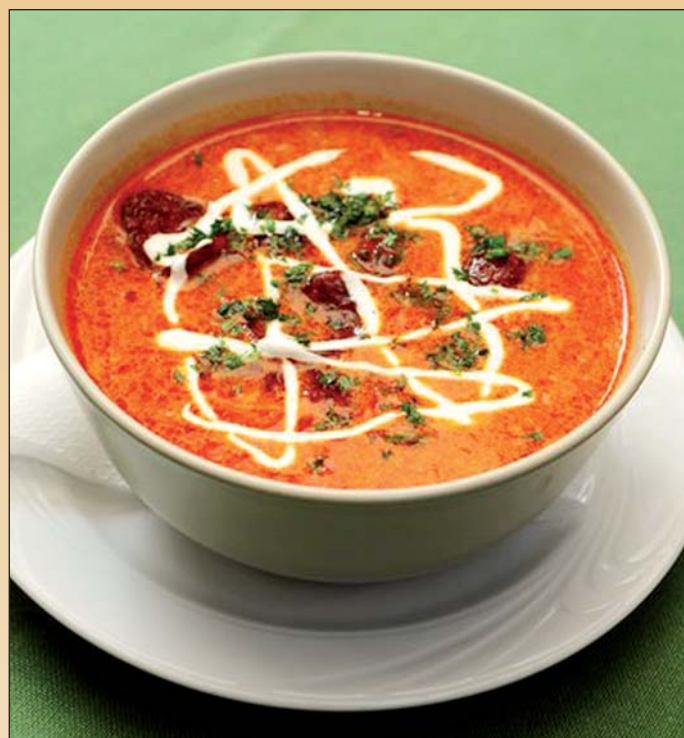
Füstölt szarvasnyelv hidegen, fokhagymaszósszal

Hozzávalók: 1 db füstölt szarvasnyelv, babérlevél, egész bors, só, fokhagyma, vöröshagyma

Elkészítés: A szarvasnyelvet feltesszük főzni a következőképpen: félbe vágjuk, kuktába tesszük babérlevéllel, egész borssal, kis sóval, fokhagymagerezdekekkel, vöröshagymával. Felöntjük annyi vízzel, amennyi ellepi, lezárjuk a kuktát és jó egy órát (majdnem másfelet) főzzük. A levében hagyjuk kihűlni, ezután kivesszük és lehúzzuk róla az érdes, külső „bőrt”. Szépen lejön.

A fokhagymaszószhoz egy fej megtisztított, összetört fokhagymát vajon egy kicsit megpirítunk, liszttel meghintjük, összekeverjük, majd a húsvesszel felöntjük, 4-5 percig kevergetve forraljuk, majd a tűzről levéve tejszínnel gazdagítjuk.

A hideg nyelvet nagyon vékonyan szeleteljük. Karikákra vágott főtt tojással kínáljuk, adhatunk hozzá különféle salátákat is köretként.

Korhelyleves vadhúsból

Hozzávalók: fél kiló alaposan megfűszerezett fasírtmassza vadhúsból, 1 liter savanyúkáposztalé, 1 kiló savanyúkáposzta összevágva, 2 sárgarépa, 1 fehérrépa, 1 kisebb zellergumó, 2-3 evőkanál nyers rizs többször átmosva, 1 tojás, 1 fej hagyma aprítva, 1 szál füstölt vadkolbász

Elkészítés: Egy 5 literes edényt háromnegyedig megtöltünk vízzel és káposztalével, feltesszük főni. Amikor forr, beletesszük a gyulult savanyú káposztát és az apróra darabolt zöldségeket (a hagyma kivételével) és fél órát főzzük. A fasírtmasszával összedolgozzuk az aprított hagymát, nyers rizst, tojást és gombócokat formázunk belőle, majd a leveshez adjuk. Belekarikázzuk a kolbászt és még jó félórán át főzzük. Vadhús híján sertés vagy pulyka darált húsból is készülhetnek a gombócok, sóval, borssal és kaporral fűszerezve. Tejfőlével és friss kenyérral az igazi.

Korhelyleves gazdagon (hogya azért le ne fogyjunk...)

Hozzávalók: 1 kiló savanyú káposzta, 10 deka zsír, 10 deka finomliszt, 1 vöröshagyma, 2 gerezd fokhagyma, 40 deka debreceni vagy vadkolbász, 10 deka kolozsvári szalonna, 50 deka füstölt csülök, 5 deci tejföl, 2 deka fűszerpaprika, piros arany, kapor, köménymag, só

Elkészítés: A savanyú káposztát vízben jól átmoszuk, utána 2 liter hideg vízben feltesszük főni. Hozzáadjuk a debrecenit, a csülköt, a kockára vágott szalonnát. Sóval ízesítjük és puhára főzzük. Zsemleszínű rántást készítünk, hozzáadjuk a finomra vágott vöröshagymát, a köménymagot, a fokhagymát, a fűszerpaprikát, a piros aranyat és berántjuk vele a levest. A végén a debrecenit és a csülköt kiszedjük egy tálba, felkockázzuk, majd visszatesszük a levesbe. Tejfőlt adunk hozzá, és jól kiforraljuk.

AMIKOR A MÁSODPERCEK SZÁMÍTANAK Z6 – 2. GENERÁCIÓ. AZ EREDETI TÖKÉLETESÍTVE

A Z6 céltávcsövek jól bevált fölényes optikai 6-szoros nagyítását egy karcsú design kialakításával és új funkciókkal egészítettük ki: a ballisztikai és parallaxis tornyok mindennapi használathoz igazodó mechanizmusai optimalizálják a kezelést, és a megvilágított célkeresztet automatikusan kikapcsoló rendszerrel kiegészített SWAROLIGHT technológia növeli az elemek élettartamát.

SEE THE UNSEEN
WWW.SWAROVSKIOPTIK.COM

SWAROVSKI OPTIK KG
Tel.: +43/5223/511-0
info@swarovskioptik.at
facebook.com/swarovskioptik

SWAROLIGHT
SWAROCLEAN

ÚJ
KARCSÚ ALAK
OPTIMALIZÁLT
KEZELÉS

SWAROVSKI
OPTIK

Ficsor Autóház Kft.
1106 Budapest, Fehér út 7. • H-P: 8:00-18:00, Sz: 9:00-13:00
Tel.: 06 1 260 11 22 • Fax: 06 1 262 66 10
E-mail: terepgumi@ficsor.hu • Web: www.ficsor.hu

Vadásztól Vadászoknak!

TEREKGUMIK ÓRIÁSI KEDVEZMÉNNYEL!

2 olasz terepgumi-specialista gyár kizárólagos forgalmazójától Ahól eddig elakadtatok, ott most nem fogtok!

Simex Minta
Kaiman Terrain
BF Kécska 13,5 mm

Nehéz terepre - sárba, Magyarországon egyedülálló 17-20 mm mintamélység

Kougar Country Kobra Trac

NIGHT VISION SLOVENSKO S.R.O.
ÉJELLÁTÓ KÉSZÜLÉKEK SZAKKERESKEDELME EXPORT-IMPORT

ÉJELLÁTÓ KÉSZÜLÉKEINKET A LEGKEDVEZŐBB ÁRAKON A LEGMAGASABB MŰSZAKI MINŐSÉGBEN FORGALMAZZUK.

Minőségi árú megdöbbentően alacsony áron.
A világ legnagyobb gyártóival állunk közvetlen kapcsolatban a legnagyobb választékot kínálva.

Társ cégünk a magyar NIGHT VISION HUNGARY.
Áraink a legversenyképesebbek.
Megrendelésüket azonnal teljesítjük.

MI FELKÉSZÜLTÜNK A VADÁSZATI IDÉNYRE!

Választékunk Közép-kelet Európában is egyedülálló.

www.nightvision.hu
Légyen résen!
Figyelje reklámjainkat és webálapunkat!

Cégünk választékát folyamatosan bővítjük.
Forgalmazunk legalább 230 féle éjellátó készüléket.

MINDEN INFRAIGÉNYT MEGOLDUNK
TAKÁCS LÁSZLÓ cégvezető
06 70 200 7132

14 éves éjellátó szakmai gyakorlattal, 6 éves tervezési és gyártási tapasztalattal rendelkezünk. Éjellátók értékesítése nagy létszámú is a világ bármely részére.

I. Országos Vadgazdálkodási és Vadászati Jogi Konferencia

A Pécsi Tudományegyetem Állami- és Jogtudományi Karának szervezésében került sor november 30-án a jogi szakrendezvényre. Az esemény színvonalát emelte, hogy a védnöki tisztséget dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, az Országos Magyar Vadászati Védegylet elnöke vállalta. Elsőként Berke Gyula, a kar dékánja köszöntötte a megjelenteket, majd dr. Bodnár József, az Országos Magyar Vadászati Védegylet alelnöke megnyitó előadásában kitért azokra a sikeres és pozitív változásokra, amelyeket a védegylet és az Országos Magyar Vadászokamara ért el. A neves előadók sorában ott volt dr. Vajai László, a Vidékfejlesztési Minisztérium erdészeti, halászati és vadászati főosztályának vezetője, aki átfogó képet adott a túlszaporodott vad-disznóállományról, az aggasztó apróvad helyzetről, valamint a hazai vadászok helyzetéről, pozitív és negatív elemeket ütköztetve. Véleménye szerint a magyar vadászat igen is képes nyereséget termelni. Feiszt Ottó, az OMVK

elnöke előadásában azokat a vadászati szervezeteket mutatta be, amelyek a vadászok és vadgazdálkodók érdekképviseletét látják el. A vad- és gépjárműtűközések aktuális kérdéseit dr. Nagy Éva tanszékvezető főiskolai docens taglalta. Dr. Nyári Roland ügyész a vadászattal kapcsolatos cselekmények büntetőjogi vonatkozásait ismertette. Az előadó kitért a vadászatvezetők felelősségére, valamint azon bűncselekményekre, amelyekben a közelmúltban jogerős ítéletek születtek.

A vadászati törvény várható módosításait dr. Székely István, az OMVK és az OMVV jogtanácsosa ismertette, de idő hiányában csupán olyan a sarokpontokra tért ki, mint a vadkár megítélése, a vad tulajdonjoga vagy a földtulajdonosi képviselők helyzete. Rev. Dr. Mészáros István kánonjogász, kánonjogi megfontolásokat adott a vadászathoz, míg dr. Paál Sándor PhD igazságügyi szakértő a természeti erőforrások szerepéről tartott előadást. A zárszót Prof. Dr. Kecskés László

Dr. Vajai László beszéde közben

egyetemi tanár tartotta, aki vadászathoz nem értő laikusként elismerte, hogy sok új ismerettel gazdagodott a konferencia alatt.

Agyaki

Vadászkamarai Esték Döbröntén

Ismerős arcokkal telt meg a döbröntei Hasik Hotel november utolsó hétvégén, amikor a meghívottak a megyei Vadászkamara újabb rendezvényére gyűltek össze. A Vadászkamarai Esték sorozat keretében ezúttal is alkalom adódott vadgazdálkodási egységek bemutatkozására, majd – követendő példaként – egy sikeres apróvad-gazdálkodást folytató vadásztársaság is beszámolt eredményeiről. Pap Gyula megyei elnök köszöntőjében külön megemlékezett az „Év legaktívabb megyei szervezete” díjat elnyerő Diana Vadász hölgy Klub Veszprém megyei tagjairól.

A Döbrönte Váralja Vadásztársaság adottságait, gazdálkodását dr. Zsédényi Imre elnök ismertette. Közel 7000 hektáros területüknek túlnyomó része mezőgazdasági művelés alatt áll, kisebb része erdő. Két jól felszerelt vadasházuk van, 108 hektár vadföldet művel az 54 tagú egyesület. A vaddisznóállomány robbanásszerű növekedése itt is tetten érhető.

A Járípatakmenti Természetvédelmi és Vadgazdálkodási Közhasznú Egyesület részéről Zábrák Károly elnök és Primusz József vadász-mester tartott tájékoztatót. Nettó 4700 hektáros területük több mint fele szántó, negyede erdő, 50-60 hektár vadföldet művelnek.

A Nadler Herbert Vadászati Egyesület 5500 hektáros területének 15 százaléka erdő, maga a terület nagyvadas, illetve átmeneti jellegű – mondta el ifj. Móczár István elnök. Az erdők sok helyen kerítésekkel szabdalnak, a ciklus második felében remélhetőleg el lehet majd

foto: Gyurom János

kezdeni ezek felszámolását. Saját vadhűtőjük és bérelt vadasházuk van, a bér vadászoknak pedig horgászati lehetőséget is tudnak biztosítani. A bemutatkozások után Németh Gergely elnök és Vincze Ferenc vadász-mester a csaknem nettó 9000 hektáron gazdálkodó Szanyi Dózsa Vt. sikeres apróvad-gazdálkodásáról tartott előadást. A kiemelkedő eredményekhez szükség volt és van az összes legális eszköz bevetésére: amíg lehetett, használták az F1-es tojást, csapdazzák és éjjel is vadásszák a rókát, erős kontroll alatt tartják a vaddisznót. Aki augusztus 1-jéig disznót lő, az minden további nélkül önrészként hazaviheti. Kotlóssal keltetett fácáncsibék kihelyezésére is sor került, 4-5 tyúk az 1 kakashoz arányban.

Az előadások után kötetlen formában folyt tovább az eszmecsere a fehér asztal mellett. A több mint kétéves eseménysorozat változatlanul nagy siker, így a jövőben is folytatódik.

Pólik Sándor

DOMOKOS

HUNTING SUPPLIES

www.domokosvadasbolt.hu

**8x56
New Foresta**

VÍZÁLLÓ	IGEN
LÁTÓMEZŐ 1000 m-en	126 m
GEOMETRIAI FÉNYESSÉG	21,16
MAGASSÁG	190 cm
SZÉLESSÉG	160 cm
SÚLY	1,22 kg
LÁTÓTÉR	7,2 fok

Vixen®**2,5-10x56**

LENCSÉÁTMÉRŐ	22,4 – 5,6 mm
SZÜRKÜLETI ÉRTÉK	11,8 – 23,7
FELÜLET	MATT
DIOPTRIA BEÁLLÍTÁS	-3-tól +3 dpt.-ig
SZEMTÁVOLSÁG	103 – 102 mm
SÚLY	670 gramm
TELJES HOSSZ	345 mm
SZÁLKERESZT	4 A-s világítóponttal
CSÓÁTMÉRŐ	30 mm
OBJEKTÍV ÁTMÉRŐ	65 mm
SZEMLENCSE ÁTMÉRŐ	43 mm

TOTALHUNTER.HU**HOLDNAPTÁR JANUÁR 31 nap**

A hó napja	A hét napja	A nap névnapja	Nap		Hold	
			kel (óra,perc)	nyugszik (óra,perc)	kel (óra,perc)	nyugszik (óra,perc)
1.	K	Újév	7.31	16.03	20.35	9.18
2.	Sze	Ábel	7.31	16.04	21.42	9.43
3.	Cs	Benjámín	7.31	16.05	22.50	10.07
4.	P	Leóna	7.31	16.06	---	10.33
5.	Szo	Simon	7.31	16.07	0.00	11.01 ☾
6.	V	Boldizsár	7.31	16.08	1.13	11.33
7.	H	Attila	7.30	16.10	2.26	12.11
8.	K	Gyöngyvér	7.30	16.11	3.40	12.57
9.	Sze	Marcell	7.30	16.12	4.49	13.54
10.	Cs	Melánia	7.29	16.13	5.52	15.00
11.	P	Ágota	7.29	16.15	6.44	16.14 ●
12.	Szo	Ernö	7.28	16.16	7.28	17.31
13.	V	Veronika	7.28	16.17	8.04	18.47
14.	H	Bódóg	7.27	16.18	8.35	20.02
15.	K	Lóránt	7.27	16.20	9.03	21.13
16.	Sze	Gusztáv	7.26	16.21	9.28	22.22
17.	Cs	Antal	7.25	16.23	9.54	23.28
18.	P	Piroska	7.25	16.24	10.20	---
19.	Szo	Sára	7.24	16.25	10.48	0.32 ☽
20.	V	Fábián	7.23	16.27	11.19	1.34
21.	H	Ágnes	7.22	16.28	11.55	2.33
22.	K	Vince, Artúr	7.21	16.30	12.36	3.29
23.	Sze	Zelma	7.20	16.31	13.23	4.20
24.	Cs	Timót	7.19	16.33	14.16	5.06
25.	P	Pál	7.18	16.34	15.14	5.47
26.	Szo	Vanda	7.17	16.36	16.16	6.23
27.	V	Angelika	7.16	16.37	17.20	6.54 ○
28.	H	Károly	7.15	16.39	18.26	7.22
29.	K	Adél	7.14	16.40	19.33	7.48
30.	Sze	Gerda	7.12	16.42	20.41	8.14
31.	Cs	Marcella	7.11	16.44	21.51	8.39

MIRE SZABAD VADÁSZNI?

Januárban: selejt szarvasbikára – szarvas-
tehénre – szarvasünőre – szarvasborjúra
– dámra – őzsutára – őzgidára – muflonra
– vaddisznóra – üregi nyúlra – fácánkakasra
– fácányúkra – vetési lúdra¹ – nagy lilikre¹
– kanadai lúdra² – nílusi lúdra² – tőkés récé-
re – szárcsára³ – örvös galambra – balkáni
gerlérre – rókára – aranszakálra – nyestre
– pézsmapocokra – nyestkutyára – mosó-
medvére – borzra – házi görényre – dolma-
nyos varjúra – szarkára – szajkóra

¹ Nyári lúdból, vetési lúdból és nagy lilikből naponta, személyenként ös-
zesen legfeljebb hat darab ejthető el, ebből a nyári ludak száma nem lehet
több kettőnél. A vetési lúd és a nagy lilik vadászati idenye Hajdú-Bihar, Békés
és Csongrád megye teljes közigazgatási területén, valamint Jász-Nagykun-
Szolnok megye tisztántúli területén december 1-jén kezdődik és január
31-éig tart. A nyári lúd vadászati idenye Hajdú-Bihar megye teljes közigaz-
gatási területén, valamint Jász-Nagykun-Szolnok megye tisztántúli területén
szintén december 1-jén kezdődik és december 31-éig tart.

² Az elejtett kanadai lúdról és nílusi lúdról fotódokumentációt kell készíteni,
melyet meg kell küldeni a Nyugat-Magyarországi Egyetemnek. Az elejtett pél-
dányt a fotódokumentáció elküldését követően két munkanapig meg kell őrizni.

³ Naponta, személyenként összesen legfeljebb nyolc darab ejthető el.

HUNTING PRESS
INFORMÁCIÓS MAGAZIN

VADÁSZLAP ONLINE

- Feloldották a sertéspestis miatt még 2007-
ben elrendelt állategészségügyi korlátozó
intézkedéseket Nógrád megyében – kö-
zölte a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági
Hivatal (Nébih). A klasszikus sertéspestis-
sel fertőzött területen hivatalosan is el-
múlt a járványveszély. (11. 13.)
- Bő fél évvel a házilag loszerszerelést le-
hetővé tévő törvényváltozások hatályba
lépése után elérhető közelségbe került a
szükséges vizsga letétele: december vé-
gén vagy január elején várható a védett
okmányok minősülő vizsgabizonyítvá-
nyok legyártása. (11. 27.)
- Bár az új fegyvertartásról szóló törvény-
nyel csak az adminisztráció egyszerűsö-
dött, a hiányosságok megmaradtak – írja
értekezésében Dr. Nyitrai Péter, a Miskolci
Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának
tanszékvezető docense, aki a vadászatot
érintő módosításokat is elemzi. (11. 08.)
- Az Új Széchenyi Terv keretében 3,15 milli-
árd forintos támogatást kap a történelmi
Magyarország vad- és halfajait, életterületet
és a magyar vadászat történetét bemuta-
tó Széchenyi Zsigmond Kárpát-medencei
Magyar Vadászati Múzeum. Az intézmény
a jelenlegi tervek szerint 2014-től fogadja
a látogatókat. (11. 07.)
- Sok helyen nehéz eldönteniük a földtulaj-
donosi közösségeknek, hogyan használják
fel a vadásztársaságok által bérleti díjként
fizetett, de a földtulajdonosok által fel nem
vett pénzt. A Csepel-szigeten példaértékű
megoldást találtak erre a „gondra”. (12. 04.)
- Kísértetekre hasonlító hatyúkat ábrázoló
felvétel lett „Az Év Természetfotója” 2012-
ben. Daróczy Csaba felvételét „Az Év Ter-
mészetfotója” díjjal jutalmazták. (11. 07.)

- Új megoldás a vadlütések megelőzésére:
a bécsi ITS World Congress kiállításon be-
mutatott DeerDeter egy hangriasztó, az út-
széli fényvisszaverő oszlop része, és az autó
közeldetere lép működésbe. (11. 07.)

Szent Hubertus Nap Helesfán

A baranyai sport- és hivatásos vadászok körében egyre népszerűbb a megyei Vadászkamara által csaknem tíz éve életre hívott Hubertus napi ünnepség. Idén a helesfai önkormányzat volt a házigazda, a rendezést pedig a kamara vállalta. A szentmise a helesfai római katolikus templomban zajlott Ronta László esperes celebrálásával, valamint Egri József és Sziládi Ferenc esperesek koncelebrálásával. A misén a Baranya Vadászkürt Együttes mellett Gondos Gabriella is közreműködött, aki Korb Zoltán kíséretében, a templom karzatáról énekelte el a vadászhimnuszt. A mise utáni ünnepség a helesfai „Barlang” rendezvényteremben zajlott, ahol dr. Bodnár József, a megyei Vadászkamara elnöke, az Országos Magyar Vadászati Védegyelet alelnöke köszöntötte a megjelenteket, és Ács István, a megyei kamara Hivatásos Vadász szakosztálya alelnökének kíséretében átadta a megyei kamarai kitüntetésekét. A „Hivatásos Vadász Érdemérmét” azon vadőrök kaphatják meg, akik aktív dolgozóként betöltötték 20. munkaévüket. 2012-ben ketten vehették át: a Liget Vadásztársaság fővadásza, Perjás Béla és a Bikmány Vt. hivatásos vadásza, Mecsei László.

Agyaki Gábor

Emlékezés

Bársony Istvánról emlékeztek meg november 14-én Budapesten, a Fiumei úti sírkertben. A csongrádi hivatásos vadász szakiskola tanárai és népes diákserege ünnepélyes külsőségek között koszorúzta meg névadója, a nagy vadászíró síremlékét.

-hy-

Trófeaszemle a KEFAG-nál

A Kiskunsági Erdészeti és Faipari Zrt. Dél-Kiskunsági Erdészete október 31-én hagyományteremtő szándékkal rendezte meg agancsmustráját. A kelebiai vadászterülethez tartozó Orbán-tanyai réten az érdeklődők az erdészeti területen elejtett dambikák közül 34 agancsot tekinthettek meg, valamint további hetet azok közül, amelyek a szomszédos két vadásztársaság területén estek. Az erdészetenél október végéig elejtett és a megyei trófeabírálaton bemutatott 37 dámagancs-

ból összesen 31 kapott érmes minősítést. 25 arany-, 4 ezüst- és 2 bronzérmes lett. Impozáns adat, hogy az érmes agancsok átlagos tömege 4,27 kg. Az aranyérmesek körülbelül felének CIC pontszáma meghaladta a 200-at, közülük 3 idős bika (bírálaton megállapított koruk 10 év) agancsa bizonyult 5 kg-nál nehezebbnek.

Trófeaszemlék Baranyában

Németh Zoltán elnök és Dobos Gyula vadászmester az újpetrei rekordbikával

A Gersdlaki Mezőgazdasági Zrt. október 26-án tartotta éves agancsmustráját. A kiváló trófeákat Kisgeresden állították ki. A cég fővadásza, Majdics Krisztián külön-külön is bemutatta azokat, így az érdeklődők pontos képet kaptak az elejtésről, a súlyról, korról és minősítésről. A kiállított szarvasagancsok átlagsúlya 7,04 kilogramm, a legerősebb bika 12,56 kilogramm, 227,87 CIC pontot kapott.

Baranya déli részén gazdálkodik az Újpetrei Dámvad Vt. Azok a vadászok, akik igazán kapitális dambikára vágnak, előbb vagy utóbb felkeresik ezt a területet, mert évtizedek óta sorra kerülnek ki innen világ-

ranglistás lapátok. Idén a rekordagancs tömege 5,64 kilogramm, CIC pontja 206,83. A bika október 19-én került terítékre, a vendéget Horváth Balázs kísérte. Az egyesület november 9-én tartotta éves trófeaszemléjét, amelyen kilenc agancsot állítottak ki. Az idei átlagsúly 4,02 kilogramm, ami nem csoda, hisz a tíz elejtett bika közül hét aranyérmes.

Agyaki

Emelt díjú vadász felelősség- és balesetbiztosítás

A GROUPAMA GARANCIA Biztosító 2013-tól az 1000 forintos biztosítás mellett 2000 forintot is ajánl. Ennek megkötése esetén a káreset után kifizetett összegek a duplájukra, a legnagyobb kifizethető összeg pedig 12 millióról 18-ra nő. A biztosítás hazai vadászat közben okozott károokra és a vadászattal, vadgazdálkodással összefüggő baleset során bekövetkező sérülésre vagy halálesetre köthető.

Vadászkürtös tanfolyam

Bentlakásos vadászkürtös tanfolyamot szervez a VKE Magyar Vadászkürt Egyület 2013. március 11-17-én a Karasicaövölgye Vt. vadászházában, a Baranya megyei Martonfán.

A program kürtölés, napi hat órában. Esténként neves előadók mesélnek a vadászkürtös és a vadászati kultúráról. A részvételi díj teljes ellátással, napi háromszori étkezéssel 38 ezer forint. A tanfolyamon a VKE Magyar Vadászkürt

Egyület és a Baranya Vadászkürt Együttes tagjai segítik a hallgatókat. Jelentkezés Agyaki Gábornál a +36-70/702-5007 számon vagy az agyaki.gabor@digistar.hu címen.

Átadtuk az irodalmi díjakat

for: Kokai Márton

Békés Sándor mesél a vadászirodalom lényegéről

Nem csak az idej, az optikát központba helyező irodalmi pályázatunk díjait adtuk át azon a november 16-ai műhelybeszélgetésen, amelyet a pályázatra jelentkezők részvételével rendeztünk. Budapesten, a III. kerületi Bed-Breakfast Hotelben az ünnepélyes átadást követően a magyar vadászirodalomról is szó esett.

A valamivel 11 óra után kezdődő rendezvényre 13 szerző érkezett, zömében az idej pályázaton indulók. A bemutatkozások után elhangzott a pályázat értékelése és az eredményhirdetés. A három díjazott közül a két megjelent – Varga Csaba és dr. Ricza Tamás –

Seres Erzsébet porcelánfestő művész külön erre az alkalomra felajánlott táljait, valamint Columbia vásárlási utalványt vehettek át. Ezután Békés Sándor újságíró, lapunk munkatársa tartott előadást a vadászirodalomról, annak a magyar irodalomban elfoglalt helyéről és mindarról, amitől egy írás valóban értékessé, tartalmassá válik. Mint mondta, ha nincs mögötte mély, megélt érzés, feszültség, és az író nem érez belső késztetést, hogy megossa ezeket, akkor munkája mit sem ér. Ám mindez csak az alap, miként a tehetség is. Szükség van műveltségre, olvasottságra, az írómesterség ismeretére, szókincsre, egyéni hangra, amelynek titka az őszinteség. Végül, de nem utolsó sorban a vadászirodalom feltétlenül megköveteli a pontos szaknyelvet, a szakismeretet is. Cseke Sándor kiadó-főszerkesztő a lap szempontjait sorolta el, amelyek alapján elbíráljuk az írásokat. Egyebek mellett szólt az idegen szavak, a szakmailag helytelen kifejezések kerüléséről, a hitelességről is. Hozzátette: aki beküldi a munkáját, az ne vegye rossz néven, ha a szerkesztőség teszi a dolgát és szerkeszt. Gondolatilag a munkák nem változnak, de a pontatlanságokat, döccenéseket javítani kell, valamint a terjedelmi korlátot is figyelembe kell venni. Mindez útmutatóul szolgálhat a szerzőknek a jövőben, hiszen a Magyar VADÁSZLAP idej irodalmi pályázata nem az utolsó volt, miként nem is az első.

Az irodalmi pályázat értékelését és a három nyertes pályamunkát 2012. decemberi számunk 858. oldalán olvashatták el.
-fa

A 2012-es esztendő címlap-szavazásának eredménye

Első helyen a májusi harmattól vizes vaddisznós címlap végzett, Blaumann Ödön felvétele.

Második helyre a verekedő gimbikás címlap került, amelyet szeptemberben jelentettünk meg, a fotót Blaumann Ödön készítette.

A **harmadik** helyen a Nábránd határában (Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) terítékre került különleges csipkézett, „lapátos” őzbakos címlap került, Kiss B. Zoltán fényképe.

A sorsolás Nagy Balázsnak (Csitár), Kulcsár Attilának (Kaposvár) és Kovács Gyulának (Csákberény) kedvezett, nekik 2013-ban ingyen adjuk a lapot.

Vadászatról, vadgazdálkodásról szóló cikkek szemléje

Hírek a nagyvilágból

Wild-fund A vadász-történekről

A német Mezőgazdasági Minisztérium megbízott kutatói nemrégiben mutatták be a Német Vadász Szövetség képviselőinek a golyós lövedékek ölü hatását vizsgáló kutatásaik eredményét. A vizsgálatok során közel 11 ezer laboratóriumi mérést és lövést elemeztek. A mérési eredmények és a gyakorlati tapasztalatok bebizonyították, hogy a lövedék ölü hatása elsősorban a sebességtől és a lőtávolságtól függ, de független a lövedék anyagától. A kísérletek során a szappantömbökre leadott lövések által nyert tapasztalatok szerint 300 méteres lőtávolságig mind ólomtartalmú, mind pedig ólommentes lövedékkel egy közel 250 kilogramm súlyú vad vadásziasan elejthető. A kipróbált lövedékek egy része, függetlenül attól, hogy tartalmaztak ólomot vagy sem, nem felelt meg a vadászias követelményeknek. Ezért a Német Vadász Szövetség a törvényben előírt minimális 100 méteres becsapódási energiaértékének újragondolását fontolgatja. (Tájékoztató: őz esetében 1000 Joule, egyéb csülkösvadnál 2000 Joule)

Kormoránok mindenütt

A német Bundestag illetékes bizottsága november 28-ai ülésén többségi döntést hozott a kormoránállomány vadászattal történő szabályozásáról. A bizottság a koalíciós pártok többségi döntése alapján az egyes halfajták és halgazdák védelme érdekében a német országgyűlés elé utalta a túlszaporodott kárókatónak vadászatának kérdését. A határozatot egyben eljuttatják a tartományi és EU parlamentekhez is. Jóllehet a kormorán nem szerepel a veszélyeztetett fajok listáján, a „zöldek” szerint nem szükséges a kormoránállomány szabályozása.

Forrás: Wild und Hund

Irány Beloruszia!

Fehéroroszország vadászturizmusból származó bevétele 2012 első 10 hónapjában több mint duplájára nőtt az előző év azonos

időszakához képest – jelentette az ország Erdőgazdasági Minisztériuma. Az év első 10 hónapjában a vadászatra jogosultak 372 vadászatot szerveztek külföldieknek, 6,1 milliárd belorusz rubel (kb. 154 millió forint) értékben. A legtöbben – természetesen – ősszel érkeznek és leginkább a vaddisznó, a jávor-, valamint a gímszarvas érdekli a zömében európai vendégeket. 2012-ben az egész vadgazdálkodási ágazat várható bevételei megközelítik a 20 milliárd rubelt (fél-milliárd forintot).

Forrás: ihunter.ru, 2012. 11. 29.

Farkasprém

Prémes vadnak minősül november óta a farkas Komiföldön, így elejtéséhez nem kell külön engedély. Az Oroszországi Föderációhoz tartozó köztársaságra vonatkozó törvénymódosítást az orosz Természeti Erőforrások és Természetvédelem Minisztériuma is elfogadta. A komi szakemberek azzal indokolták a döntést, hogy korábban – bár egész évben lehető volt ez a vadfaj – az állomány szabályozáshoz előbb bizonyítani kellett, hogy a ragadozók betegek vagy károkat okoznak a lakosságnak. Most ugyan idényhez kötött a farkas vadászata (szeptember 15-étől február végéig lőhető), mégis hatékonyabbá válik a gyérités – állítja a komi szaktárca.

Forrás: oxothik.ru, 2012. 11. 05.

Nyírfajd probléma

Köszönhetően a varjaknak, a rókáknak és az orvvadászoknak, láthatóan csökkent a nyírfajd-populáció Norvégiában. A probléma nagyon összetett és pontosan ezért heves vitát vált ki az ország vadászai között. Egyesek szerint a legjobb megoldás a ragadozók – rókák és varjak – gyéritése, gyakori ellenőrzése, illetőleg csapdázása lenne. A Norvég Vadász és Halász Szövetség (NJFF) e témában szervez konferenciát, amelyen a lehetséges intézkedéseket, megoldásokat, illetőleg a ragadozó-ellenőrzés módszereit tárgyalják majd.

Forrás: njff.no, 2012. 11. 29.

Vadászat miatt zárva

Decemberben a stahnsdorfi (Potsdam-Mittelmark, Németország) evangélikus temető néhány órára bezárt. A mintegy 200 hektár alapterületű temetőben közel 30 vaddisznó és 30 őz élte békés életét, miközben feltúrták a sírokat és virággyásokat. Ezen a szombati napon 13.00 óráig kellett a látogatóknak a temető látogatást mellőzni, mert 15 puskás és 20 hajtó részvételével temetői társasvadászatot tartottak a helyi vadászok.

Forrás: www.t-online.de

A technika vívmánya

Nem véletlenül mondják: az orosz a világ legtalálékonyabb nemzete. Újabb bizonyíték erre egy udmurtföldi orvvadász esete, aki GPS-adókat erősített kutyáira. Amikor a négy eb nagyvadra bukkant, ő a nála lévő vevő segítségével nyílegyenesen oda ment, ahol a kutyák fogták. A „feltalálót” egy hivatásos vadász buktatta meg, aki meghallotta a leadott lövést és értesítette a hatóságokat. Akkor két jávorszarvast zsákmányolt a rapsic. Találékonyágát féléves börtönbüntetéssel honorálták, az orosz Btk-ban ugyanis külön pontként szerepel az illegális vadászat.

Forrás: oir.su, 2012. 11. 27.

Tiltják a kutyát

Egy január elsején hatályba lépő törvény megszünteti a kutyával való feketemedve vadászatot az Egyesült Államokban. Kalifornia államban évente 1700 medvét lehet terítékre hozni, a becsült populáció pedig elérheti a 39 ezer egyedet is.

A lehető medvéknél több mint a felét kutyák segítségével ejtik el, ezért a vadászok között nagy a felháborodás a törvény miatt. A változtatást sürgető természetvédők medvék és kutyák harcát bemutató videókkal megnyerték maguknak a közvélemény szimpátiáját is.

A legfrissebb felmérés szerint a kaliforniaiak 83 százaléka támogatja a kutyás medvevadászat megszüntetését.

Forrás: guardian.co.uk, 2012. 12. 02.

NEM ILLIK A KÜRTÖSÖKET MEGTAPSOLNI A TERITÉKNÉL ...		CIGÁNY FÉRFI	1	HORGAS				
MATRAC-RUGÓZÁS	GUBÓS NÖVÉNY	PERC RÖV.						
MEZŐ, TISZTÁS	SZÖRNY-ÁLAK	LANKA-DATLAN						
				TOROK, NYELŐCSŐ				
SZIVAR CSUTKÁJA					TÖRÖK TISZT V.	KUGLI		LÓBÁL
NÉPIES BESZÉD					KELTA NYELV	2		
IDŐS					MAGYAR SZABVÁNY			
				FIATAL MEDVE				
POFON, NÉPIESEN	MÉLYRE HATOL	CSODÁL-KOZÓ SZÓ			ORVOSI MŰSZER			
				PINCEI TALAPZAT	ÉN, LATINUL			
			ESZKÖZ					GYÁSZOL
KÉTSZER TÍZ					FÉLHANG A G-BŐL			
DIÓ BURKA					FEJSZE			
			INDIÁN NÉP					... ÉS ABLAKOS
			VÁLTOTT EVEZŐ					
KECSKE KISFIA	ELHÍZÁS JELE				IDŐMÉRŐ ESZKÖZ			
	MŰNYELV							
				TRÁGYA				
				HÁLÁVAL EMLEGET				
HADAR, ÓRÓL					EHE-LYÜTT			
HÜVELYK					SÚROLÓ-POR			
			... TESZ (BECSAP)					... LÓ, TELIVÉR
			DÁMA					
JUHAR (TÁJSZÓ)	LIBA				MÓCSIN-GOS			
	RAG: FELE				NEM ITT			
				ARAB KALIFA				SZEPLŐ
				NYÍLIK				
MÉG ERRÉBB					RÉSZE-SÜL			
ZENEI MŰFORMA					CSALÁD-FŐ			
					KI EL-LENTÉTE			
					NEDVESE-DIK			
ÁLLATI TESTRÉSZ	KÁRTYA-SZIV				VÍVÓ-SZÖNYEG			
	AMELY DOLOG				AZ ÓRÓK VÁROS			
			FÉRFIT MAGÁZ					LYUK, NÉPIESEN
HÍM PARIPA					EHHEZ HASONLÓ			
APRÓ, CSEKÉLY					FÉRJE, NÉPIESEN			
			SZÁNDÉ-KOZIK		PASAS			X, KIEJTVE
				BELSŐ SZERV				
TÉLI KOTRÓGÉP	FENN-ÁKADÁS					MELY SZEMÉLY?		
	VÉDŐ					KÖZELE-DIK		
					SZÁJ-SZÉL			
					A CINK VEGYJELE			
GYERTYA ANYAGA					IFJABB FIVÉR			
VERSENY-ÁLLAT								
			KÁRTYÁS MŰHIBA					

foró: Polster Gabriella

A keresztretjében a vadászat etikai kódexéből vett idézet található. Megfejtését 2013. január 21-ig várjuk szerkesztőségünk címére vagy a jatek@vadaszlap.hu e-mail címre. (E-mailben elküldött megfejtések esetén, kérjük a levélben írja meg címét is!)

A helyes megfejtők között értékes könyveket sorsolunk ki.

Előző havi megfejtés:

„A vadászat méltó befejezése a teríték készítése. A teríték nem más, mint az elejtett állatok szabályos alakzatban való elhelyezése.”

Nyertesek:

Csóri László (Püspökatvan), **Csontos Emília** (Kecskemét), **Czirják Csaba** (Szeghalom)

Definíció

Az ünnepekre való tekintettel még egy beküldhető rejtvénnyel kedveskedünk olvasóinknak.

Helyezze el a felsorolt szavakat, betűcsoportokat az ábrában! A hat kimaradt szóból a vicc poénját állíthatja össze.

Kétbetűsek:

ÁS, DO, EB, KŐ, RN, RZ, TA, TM, TZ, YS

Hárombetűsek:

AHÁ, BAJ, FEN, FOG, FÜL, GÁT, IMA, KAP, KEN, KIS, PÉK, POR, RÁZ, RÉT, SAV, VAN, VÉT

Négybetűsek:

ARRA, BAKI, BELE, DÖNT, FAGY, GRÁL, IKON, ÍGÉR, KÁKA, LIFT, MENÓ, ODÁZ, PÜRÉ, REST, RONT, RÚZS

Ötbetűsek:

AVAGY, BABÉR, BÁDOG, BORDÓ, DIVAT, DOLGA, ÉPSÉG, FELÉL, KELÉS, KILES, KIRAK, KITÜZ, LEFED, LOTTÓ, MEGÓV, MÉTER, OLYAN, ROBOT, TÁROL, TÓKÉS, VETÉS, ZÁPOR

Hatbetűsek:

ELÉRIK, FÓKÉNT, IDÉZET, LEVEGŐ, MENTŐS, PÁTRIA, REPTÉR, SÚLYOS, SÜRGŐS, SZŐLŐS, TÁJKÉP, TERELŐ, TÉTLEN, VÉRKÖR

Hétbetűsek:

BEKERÍT, ELENGED, KASZÁLÓ, MOTÍVÁL, ODAADÁS, TANREND

Nyolcbetűsek:

AKÁRHÁNY, IZOLÁTOR, KATTANTÓ, KOLOMPOS, LELIBEGŐ, LOBBIZÁS, REPÜLŐÚT, RETORIKA, SNÚROZÁS, SZÜKÜLÉS

Kilencbetűsek:

KATEGÓRIA, TÉPEGETÉS

Tízbetűsek:

AMELYIKNEK, EREDETISÉG, KITEKERŐ

Háziasítás – kutyák

„A táborban a tűz mellett nyugvó ősemberhorda körül aranszakálok ólálkodtak. A primitív emberek csak sokára fogták fel, hogy a nádi farkasok gyűrűje mennyire hasznos nekik, merthogy a sakálok már messziről jelezték minden ragadozó közeledését. Eleinte tán kövekkel igyekeztek elriasztani a sakálokat. Hosszú-hosszú idő után megeseett, hogy csontokat, hulladékot vetett oda a horda valamelyik tagja az állatoknak. Számos nemzedék után emberek és sakálok között barátságosabb viszony alakult ki: a sakálok már nem féltek annyira az embertől, mint elődeik, sőt életmódjuk is változott. Egy részük valósággal nappali állatokká lettek és nyomon követték a zsákmánykereső embert vadásútjain. Megtörténhetett, hogy az ember elvettette valamilyen sebesült vad nyomát, de a sakálok ráakadtak a helyes nyomra. És a vadászok felfigyeltek rá, hogy a sakálok üvöltése nem az eredeti irányból, hanem oldalról hangzott fel. A vadászok a vadat üldöző sakálok nyomába eredtek. A dühösen ugató sakálok megállították, körülvették példának okáért a sebesült vadlovat – állták a vadat. És a vadászok bekerítették és dárdáikkal leterítették a zsákmányállatot. A vadászok valamelyike esetleg oda is dobott hálaként valami béldarabot a sakáloknak. Egyik állat – talán a csapat vezére – a konccal visszahúzódva félénken az emberekre sandított, s miközben felzabálta a „jutalmat”, farkát sebesen csóválta. Nyilvánvaló, hogy az ember magatartása is lényegesen megváltozott az immár nagyon hasznossá lett állatokkal szemben. Minden bizonnyal magához engedte a különösen szelíd, a vadászatnál jól bevált „kutyákat”. Az is megeshetett, hogy egy asszony vagy éppen egy kislány ráakadt egy elárvult kis sakálra. Magához vette, etette, játszott vele. A férfiember, a vadász aligha vette sokba a kis állatot. Ám a kis sakál felnőtt, nagy állat lett, az ősi ösztön szerint otthagya anyját és a farkavezérnek, a vadásznak szegődött nyomába. Megeshetett, hogy az igyekezett elzavarni, de a felnőtt kutya nem tágított és az ember hamarosan rájött, hogy hasznos segítőtársa az asszony vagy a kislány nevelte „kutya”. Jobb, mint a félvad aranszakálok bármelyike. Sőt még az is lehet, hogy később maga hozott sakálkölyköket, hogy az asszony felnevelje őket.”

A REMETEKAN SZEMÉVEL

I. EPIZÓD

MEGÚSZTAM!

Írta: Kókai Márton
Rajzolta: Kántor Péter

Konrad Lorencz professzor Ember és kutya című könyvében elviszi az olvasót az ősemberek közé, akik „*még nem szabad emberek, nem urai a Földnek, hanem üldözöttek, akikre minden bozótban új veszély leselkedik.*”

Nagyjából így történhetett a kutya háziasítása. A különböző kutyafajták nyilvánvalóan nem egyetlen, közös őstől származnak. Néhány fajta, mint például az eszkimó kutya, az orosz lajka ősei farkasok voltak. Az ember magával vitte mindenhol a háziasított sakáljait, farkasait és így a különböző fajták keveredtek, s számos kutyaváltozat keletkezett még a legrégebbi időkben. A letelepedett ember pedig a maga céljának megfelelő kutyákat tenyésztett ki.

A kitenyésztés módja a mesterséges kiválasztás volt: egy-egy alomból a háziorzásra, a terelésre, a vadászatra, a szánhúzásra legalkalmasabb állatokat tartotta meg. Így például az ősi magyar pásztorkutyák közül a gulyát terelő és a farkasok támadásaikra a gulyásokat segítő komondorok közül mindig csak a fehérszínű kutyákat tartották meg. Ennek értelme nyilvánvaló: a fehér komondort nem lehetett éjjel a gulyát támadó farkasokkal összetéveszteni. Hogy az ember és kutya kapcsolata valóban így kezdődhetett, annak jelenkori bizonyítéka is van. Az afrikai sivatagokban vándorló beduin törzsek ma is követik kóbor kutyacsapatokat. S az emberek nem kergetik el a kutyákat. Még ételmardékot is vetnek nekik. Mert a kutyák messziről megérzik és jelzik, ha idegen vagy valamilyen vadállat közeledik a tábor felé.

A legősibb és leghűségesebb háziállatunk, a kutya háziasításának története a legismertebb és legjobban bizonyított.

Vadkörte, vackor (*Pyrus pyraster*)

A vadkörte, népies nevén vackor egész Európában, így Magyarországon is őshonos növény. Nagyon hosszú életű és viszonylag gyors növekedésű fa. Idős korban magassága a 20-25 métert is elérheti, átlagos életkora meghaladja a 150 évet. A termőhely iránt nem igényes, hosszabb szárazságot is elvisel, fiatal korában viszont inkább napos helyet szeret. Só- és szárazságtűrése miatt jól megél szikes vagy meszes, homokos talajokon. Fehér virágai márciusban-áprilisban nyílnak. A vadkörte gyümölcsét már a honfoglaló magyarok is gyűjtötték. A termés szeptemberben ér, akár 3 és fél centiméter átmérőjű is lehet. A gyümölcsöt a fa alá helyezett fólia vagy ponyva segítségével gyűjtik össze. Termése éretten kellemesen fanyar, lédús. Aszalvány vagy édes-kés aromájú szörp készítésére is kiválóan alkalmas. A gyümölcs elsőrendű vadcsemege.

**Gyerekjátékunk nyertese:
Bicsák Zsófia Anna
(Zalaegerszeg)**

**Ezúton gratulálunk neki!
A nyereményét postán küldjük el.**

ROVATVEZETŐ:
ELEK SZILVIA
elekszilvi@vadaszlap.hu

FELHÍVÁS! VALAMENNYI VADÁSZATRA JOGOSULT FIGYELMÉBE!

A róka veszélyesség elleni szájon át történő őszi immunizálásának eredményességét ellenőrző mintagyűjtés a **vakcinázott területeken** 2012. november 10 - 2013. február 28-ig tart. Kérjük a vadászatra jogosultakat, hogy ezen idő alatt az illetékes állategészségügyi hatóság által kiadott **határozatban rögzített számú felnőtt rókát** juttassák el vizsgálatra. A **nem vakcinázott területeken** az előírt mintaszámot 2012. április 3-tól 2013. február 28-ig lehet elejteni és leadni vizsgálatra. A hatályos elszámolási rend szerint eljárva, a vadászatra jogosult állítja ki a számláját a Hubertus Kft. felé (7.000 Ft/róka + ÁFA összegben, amelynek kötelező melléklete a rókaminta átvételi elismervény eredeti példánya). A számlát és mellékletét kérjük, haladéktalanul küldje el a HUBERTUS Kft. (2100 Gödöllő, Dózsa György út 28.) címére. **Az őszi mintagyűjtési időszakban, a vakcinázott területekről és a nem vakcinázott területekről 2013. március 15-ig tudjuk a számláikat befogadni.** Ezen időpontokat követően beérkező számlákat nem áll módunkban teljesíteni! Kérjük, hogy a mintagyűjtésre és az elszámolásra megállapított határidőket a zökkenőmentes és pontos elszámolás érdekében szíveskedjenek betartani!

További információk a www.hubertus.com honlapon állnak rendelkezésére.

Új címünk:
HUBERTUS Kft. Reg. szám: 13-0473-04
2100 Gödöllő, Dózsa György út 28.
tel.: (+36-28) 610-975
fax: (+36-28) 610-980 • e-mail: hubertus@hubertus.com

www.hubertus.com

Arany és ezüst vadászékszerek

Ekszerkészítés egyedi megrendelésre, hozott anyagból is

Erdőogh 1982 Kft.

8624 Balatonszárszó, Szőlődi út 1/9.

06 70/290 2978

06 70/310 2923

www.vadaszkeszker.hu

Üregi nyúl vadászat kotorékból ugrasztva vadászgörénnyel.

06-30/855-1828

Kollath
Hunting Consultant
since 1989

AUSZTRÁLIA:

Vízi bivaly vadászat: **AUS\$ 10 400**

Banteng vadászat: **AUS\$ 13 000**

Krokodil csapdázás: **AUS\$ 7000**

NAMÍBIA:

Antilop szafari a jávor antilopok országában, szabadterületen

ZAMBIA:

Kaffer bika és fekete lóantilop csomag: **19 750 USD**

OROSZORSZÁG:

Téli jávorbika csomag

(motoros szánon): **6500 EUR-tól**

2013 Sikekfajd, kisért vadászat: **1500 EUR**

Marco Polo csomag: **7500 EUR-tól**

Maral, ibex, szibériai őzbak csomag:

4500 EUR-tól

KANADA:

Jávorbika csomagok: **3995 USD-tól**

Rozmár vadászat: **8500 USD**

GRÖNLAND:

Pézsmatulok tavaszi vadászat: **3400 EUR**

Pézsmatulok + karibúcsomag: **6080 EUR**

SPANYOLORSZÁG:

Spanyol ibex/sörényes juh csomag: **4000 EUR**

Kollath, skype: [kotorikerti](https://www.kotorikerti.com),

+36-30/921-1562

kotorikerti@gmail.com

DIANA SIÓFOK

VADÁSZBOLT

Blaser ruházat

Tel.: 06-30/936-6066, 06-84/312-352

e-mail: diana1@enternet.hu

8600 Siófok, Szent László u. 39.

Blaser
márkakereskedés

ORYX

VADÁSZBOLT & FEGYVERJAVÍTÓ

8000 SZFVÁR, SEREGÉLYESI ÚT 86. TEL./FAX: 22 504-835
MOBIL: 30 9474-295, 20 9345-134 WWW.ORYXFEGYVER.HU

RECKNAGEL online katalógus a webápolón

távcsőszerelekek és
alkatrészek kizárólagos
forgalmazója

Csőcsere,
kalibermódosítás
Lothar Walther csővel
Teljeskörű fegyverjavítás
Betétcsövek: .22lr-től .45Blaser-ig

KUKORICA-ESŐ

Időt, pénzt és rengeteg fáradtságot takarít meg a magyar fejlesztésű, szabadalmi oltalommal védett digitálisan vezérelt automata etetővel. Már közel kétezer 120 és 220 literes berendezés működik a hazai vadászterületeken, a vadgazdák teljes megelégedésére

2 év garancia!
Több berendezés megvásárlása esetén **10 %-os kedvezmény!**
Kérésre részletes tájékoztatót küldünk

Megrendelhető:
Soltész Károly épületgépész és villanyszerelő mesternél
2000 Szentendré, Irinyi Dániel u. 25.
Tel/fax: 06/26-313-789 Mobil: 20/951-3427
info@vadetetot.hu
www.vadetetot.hu

Stefán Vadászcentrum

Szekszárd, Kossuth L. u. 32.

T: 74/ 510-995 Fax: 74/ 510-996

Nyitva tartás:

H-P: 8-17-ig

Sz: 9-12-ig

VADÁSZBOLT:

- vadászfegyverek
- maroklófegyverek
- gáz- és riasztófegyverek
- légfegyverek,
- vadászati felszerelés
- vadászruházat

FEGYVERJAVÍTÓ MŰHELY:

- javítás
- távcsőszereles
- belövés
- barnítás
- fegyvervizsgáztatás

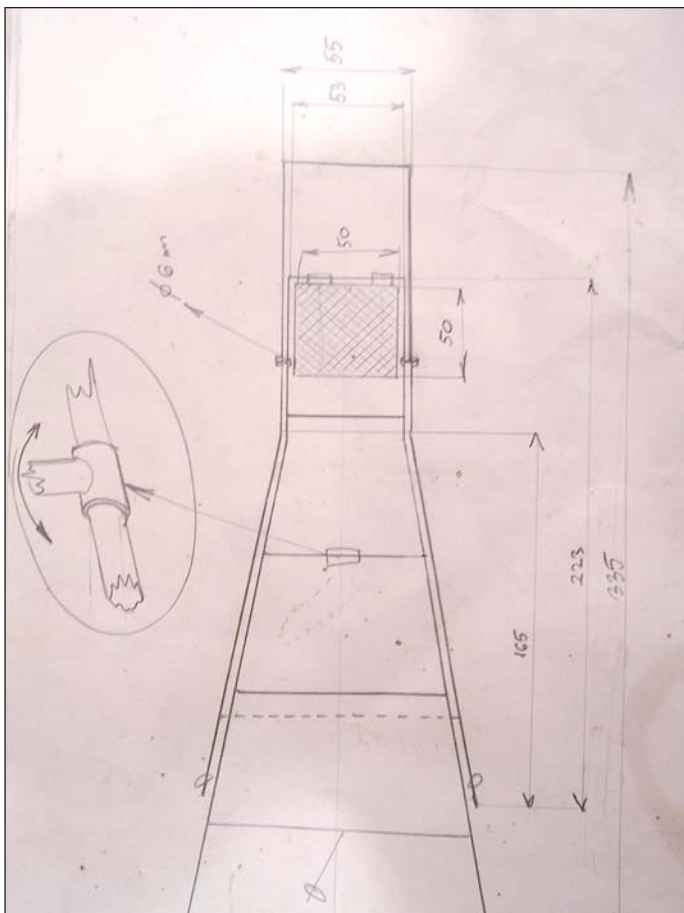
FÖLDALATTI LŐFOLYOSÓ TEREPLŐTÉR

Kiemelten foglalkozunk
Blaser vadászfegyverekkel,
Schmidt & Bender, **Zeiss** távcsövekkel,
Blaser CDP, és **Norma** lőszerekkel.

Készítsünk hasznos eszközöket, berendezéseket házilag, olcsón, akár hulladéknak tűnő dolgokból is

Hordozható létraücsi

Elnézést kérek azoktól az Olvasóktól, akik pontos műszaki leírásra kíváncsiak. Miközben bemutatom munkámat, inkább a barkácsoláshoz és a vadászathoz szeretnék kedvet csinálni, a centiméterek tételes felsorolását mellőzném.

Sokat törtem a fejem egy olyan hordozható magasles készítésén, amely kellő magasságot és jó támasztékot nyújt a vadásznak. Csendben, gyorsan és bárhol felállítható, de ami a legfontosabb: biztonságos. Van egy öreg szobalétrám. Ez a felsorolt tulajdonságok egyikének sem felel meg, mégis úgy gondoltam, ha bepaszíroznam magam a tetején lévő összekötő lapba, a túlnyúló szárát puskatámasznak használhatnám. Majd a nyakam törtem. Rozoga műzsám ugyan félredobtam, de a létraücsim tervei kezdtek körvonalazódni.

Megfelelő lakatosambícióval bárki elkészítheti. 3 szál 3/8 colos vascsövet, 5 méter redőny-gurtnit, egy fél seprűnyelet és egy régi várótermi szék ülőlapját használtam fel. A szétnyitott létra lábai egy 250x130 centiméteres téglalapot foglalnak magukba. Az ülőke

50x50 centiméter és 210 centiméter magasan tartja átlagos ülepű vadásznkat. Annak súlyát a hátsó, majdnem függőleges lábak és a középső támasztó hordozzák. A túlnyúló szár a puskatámasz. A létra a szemben lévő oldal. Az ülőke beakasztásakor a gurtnik megakadályozzák, hogy a létra túlnyíljon. Ha a lábakra fogópár alátéteket hegesztünk, nem süpped a puha ingoványba, avarba, szántásba. Nem állítom, hogy jobb a telepített magaslesnél, még csak nem is kényelmes, de meglepően biztonságos és stabil.

Az a bátor vadász, aki az éjszaka közepén bemerészkedik a nagy kan nappali tanyájára, amíg az titkos útjain jár, nagyobb eséllyel látja meg a hatalmas bozontos fejet hajnaltájt, mint aki a kényelmes kanapét választotta. Ha a vállán viszi a nagygolyóst és egy ilyen magaslest, élethosszig tartó élményeket és komoly agyarakat birtokolhat reggelre. De persze a vadászat számtalan más területén is jó szolgálatot tehet egy ilyen „ücsi”.

Kovács László

Felhívás!

Várjuk kedves olvasóink – a gyakorlatban már kipróbált – hasznos ötleteit olyan vadászfelszerelések előállításához, amit házilag is el lehet készíteni. Legfeljebb fél gépelt oldal terjedelemtű írást várunk, fotókkal illusztrálva (.jpg vagy .tif formátumban).

DVD-k

Vadászat

A magyar erdő királya	3000,-
Blaumann Ödön: Agancsosok	2500,-
100 gimbika	2500,-
100 lövés vaddisznóra 1-2.	2500/db
100 őzbak	2500,-
Nagy bakok	2500,-
Őreg bakok	2500,-
Őzbak bíráló I-II.	2500/db
Őzadás	2500,-
Rendellenes, torz agancsú őzbakok ..	2500,-
Vadászévad 2006-2011	2500/db
Vaddisznóhajtások akciójelenetei I-V. .	2500/db
Vad és vadászat	2500,-
Dámszarvasok földjén	3000,-
Fácánvadászatok a Csákok földjén ..	3000,-
Heltay I., dr.: Amit a nagyvadról tudni illik .	5550,-
Hidvégi Béla: Hegyi vadászataim	2900,-
Volt egy álmom	2900,-
Ignácz: A nagyvad egyéni és társas vadászata (dupla) ..	4500,-
Élőhelygazd. és vadgondozás (dupla) ..	4500,-
Namíbia – Első találkozás	3800,-
Oroszországi vadászatok	3800,-
Őzhívástól a vaddisznóhajtásig (dupla) .	4500,-
Szalónkától a vadlibáig (dupla)	4500,-
Szarvasbőség, vaddisznóhajtás	3800,-
Trófeák – Híres szemlék	3800,-
Vadászatok Dámszárvasban (dupla)	4500,-
Vaddisznóhajtástól vaddisznóhajtásig ..	4500,-
Világrekordok nyomában I-II.	4500,-
Sáfrány József: Az én Afrikám I-II.	2100/db
Takács Viktor: A nagyvad találatjelzése	5800,-
A vaddisznó vadászata 1-2.	4900/db
Egy vérből való vagyunk I-II.	2890/db
Európa terítéken	4900,-
Őzhívás	4900,-
Vadász ABC	4900,-

Solymászat

Balogh István: Vértelen vadászat	4680,-
A solymászat Magyarországon	3000,-

Ijászat

Szabadi Attila: Robin Hood sehol.....	3130,-
Vadászat Magyarországon reflexíjjal ..	3130,-
Takács Viktor: A vadászfjász 1-2.	4900/db

Kutya

Dénes Gábor: Tanuljunk kutyául	1350,-
Vérebvezetők nyomában (dupla)	6250,-

Művészet

A természet művészei	4500,-
Bársony István a lép és a pagony dalnoka .	2700,-
Hidvégi Béla: A vadontól a múzeumig.....	2900,-

Horgászat

A bojlí éve	1570,-
A harszás rejtelmek	1570,-
Elképesztő vándorlások	1570,-
Feederbottal állóvízben, folyóvízen	1570/db
Feederbottal folyóvízen	1570,-
Feederbottal nagypontyokra I-II.	1570/db
Kedvenc horgászvízeink	1570,-
Óriásdévterek földjén	1570,-
Pecatúra extra	1570,-

ZENE CD-n

Concerto-Boldog: Vadászzena	3150,-
Magyar Vadászklub Egyesület: Vadászüdv ..	2980,-
Muzsika Magyarországról	1700,-

KÖNYVEK

Klasszikus irodalom

Apponyi Henrik, gróf: Úti- és vadásznaplóm. .	6200,-
Avarffy Elek: Vadászképek	2700,-
Hejl! Vadászok!	3500,-
Bársony István: Az elveszett Paradicsom ..	2450,-
Árnyak az éjszakában	2500,-
Fekete vér	2000,-
Nyomról nyomra	2730,-
Fekete István: A magam erdeiben	950,-
Az első uhuzásom	2500,-
Az erdő ébredése	2400,-
Búcsúzás	2600,-
Ballagó idő	698,-
Bogáncs	1790,-
Egy szem kukorica	2400,-

Fekete István: Erdély	2200,-
Sárgaréj patkók	2400,-
Tíz szál gyertya	2500,-
Tojásbérdarabkák	2000,-
Útra kelünk	2500,-
Vadászok	2500,-
Zsellérek	2500,-
Just Ödön: Vadásznapló töredékek	3700,-
Kittenberger: Vadász- és gyűjtőúton Afrikában .	6100,-
Első elefantom	2600,-
K. Rhédey Zoltán: Verébtől a szarvasbikáig .	2700,-
Maderspach Viktor: Havasi vadászataim ..	2500,-
Medve!	2400,-
Oláhok véryomában a Fekete-tengerig .	3490,-
Páreng Retyezát	2500,-
Makay Béla: Hegyen-völgyön	2900,-
Molnár Gábor: Dráma az őserdőben	2500,-
N. Nodroviczky Lajos: Vadász emlékeim	3200,-
Nadler H.: A Keleti- és Déli-Kárpátokban ..	2500,-
Reminiczy Károly: Kassai vadász történetek .	2700,-
Széchenyi Zsigmond: Ahogy elkezdődött ..	2499,-
Afrikai táborútegek	2699,-
Alaszkában vadásztam	2238,-
Csui!	3499,-
Hengergő homok	2350,-
Két kecske	2499,-
Nahar	3499,-
Ünnepnapok	2999,-
Tanos Pál: Erdőzűgás	2900,-
Thurn-Rumbach: Erdélyi szarvasok és medvék.....	2500,-

Kortárs irodalom

Ambrózy Árpád: Nimród csillaga alatt	2400,-
Apatóczy István: Ettünk falombot	850,-
Andrássy János: A kandalló előtt	3900,-
Bán István: Harc az elemekkel	2200,-
Medve 3	4000,-
X-es	4000,-
Vízvarázs	4000,-
Békés Sándor: A slapaj visszajéz	2100,-
Elröppent évek	3680,-
Emlékekbe kapaszkodva	2900,-
Bornemisza Péter: Vadászszívvél	5400,-
Varázslatos vadászatok	3990,-
Bors Richárd: Avarpaplan	3700,-
Bozóki László: Remetekanak	4350,-
Trófeakatalógus	6000,-
Csiák Gyula, dr.: A pagony dalnoka	2100,-
Damaszkin Arzén: A maszj fennsíkon	3900,-
Farkas Dénes: Nézd és lásd!	3200,-
Fáczányi-Molnár: Fejet hajtunk	3500,-
Farkas Zoltán: Murphy horgászik	1970,-
Gál Sándor: Esték és hajnalok	1900,-
Gánti Tibor, prof., dr.: A természet kebelén .	5240,-
Gyimesi György: Szerelmem Afrika	7500,-
Hankó László: A medvék országa	3000,-
Hidvégi Béla: Vadászalmok birodalmában ..	3900,-
Sziklák peremén	4500,-
Hidvégi-Jánoska: Magyarok Ázsia vadászósvényein .	3900,-
Kászoni Z.: A Kárpát-medencei vadaskönyv .	1600,-
Kemény J.: Medvekalandok a Kárpátokban .	2500,-
Kovács D.: A vívók apostola és a vadászat.....	3500,-
Márok Tamás: A képzelt vadászmezején ..	2700,-
Márton Imre dr.: A vadon hívó szava	3900,-
Oláh-Oláh: Hajnalok és alkonyok	2500,-
Palkovics Gy.: A zisten fölvitte a dolgomat. .	2495,-
Kakpuszta	1995,-
Milliárdosok között	2495,-
Pintér N.: Vadászatok évszokról évszakra ..	1980,-
Rakk: Göröngyös égi és földi utakon.....	2500,-
Retter L.: Űregi nyúltól a medve vadászatáig .	2499,-
Sánta Gábor: Az elfeledett Fekete István ..	2200,-
Sáry: Az elveszett erdőről és a megtalált időről .	2500,-
Schmidt Egon: A vadászat mellékszereplői .	2200,-
Schwartz Béla: Mister KUDU	2200,-
Jávorszarvasá avatom	2000,-
Sterbetz István: Puskával a Nagypusztán ..	3000,-
Sütő András: Hargitai vadászkalandok ..	2500,-
Szálka Róbert: Topi	2280,-
Szász Imre: Basa	1900,-
Szerb Imre dr.: Együtt vadászni	1000,-
Tóth Sándor dr.: Nyitány a hírnévhez	3500,-
Szél alatt	3500,-
Ugray Tamás: Gavallérral a csúcsokon	3500,-
Vadászatok itthon, otthon és a csúcsokon .	3950,-
Vörös István, dr.: A teremőz tenyerén	2990,-
Zichy Kázmér gróf: A Guaso Nyíro mentén ..	4400,-
Zoltán János, dr.: Emlékek Éváról	3900,-
Zsigárcsik Gyula: Diana másként akarta ..	3200,-

Szakkönyv

Bakonyi Gábor: Állattan	6500,-
Bartha D.: Természetvédelmi növénytan ..	5900,-
Békési-Csarnai: Házi pálinkafőzés	2900,-
Bicsérdy-Sugár: Vadbetegségek	3200,-
Binder Egon: Füstölés	2900,-
Czibulyás-Tóth: A japán fürj és tenyésztése .	1650,-
Csányi Sándor: Vadbiológiai olvasókönyv ..	4200,-
Draskovics Iván: Vadgazdálkodás	3900,-
Elek Balázs, dr.: Orvvadászok nyomában ..	3980,-
Faragó S.: A vadállomány szabályozása	3900,-
Fehér Gy.: Állatpreparátumok készítése	4900,-
Gahm, Bernhard: Házi vágás, bontás.....	3500,-
Hespelel-Krewer: Fiatal vagy idős?	3200,-
Heltay I.: Amit a fegyverismereti vizsgán.....	3100,-
Az állami vadászvizsga tesztkérdései ..	3050,-
Vadásziskola	8550,-
Heltay-Kabai: Hivatásos vadászok kézikönyve I-II. .	12 500,-
Heltay-Rácz Fodor: Vadászszervezés, vadászetika .	4 600,-
Horváth L.: Halbiológia és haltenyésztés ..	5400,-
Juhász Lajos: Természetvédelmi állattan ..	4200,-
Kohár László: A solymászat kezdőknek	2900,-
Koloman Ferjentsik: Hatnyelvű vadászótár ..	2400,-
Kovács Zs.: Farkasok a Kárpát-medencében .	1800,-
Kozák L.: Természetvédelmi élőhelykezelés .	5200,-
Lampeitl, Franz: Méhészek könyve	3500,-
Samwald, Achim: Aszálás, szárítás	2900,-
Solymász Egyesület: Évkönyv 1999-2009 .	3000/db
Szabó Péter: Rókák és terrierek	3360,-
Szöljón a vadászkiért	1990,-
Szöllősi Antal: Nyílegyenesen (íjászat)	1800,-
Vadászetikett	1500,-
Vén Zoltán: A görényezés rejtelmeiről	2800,-

Fegyver

Kovács D.: Billenőcsővű golyós vadászfegyverek .	4800,-
Szajkó István: Sörétlövés	2200,-
Székely Dénes: A löpor és a töltény	2180,-

Kutya

A szolgálati kutyák tenyésztése	2730,-
Bába Károly: A magyar vizsla	1085,-
Bíró Andor: Kutyakiképzők kézikönyve	2800,-
Félix Endre: Kezdő vizslás kézikönyve	2000,-
Az apróvad vizsláza vizslával	2000,-
A vadász és vizslája	2000,-
Horváth Z.: A kutya és a macska betegségei .	3900,-
Király Klára: Jagdterrier	1490,-
Monostori Károly: Ebtényésztés	2980,-
Nickl, Andreas: Kutyáink tanítása és nevelése .	1990,-
Varga-Nagy: A legnépszerűbb terrierek	1390,-

Természetudomány

Alexai Zoltán: Évszakok	3980,-
A vadvilág atlasza	6500,-
Határozó kézikönyvek: Emlősök	2800,-
Hecker, Frank: Az erdő állatai és növényei ..	2680,-
Mara-Sepsi: Farkasaink	2500,-
Nagy László: Vadászgörények a családban ..	2998,-

Gombák

Montagh: Gombák	2680,-
Oetker: Gombák	1890,-
Rimóczi Imre dr.: Gombaválogató 1-9.....	2890/db
Magyarország leggyakoribb gombái	2500,-
Spotter: Gombák	600,-
Szili István: Gombatermesztők könyve	4900,-
Vasas-Locsmándi: Gyakoribb gombáink.....	2800,-

Madár

Határozó kézikönyvek: A világ madarai	3200,-
Hume, Rob: Madárlesen	5900,-
Juhász Lajos: Kertek, parkok madarai	2500,-
Kocza A. K.: Magyarországi madarai	3990,-
Mullarney-Svensson: Madárhatározó	8900,-
Schmidt-Bécsy: Tavasztól tavaszig	2500,-

**Webáruházunk teljes kínálata
a www.vadaszlap.hu honlapon található!**

Valamennyi árucikk megrendelhető:

Vadászlap Kft.

1031 Budapest, Rozália u. 59/a.

Telefon: +36-70/702-5000,

Tel./fax: +36-1/242-0042

e-mail: megrendeles@vadaszlap.hu

**Megrendelését
postai utánvétellel szállítjuk.**

Kovács Zsolt – A vadon vándora**6760 Ft**

A kiadvány szerzője, Kovács Zsolt bajban volt, amikor felkérték e könyv megírására. Igaz, összeségében hónapokat töltött a vadonban, de a világ legmégesebb kígyóitól „hemzsegő” Ausztráliában még véletlenül sem találkozott egyetlen eleven példányukkal sem – csak egygel, de már az se nagyon élt – nem került bajba a helyi mérges pókok miatt, s nem támadta meg semmiféle csípős-harapós szerzet.

Afrikában sem próbálta meg eltaposni elefánt, nem kellett halált megvető bátorsággal szembenéznie az oroszlánnal, hovatovább még útonálló sem rabolták ki. Sőt még csak nem is vadászott. Ezek után felmerülhet a kérdés: az ilyen, „igaz” kalandok híján miről is szól a könyv? Nos, élményekről – emberekről, állatokról, tájakról. Expedíciókról sivatagban, szavannán és erdőben.

Kovács Zsolt – Állati emlék**2600 Ft**

A szerző neve sokaknak ismerősen csenghet, hiszen több mint tíz állatokkal foglalkozó kötet írója, valamint a Vadon magazin főszerkesztője. A kötet 16 olvasmányos, egyben ismeretterjesztő történetet tartalmaz, amelyeket Kovács Zsolt egyfajta visszaemlékezésékként jegyez le. A néha egészen elképesztő sztorikat többségében az író saját fekete-fehér fotói illusztrálják, egészen pontosan 70 darab. A könyvet lapozgatva több – első pillantásra talán furcsának nevezhető – kérdésre kapunk választ: miként került majd száz farkas Szegedre? Mit keresnek a „vad” lovak az ausztrál sivatagban? Hol és hogyan élt a világ egyetlen fehér gorillája? Merre található „Papagáj-ország”? Miért nem érdemes selyemmajmokkal egy háztartásban élni? A ríkító zöld külső senkit ne téveszsen meg...

-km

Dr. Vörös István – Úton és útfélen**3500 Ft**

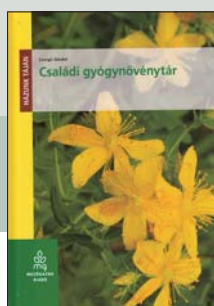
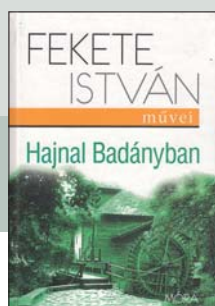
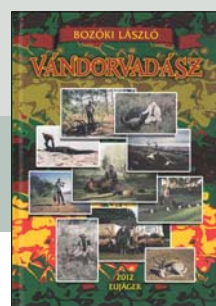
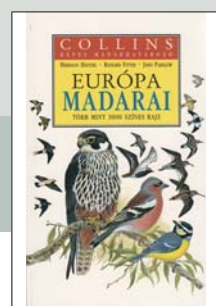
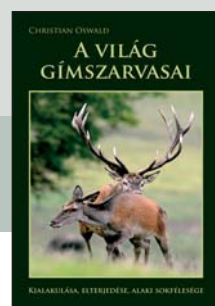
A vadászt valami megfoghatatlan vágy kielégítése ébreszti kora hajnalban, úzi, hajtja árkon-bokron át, hóban, fagyban. A kezdő vadász első komoly trófeájának megszerzése után még erősebb készletet érez, hogy ismét elővegye fegyverét és az új zsákmány reményében nekiinduljon. A „csak” vadász és a vadászíró között az a különbség, hogy míg az előzőnek újabb és újabb élményei kifogyhatatlanok, addig tollat ragadó társa ismételen, újra átélheti a kaland minden valóságos és a lelket is megmozgató részletét. Az „Úton és útfélen” olvasása azoknak szerez különös örömet, akikből a vadászat olyan gondolatokat csalogat elő, melyek nem tartoznak szorosan a zsákmányszerzéshez, sokkal inkább a haza, a szülőföld szeretetéhez, az elröppent közel nyolcvan év emberségéhez.

Pápai Gábor

Mesél a múlt...**2500 Ft**

A Nimród újság 100 éves fennállása alatt elképesztő mennyiségű kiváló írás jelent meg a lap hasábjain. Ebből kínál válogatást a kötet, az egzotikus tájakat, vadfajokat bemutató, szinte tudományos alaposágú szakmunkától kezdve az irodalmi ihletettségu hangulatleírásokig. Letűnt korok vadászainak, vadbőségének vagy éppen vadszegénységének, feledésbe merült vadászati módjainak emlékét megörökítő tárcák, novellák, publicisztikák váltakoznak a lapokon. Ma már elfeledett nevű (Gereta József, Balkay Adolf) és máig is közismert szerzők (Fekete István, Merán Fülöp) írásait olvashatjuk, ám nehéz elhinni, hogy száz év sokezer cikkének sok száz írója közül nem lehetett annyit kiválasztani, ami e kötet anyagát kiadta volna, így néhány szerzőnek több írása is szerepel az összeállításban.

-som

Csurgó Sándor: Családi gyógynövénytár **2900,-**Fekete István: Hajnal Badányban **2190,-**Régi dicsőségünk **2500,-**Bozóki László: Vándorvadász **5200,-**Heinzel-Fitter-Parslow: Európa madarai **4900,-**Christian Oswald: A világ gímszarvasai **4864,-**

Élessége új mércét állít fel, Önnek pedig a tökéletes lövés lehetőségét adja meg.

A pillanat, amiért dolgozunk.

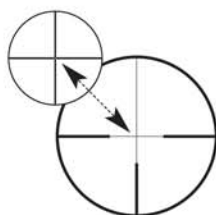
Látogassa meg weboldalunkat:
zeiss.com/sportsoptics

Az új VICTORY HT. A legélesebb képet adó céltávcső a Carl Zeiss-től.

Forradalmi újítások a céltávcsövek körében: az új VICTORY HT céltávcsövek fényáteresztő képessége 95% vagy annál magasabb. Az egyedi HT SCHOTT lencséknek köszönhetően a célzási pontosság növekszik, késő szürkületig is sikeresen vadászhatunk. A VICTORY HT céltávcső rendelkezik a legfinomabb megvilágított irányzójellel, minimális célfedéssel. A VICTORY HT céltávcső kezelése könnyű, pontos, formája kompakt.

www.zeiss.com/sportsoptics

60-as megvilágított irányzójel

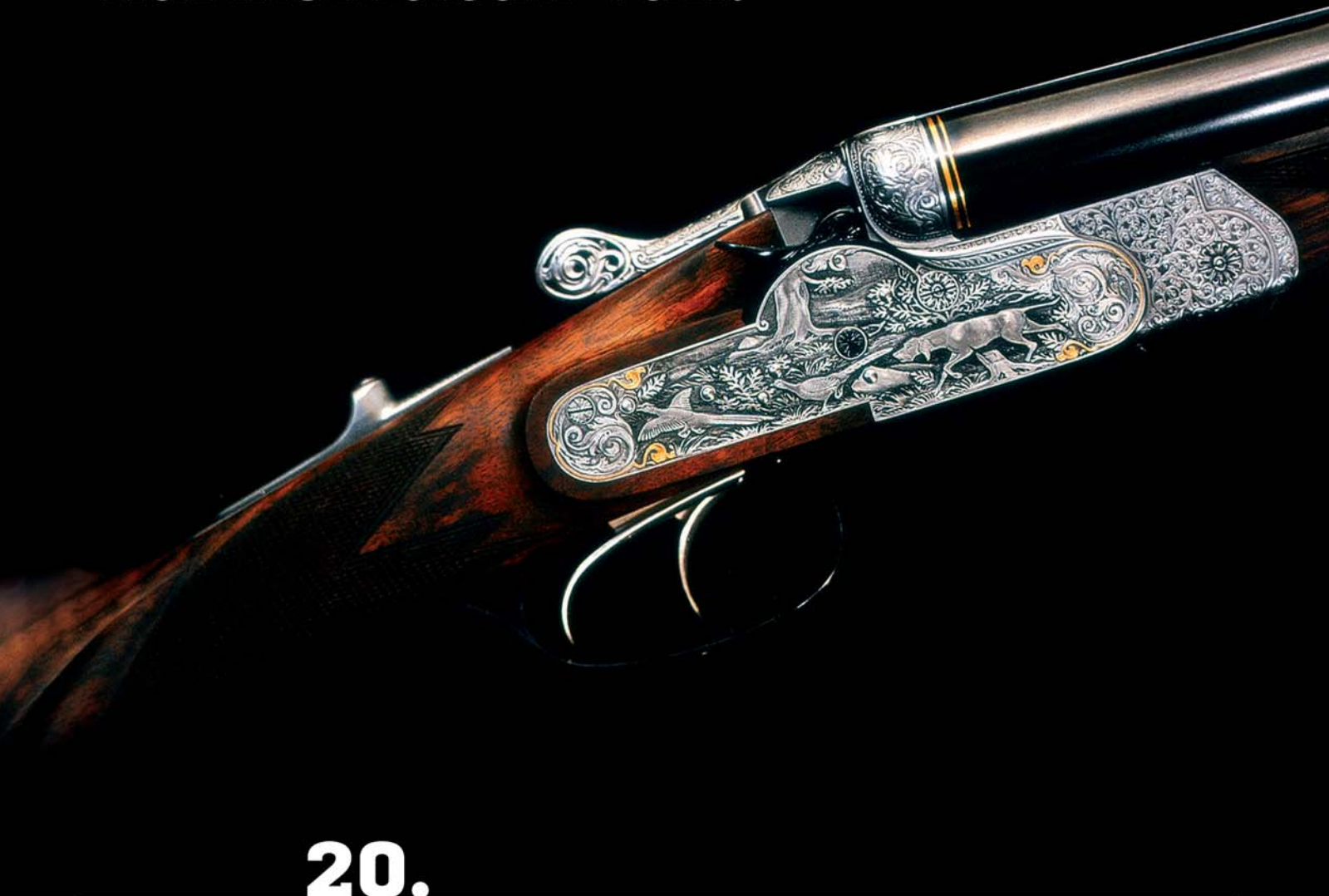
A rendkívül finom pont megvilágítását mi magunk kapcsolhatjuk be, illetve ki. Fényerőssége rendkívül intenzív, mely szabályozható minden egyes vadászati szituációhoz.

Nagykereskedelmi képviselő:
Blaser Magyarország Kft.
4031, Debrecen, István út 92.
tel: 52/793-312, 20/5054241
email: fogarasi.jagd@t-online.hu

We make it visible.

Ember és természet harmóniában van.

20.

ÜNNEPELJÜK EGYÜTT A FEHOVA 20. SZÜLETÉSNAPIJÁT!

2013. február 14–17. között a Kárpát-medence legnagyobb és leghangulatosabb vadász, horgász és természetbarát találkozója a HUNGEXPO Budapesti Vásárközpontban!

Ízelítő a programokból:

- „Magyar vadászok Afrikában” – magyar vadászok afrikai trófeáinak bemutatója
- „Vadászúton a világ körül” – Németh Attila vadász világutazó 30 trófeája élménybeszámolóval, fotókkal, vetítésekkel színesítve
- I. FEHOVA Preparátor verseny (több, mint 120 preparátummal)
- Fegyveres közszolgálati stand – fegyverforgató vendégek, szakmai előadások
- A 22 magyar állami erdészet bemutatja vadász- és kirándulóterületeit
- II. MEOE - FeHoVa Nemzetközi kutyakiállítás (CAC, CACIB)
- „Miss FeHoVa Szépségverseny” – döntő a kiállítás ideje alatt a nagyszínpadon
- Szarvasbögő verseny
- Solymász és kisállat bemutatók
- Afrikai Hal-Show – a Tanganyika-tó és a Malawi-tó sügéreinek show-ja, egyenesen Afrikából
- Hal-óvoda – édesvízi ivadék halaink bemutatója néhány magyarországi tó vagy folyó élővilágának megfelelően berendezett akváriumokban
- MOHOSZ-Horgász sulí gyerekeknek
- „Nagy HOHO verseny”: horgászgyesületek versenye, döntő a kiállítás alatt

A kiállítás fővédnöke: dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes

Egyidejű rendezvények: Budapest Boat Show, Íjász fesztivál, Afrika Expo és Vásár

A honlapon kedvezményes belépőjegy váltható. Látogatóink levásárolhatják belépőjegyüket!

A vadásztársaságok, horgászszövetségek és erdészetek tagjai kedvezményes csoportos belépőjegyet válthatnak a kiállításra. Az ehhez szükséges kupon megtalálható a kiállítás honlapján.

Bővebb információ: www.fehova.hu

FeHoVa

20. Fegyver, Horgász, Vadász Nemzetközi Kiállítás

2013. február 14–17.

 hungexpokiállítás
programod van

Fedezze fel a legapróbb részleteket és
éljen át nagyszerű élményeket!
A pillanat, amiért dolgozunk.

Látogassa meg weboldalunkat:
zeiss.com/sportsoptics

// CONQUEST
ZEISS ÚTTÖRŐ 1846 ÓTA.

Az új CONQUEST HD: a modern keresőtávcső

A tökéletes pillanat a tökéletes optikával kezdődik: CONQUEST HD. Tökéletessége az új HD-lencserendszerben, kompakt konstrukciójában, német minőségében, új design-jában és több, mint 90%-os fényáteresztő képességében rejlik. Mindennek köszönhetően a Conquest HD keresőtávcső a Carl Zeiss kompromisszumok nélküli prémium kategóriáját képviseli. 8x42 és 10x42 nagyításban rendelhető.

www.zeiss.com/sportsoptics

Nagykereskedelmi képviselő:
Blaser Magyarország Kft.
4031, Debrecen, István út 92.
tel: 52/793-312, 20/5054241
email: fogarasi.jagd@t-online.hu
www.blaser-hungary.hu

We make it visible.